

Lähellä mutta kaukana,

Ykkösmaaseudun kehittämissuunnitelma v. 2007 – 2013

Toukokuu 2009

Kantri ry

Sisällysluettelo

Yhteenveto	2
1. Toiminta-alue	2
2. Alueen kuvaus ja analyysi	3
2.1. Väestö- ja aluerakenne	3
2.2. Elinkeinorakenne	4
2.3. Tampereen lähimaaseudun erityisolot	5
3. Kokemuksesta oppien	6
4. Tiellä ykkösmaaseudeksi	8
Skenaario 1. Lähellä mutta kaukana	8
Skenaario 2. Maaseutulähiö	8
Skenaario 3. Reservaatti	8
5. Tavoitteet	9
5.1. Tavoitteiden määrittely: yhteisöllisyys ja ympäristö	9
5.2. Kehittämissuunnitelman tavoitteet ja mittarit	9
6. Valittu teema ja painopisteet	10
Teema: Asukkaan maaseutu	10
Painopiste A. Ympäristövastuinen asuminen	11
Painopiste B. Yhteisöllisyys, paikalliskulttuuri ja nuoriso	12
Painopiste C. Aktiviteettipalveluita ja paikallistuotteita lähimaaseudulta	13
7. Yhteistyö ja toiminnan yhteys muuhun kehittämis-toimintaan	14
8. Toimintaryhmä Kantri ry	15
9. Kehittämissuunnitelman toteutustapa	15
9.1. Hankkeiden valinta ja toteutuksellinen tuki niille	15
9.2. Hallinnon järjestäminen	16
9.3. Tiedotussuunnitelma	
9.4. Rahoitussuunnitelma	16
9.5. Arviointi	17
10. Suunnitteluprosessi	18
Liitteet	19

Yhteenveto

Kantri ry jatkaa tällä ohjelmalla kehittämistyötä, joka aloitettiin kesällä 1997 POMO –ohjelman avulla ja jota on jatkettu kesästä 2001 alkaen LEADER+ -yhteisöaloitteen kautta.

Ykkösmaseutu on lähellä mutta kaukana. Alueellamme asuva ja toimiva voi elämässään yhdistää sekä maaseudun että kaupungin hyviä puolia. Alueemme suuren ja nopean muutoksen vuoksi olemme rakentamassa uudenlaista maaseutua.

Kehittämistyötä tehtäessä *mihin* ja *miksi* ovat kysymyksinä tärkeitä. ”Mihin” -kysymykseen meidän pitää pyrkiä vastaamaan siten, että tiedämme millaista maaseutua haluamme rakentaa alueellemme. ”Miksi” -kysymys on tärkeä yksittäisten hankkeiden rahoitusta mietittäessä. Kaikella työllä pitää olla perusteet. Vuotava katto ei itsessään ole rahoituksen peruste, mutta katto voidaan korjata, jos sen avulla voidaan edistää jotain kyseisessä rakennuksessa harjoitettavaa merkittävää toimintaa.

Kehittämistyötä tehdään teemalla *Asukkaan maaseutu*. Nopea kasvu on yhtä aikaa sekä suuri mahdollisuus että uhka alueen asukkaiden kannalta. Suunnitelmamme tekoon liittyvissä yleisötilaisuuksissa ja kyselyssä kaksi y –kirjaimella alkavaa sanaa, ympäristö ja yhteisöllisyys, nousi hyvin vahvasti esille. Kehittämistyötä tehdään kolmen painopisteen avulla:

- Ympäristövastuinen asuminen
- Yhteisöllisyys, paikalliskulttuuri ja nuoriso
- Aktiviteettipalveluita ja paikallistuotteita lähimaaseudulta.

Kehittämissuunnitelman teon materiaalina ovat olleet Kantrin LEADER+ -kehittämissuunnitelma ja siitä saadut kokemukset, kunnittaiset yleisötilaisuudet, hankkeille, jäsenistölle ja muille sidosryhmille tehty kysely sekä tilastot ja muu kirjallinen materiaali alueelta. Lisäksi suunnitelman teossa on huomioitu toukokuussa 2006 siitä saatu palaute.

Ohjelma hyväksyttiin maa- ja metsätalousministeriössä elokuussa 2007. Tähän versioon on tavoitteiden taso korjattu vastaamaan myönnettyä kehityksen tasoa.

Kehittämissuunnitelman toteuttajana toimii Kantri ry, yhteystiedot:

Osoite: Kantri ry
Hallilantie 24, 33820 Tampere
Puhelin: (03) 222 9369
Fax: (03) 222 7863
Sähköposti: kantriry@kantriry.fi
Kotisivut: www.kantriry.fi

1. Toiminta-alue

Kantri ry toteuttaa kehittämissuunnitelmaansa Tampereen seutukunnan maaseutualueilla. Alueen muodostavat: Lempäälä, Pirkkala ja Vesilahti kokonaan sekä Kangasala, Nokia, Tampere ja Ylöjärvi karttaliitteessä 9. määriteltyjen alueidensa osalta. Kangasalan alueessa mukana on myös 1.1.2005 Kangasalan yhteyteen liittynyt entinen Sahalahden kunta. Ylöjärven alueessa on mukana Ylöjärveen vuoden 2007 alusta liittyvä Viljakkalan kunta.

Näin rajatulla alueella on noin 82300 asukasta (2006). Kantrin ohjelmassa mukana olevat väestömäärät kunnittain näkyvät liitteessä 1 olevasta tilastosta.

Kantri ry toteuttaa tätä kehittämissuunnitelmaa tukevaa kehittämistyötä muulla tavoin rahoitettuna toiminta-alueensa ulkopuolelle jäävillä alueilla esimerkiksi Aluekeskusohjelman (AKO) tai ESR:n avulla. Kehittämissuunnitelmalle valittu teema Aasukkaan maaseutu toimiakseen kokonaisvaltaisesti edellyttää myös tällaista oheistyöskentelyä.

Tekstissä ”alue” –sanalla tarkoitamme edellä rajattua Kantrin toiminta-aluetta ja ”seutukunta” –sanalla koko Tampereen seutukuntaa.

2. Alueen kuvaus ja analyysi

Väestö- ja aluerakenne

Tampereen seutukunnan väestö on kasvanut hyvin nopeasti ja tällainen kasvu jatkuu myös lähivuosikymmenet. Kasvu syntyy sekä syntyneiden määrän enemmyydestä kuolleiden määrään nähden että positiivisesta nettomuutosta. Omavaraislaskelma osoittaa, että Tampereella väestön määrä ilman muuttoliikettä kääntyy 2020 –luvulla laskuun, mutta muualla seutukunnassa väestön kasvu jatkuu tämänkin jälkeen myös ilman muuttovoittoa. Väestön kasvu seutukunnassa on jopa niin nopeaa, että väestöennusteet näyttävät olevan liian vaatimattomia lähivuosien kasvuvauhdin perusteella arvioiden. Koko seutukunnan tilastoista näkyvä kehitys kuvaa myös Kantrin toiminta-alueen (Tampereen ja Nokian keskustat poissa alueesta) kehitystä. Esimerkiksi vuodesta 1994 vuoteen 2004 toiminta-alueen väkiluku kasvoi 15,2 % (73338 vuonna 1994 ja 84487 vuonna 2004).

Tampereen seutukunnan väestön määrän nopeaa kasvua kuvaa se, että esimerkiksi vuoteen 1970 verrattuna Pirkkalan ja Ylöjärven väkiluku on yli kaksinkertaistunut. Myös muissa seutukunnassamme kunnissa väestön kasvu on ollut ripeää. Nopea väestön määrän kasvu on suurelta osin ollut seurausta muuttovoitosta. Tampere ympäristöineen on ollut jo pitkään hyvin vetovoimainen. Eräänä osoituksena siitä ovat olleet useat kärkisijat kyselyissä, joissa on kartoitettu ihmisten halutuinta muuttokohdetta. Väestön kasvu on ollut toki myös seurausta edullisesta väestön ikärakenteesta. Tästä kertoo mm. se, että seutukunnassa työikäisen väestön (15 – 64 –vuotiaat) osuus väestössä on selkeästi korkeampi kuin Pirkanmaalla tai koko maassa keskimäärin. Sama ilmiö näkyy taloudellisen huoltosuhteen tunnusluvuissa. Myös tämän mittarin mukaan toiminta-alueemme kehitys on ollut Suomen maaseutualueista aivan parhaiden joukossa ja myös lähivuosikymmeninä kehitys näyttäisi jatkuvan vastaavanlaisena. Aineelliset puitteet hyvälle elämälle ovat siis olemassa alueellamme.

Muuttoliikkeellä on suuri merkitys alueemme kehitykseen. Vuosien ajan jatkunut ja todennäköisesti myös jatkuva suuri muuttovoitto edellyttää yhteiskunnalta jatkuvasti merkittäviä investointeja. Muuttoliikkeen tarkastelu vain muuttovoiton avulla antaa asiasta alueellamme puutteellisen kuvan. Muuttovoitto kunnissamme syntyy suuren lähtömuuton ja vielä suuremman tulomuuton seurauksena. Suuresta muuttoliikkeestä johtuen ihmiset eivät aina juurru asuinalueelleen niin hyvin kuin hieman hitaammin muuttuvissa oloissa. Tämä asia on eräs merkittävimmistä kehittämistyön haasteista alueellamme. Muuttoliikkeeseen liittyy myös sen valikoivuus. Tampereen oppilaitokset vetävät nuoria eri puolilta Suomea. Hyvin moni tänne opiskelemaan tullut myös jää tänne opintojen jälkeen. Tällöin usein taival jatkuu opiskelukaupunki Tampereelta asumaan

hieman väljemmin ja maaseutumaisemmin ympärillä oleviin kuntiin. Tämä kehityskulku on tunnistettavissa myös tilastoista (esimerkiksi koulutus- ja tulotaso).

Tampereen seutukunnassa asutus on keskittynyt tähden mallisesti Tampereen ja sen naapurien keskustojen välillä kulkevien teiden varteen rakentuneisiin nauhataajamiin. Näiden sakaroiden välissä on laajoja ja osin hyvinkin harvaan asuttuja alueita. Teiden vaikutus aluerakenteen muuttamiseen on hyvin suuri. Esimerkkeinä voi mainita Vesilahden keskustan ja ylipäänsä koko kunnan koillisosan vireytymisen parantuneiden teiden ansiosta tai seutukunnassa useiden suurten teiden yhteyteen suunniteltujen liikekeskushankkeiden kilvoittelu. Nopea uusien jopa 20000 asukkaan asuinalueiden rakentaminen on haaste liikennejärjestelyille. Tampereen keskustan sijainti kapealla kannaksella ja nopea väestön kasvu edellyttävät uudenlaisia ratkaisuja, joilla koko ajan kasvavia liikennemääriä estetään kärjistymästä ongelmaksi.

2.2. Elinkeinorakenne

Työllisyydessä ja työpaikkojen määrässä alueemme kehitys on viimeisten 10 vuoden aikana ollut suotuisa. Yhtenä harvoista LEADER+ -toimintaryhmien alueista työttömyysaste on vuodesta 1994 vuoteen 2004 puolittunut (kehitys on ollut jopa hivenen parempi). Vuoden 2004 työttömyysaste 9,4 % on toki korkea lamaa edeltäneeseen aikaan verrattuna, mutta esimerkiksi toiminta-alueeseemme kuulumattomissa Tampereen kaupunkimaisissa osissa tilanne on huonompi.

Alkutuotannon rooli on Kantrin alueella maaseutualueeksi melko pieni, ainakin kun mittarina käytetään sen osuutta alueen elinkeinorakenteesta tai työpaikoista. Vuonna 2003 alkutuotannon osuus työpaikoista oli toiminta-alueellamme 3,3 %. Kunnittain huomattavia eroja toki on, sillä Vesilahdella ja entisten Sahalahden ja Viljakkalan kuntien alueilla yksinomaan maatalouden rooli on paljon suurempi kuin alueen muissa kunnissa. Alkutuotannon työpaikat ovat vähentyneet suunnilleen valtakunnallisen keskiarvon mukaisesti, hieman yli 15 % / 5 vuoden jakso viimeksi kuluneen vuosikymmenen aikana. Tampereen seutukunnan tarjoamista työ- ja yritysmahdollisuuksista johtuen maatalous alueellamme on hyvin usein muihin tuloihin oman osansa tuovaa osa-aikaviljelyä.

Jalostuksen rooli on ollut toiminta-alueellamme hieman suurempi (35,9 % vuonna 2003) kuin toimintaryhmien toimialueilla keskimäärin. Uutena alueeseemme mukaan tulevan entisen Sahalahden kunnan myötä teollisuuden rooli korostuu entisestään, sillä onhan Sahalahden todettu olleen Suomen teollistunein maaseutukunta (Saarioinen Oy). Jalostuksen työpaikat lisääntyivät laman jälkeen hyvin nopeasti, sillä vuodesta 1995 vuoteen 1999 kasvua oli 23,2 %. Sen jälkeen kasvu on ollut paljon maltillisempaa, koska vuodesta 1999 vuoteen 2003 jalostuksen työpaikat lisääntyivät 6,1 % : lla.

Kantrin alueella myös *palveluiden* rooli on hieman suurempi kuin toimintaryhmien alueilla keskimäärin. Vuonna 2003 palveluiden osuus alueemme työpaikoista oli 58,5 %. Alueen edullinen työpaikkakehitys viimeisten 10 vuoden aikana on erityisesti palveluiden työpaikkojen määrän kasvusta johtuvaa. Niiden määrä kasvoi paljon valtakunnallista keskiarvoa ripeämmin, vuodesta 1995 vuoteen 1999 22,7 % : lla ja vuodesta 1999 vuoteen 2003 14,0 % : lla. Kaikissa alueemme kunnissa on enemmän työpaikkoja yksityisissä kuin julkisissa palveluissa. Tämän rakenteen ja myös ripeän väestön kasvun ansiosta palveluiden työpaikkojen voisi ajatella säilyvän paremmin kuin monilla muilla alueilla.

Elinkeinorakenteemme on moneen muuhun seutukuntaan nähden tasainen. Jos tarkastellaan elinkeinoja sijaintiosamäärän avulla neljänä ryhmänä, maa- ja metsätalous, teollisuus ja rakentaminen, palvelut sekä julkinen toiminta, niin maa- ja metsätaloutta lukuun ottamatta kussakin ryhmässä alueen tuotanto ja kysyntä ovat suunnilleen tasapainossa. Mikään edellä mainituista (muu kuin maa- ja metsätalous) kolmesta ryhmästä ei korostu alueella. Seutukunnan sisällä kunnittain tarkasteltuna erot toki ovat suuria, kuten esimerkiksi kunnittaiset työpaikkaomavaraisuusasteet tuovat esille. Se kertoo, että seutukuntamme muodostaa selkeän toiminnallisen kokonaisuuden.

Mielikuva Tampereesta ja sen ympäristöstä liittyy usein suuriin yrityksiin ja Tampereen historiallisen taustan vuoksi nimenomaan suuriin tehtaisiin. Pienet yritykset ja toimipaikat ovat kuitenkin myös meidän alueellamme lähes yhtä merkittävässä roolissa kuin millä muulla alueella hyvänsä. Syksyllä 2004 seutukuntamme yritysten toimipaikoista 90 % on ollut sellaisia, joissa on ollut alle 10 työntekijää. Nämä pienet yritykset ovat pääsääntöisesti yrittäjävetoisia. Niiden tulevaisuuteen liittyy sama haaste kuin koko yhteiskuntaamme, väestön ikääntyminen, joka tarkoittaa tässä tapauksessa haastetta löytää jatkajat hyvin suurelle joukolle toimivia yrityksiä. Pienet yritykset ovat tärkeitä mm. siksi, että mitä verkostomaisemmin toimivaksi yhteiskuntamme kehittyy sitä merkittävämmäksi pienten yritysten rooli muuttuu. Siksi sekä uusien yritysten syntyminen että nykyisten toiminnan jatkuminen on alueellemme tärkeää.

2.3. Tampereen lähimaaseudun erityisolot

Maaseudun tulevaisuuden kasvuklustereita koskevassa tutkimuksessa todetaan, että aluetyypeistä voidaan muodostaa lähtökohtien ja kehittämistyön strategian pohjalta kaksi ryhmää: keskukset ja vuorovaikutusalueet (kaupunkien läheinen maaseutu) yhtenä ryhmänä ja ydinmaaseutu sekä harvaan asuttu maaseutu toisena ryhmänä. Kantrin toiminta-alueella em. toteamuksenkin pohjalta kohtalonyhteys alueen keskellä olevan Tampereen kaupungin kanssa on hyvin vahva. Alueen kuntien työpaikkaomavaraisuusasteista ja monista muista asioista havaitsee, että alueella vallitsee monissa toiminnoissa selkeä työnjako, vaikka nimenomaisia päätöksiä niistä asioista ei olekaan tehty eikä asiaa ole vahvistettu alueen kuntien yhteisenä strategiana. Työnjako on kehittynyt vähitellen sitä tavoittelematta. Myös tämä asia tukee kehittämissuunnitelmalle valittua teemaa Maaseudun ja kaupungin vuorovaikutus.

Suuri kaupunki tarjoaa sitä ympäröivälle maaseutualueelle laajat mahdollisuudet kehittyä. Maaseudun ja kaupungin aidosta vuorovaikutuksesta ja arjen työnjaosta kertoo se, että Tampereella työpaikkaomavaraisuus on vuoden 2002 tiedoilla laskien 119,5 % (ja entisessä Sahalahden kunnassa jopa 121,3 %), mutta seutukuntamme muissa kunnissa se on ollut 40,4 – 85,6, %. Asiaa pelkistäen voi sanoa, että maaseudulla asuminen ja kuntakeskuksissa työssä käyminen on alueemme merkittävin elinkeino. Koko toimialueemme on tämän vaikutuksen piirissä. Tampere tarjoaa myös alueellamme toimiville yrityksille suuret lähimarkkinat.

Tutkimusten mukaan kaupunkien läheisellä maaseudulla yli puolet työssä käyvistä käy töissä muussa kuin omassa asuinkunnassaan. Suurten kaupunkien lähialueilla tämä osuus on vielä suurempi. Esimerkiksi Pirkkalassa muussa kunnassa työssä käyviä on yli 2/3 työssä käyvistä. Kuntien työpaikkaomavaraisuusasteen perustella on pääteltävissä, että valtavirta tässä asiassa on työssä käyminen Tampereella. Mutta työmatkaliikennettä on paljon myös muihin suuntiin, kuten liitteessä 1 oleva kaavio kertoo. Tähän asiaan liittyy ongelmana suuri päivittäinen liikenteen määrä ja siitä aiheutuvat ruuhkat. Ongelmaa korostaa se, että yksityisautoilun osuus työmatkaliikenteestä kasvaa ja toisaalta Tampere sijaitsee kapealla kannaksella. Muualta ja muualla työs-

sä käyvien ohella Tampereella ongelmaa korostaa Tampereen sisäinen työmatkaliikenne. Asuminen ja työnteko ovat eriytyneet aiempiin vuosikymmeniin nähden. Palvelujen eriytyminen asumisesta lisää osaltaan liikenteen määrää. Tulevaisuudessa asumisen ja työpaikan eriytymisen arvioidaan yhä lisääntyvän. Eräs tähän kehitykseen vaikuttava asia on se, että niissä perheissä, joissa on kaksi työssä käyvää, asumispaikka on usein kompromissi, joka mahdollistaa kummankin työssä käymisen kohtuudella. Fyysisesti samassa (edes suunnilleen) paikassa työssä käyvät perheenjäsenet ovat yhä harvinaisempi tapaus. Samanlainen eriytyvä kehitys on odotettavissa palveluissa. Ne toisaalta keskittyvät ja toisaalta usein sijoittuvat muualle kuin sinne, missä niiden käyttäjät asuvat. Palveluiden keskittyminenkin voi olla niiden käyttäjien kannalta arvioiden itse asiassa hajautuvaa kehitystä, kun erilaiset palvelut keskittyvät omille alueilleen kaupunkiseudulla, ja siten erilleen muunlaisista palveluista, joita asiakas monasti tarvitsee samalla kertaa.

Suureen kaupunkiin ja sen lähialueille muutetaan useista eri syistä. Opiskelu- ja työpaikan ohella syynä on usein myös alueen kattava palvelutarjonta (myös mm. kulttuuri- ja muu harrastustarjonta) ja mahdollisuus solmia erilaisia sosiaalisia kontakteja. Koska muuton syyt ovat hyvin erilaisia ja ne liittyvät hyvinkin erilaisiin elämäntilanteisiin ja –vaiheisiin, niin ”huutoon vastaaminen” edellyttää muuttajia vastaanottavalta alueelta hyvin monipuolista palveluiden ja toimintojen tarjontaa. Näiden asioiden merkitys kasvaa tulevaisuudesta, kun yritykset kilpailevat osavista työntekijöistä ja nämä puolestaan etsivät työn ohella hyvää ja laadukasta elinympäristöä. Pääosan näistä tarpeista hoitavat julkisyhteisöt, mutta myös monia niitä täydentäviä palveluita tarvitaan, joissa luonnollisin palvelun tarjoaja on jokin muu taho. Näiden palveluiden syntyminen edellyttää kehittämistoimenpiteitä.

Mahdollisuuksien ohella suuren kaupungin läheisyys luo myös uhkia. Nopea, jatkuva kasvu luo maankäytöllisiä paineita. Usein muutoksen tahti ja mittakaava on raju, ainakin maaseutualueen perspektiivistä tarkasteltuna. Muutos on usein myös, ainakin maaseutualueella asuvan kannalta ajateltuna, ennalta arvaamaton, ikään kuin sattumanvarainen asia. Monessa tapauksessa kyse on ketjureaktiosta, kun esimerkiksi lisääntynyttä asutusta palvelemaan tehty tie aikaansaa suuren ostoskeskuksen, joka puolestaan luo omia liikenne- ja muita vaikutuksiaan. Omaehtoista maankäytön suunnittelua on käytetty useissa alueemme kylissä välineenä hallita kasvun aiheuttamaa painetta. Rakennuspaikkoja ei ole etsitty ja suunniteltu siksi, että saataisiin kyliin uutta asutusta, vaan siksi, että joka tapauksessa syntyvä uusi asutus saataisiin ohjattua viisaalla tavalla jo olemassa olevan asutuksen ja ympäristön kannalta.

Samanlaisia yhteiskunnallisia ongelmia mm. maankäytön priorisoinnissa ja yhteisöllisyyden hajoamiseen liittyviä kehityskulkuja on havaittavissa muuallakin Euroopan Unionin alueella. Oman kansainvälisen hankkeemme kumppanien, jotka toimivat paljon Tamperetta suurempien kaupunkien ympäristöissä, kokemukset kertovat siitä, että nopea kasvu on merkittävä ja monitahoinen ongelma kaupunkiseuduilla. Tällaisiin yhteisiin ongelmiin myös ratkaisuja on usein löydettävissä yhdessä. Tällöin toimintaryhmän omakin kansainvälinen toiminta on kehittämissuunnitelman toteutumisen kannalta hyödyllistä. Teemoiltaan tämä kehittämissuunnitelma palvelee erityyppisten toimijoiden kehittämistoimenpiteitä, joihin liittyy kansainvälisyys, koska valitut teemat ovat paitsi alueellemme hyvin istuvia myös universaaleja.

3. Kokemuksesta oppien

Kantrin alueella on syksystä 1997 lähtien toteutettu kehittämistoimintaa ensin POMO – ohjelman ja sen jälkeen LEADER+ -yhteisöaloitteen avulla. Alueemme on ollut suomalaiseksi maaseutualueeksi poikkeuksellinen, sillä vastaavanlaisia suuren, kasvavan kaupungin ympärillä toimivia toimintaryhmiä ei ole Suomessa montaa. Niinpä kehittämistyötä on suunnattu selkeästi eri tavalla kuin monilla muilla alueilla. Asumista voi sanoa alueemme tärkeimmäksi elinkeinoksi. Toimenpiteet ovat kohdistuneet suurelta osin tämän ”elinkeinon” kehittämiseen.

Ympäristövastuinen asuminen - painopisteen yhteydessä on toteutettu toimenpiteitä, joilla lisääntyvän asutuksen ja siihen liittyvien toimintojen myötä tulevia haittoja on pyritty minimoimaan. Tärkein yksittäinen työväline tässä työssä on ollut asukkaiden tekemät omaehtoiset maankäyttösuunnitelmat. Niillä on saatu ohjattua joka tapauksessa syntyvä uusi asutus järkevällä tavalla. Samalla on pystytty huomioimaan maanomistajien, muiden kyläläisten sekä kunnan intressejä ja arvoja. Työtä on tehty yhteistyössä oman kunnan kanssa hyödyntäen arkkitehdin tai opintojensa loppuvaiheessa olevan arkkitehtiopiskelijan osaamista. Tästä välineestä saadut kokemukset ovat olleet niin hyviä, että työskentelyä jatketaan. Työvälinettä pitää kuitenkin kahdessa suhteessa kehittää. Työskentelyssä pitää nykyistä paremmin ottaa samalla kertaa myös vesihuolto sekä muu infrastruktuuri ja myös yhteisölliset rakenteet (esim. erilaiset yhteiset koontumistilat). Toinen kehittämistarve on se, että silloin kun tehty omaehtoinen maankäytön suunnitelma jalostetaan viralliseksi osayleiskaavaksi, omaehtoisessa suunnitteluprosessissa jo tehty työ pitää pystyä paljon nykyistä paremmin käyttämään hyväksi myös virallisessa kaavoitusprosessissa, ettei samaa työtä aloiteta uudelleen jotensakin nolllapisteestä.

Ympäristövastuisuutta on edistetty myös uusia tai uusvanhoja ratkaisuja kehittämällä. Tällaisia asioita ovat olleet mm. kuivakäymälöiden, uudenlaisen lattialämmitystermostaatin sekä kiinteistökohtaisen jätevesien käsittely. Ympäristövastuisuutta on ollut myös ympäristöpäästöjä tuottavien toimintojen, kuten ampumaradan tai mikroautoradan, päästöjen minimointi ja osin myös sen edistäminen, että tällaiset toiminnot keskittyvät paikoille, joissa haitat ovat asutukselle ja ympäristölle mahdollisimman pienet.

Tampereen seutukunnan väestön kasvu tulee olemaan tilastoennusteiden mukaan niin suurta lähivuosikymmeninä, että asettamiimme tavoitteisiin päästään vain mikäli kehittämissuunnitelmamme toteutuksessa korostetusti huomiota kiinnitetään edellä kuvatun tapaisien uusien toimintatapojen ja tekniikoiden kehittämiseen sekä niiden käyttöön ottoon.

Yhteisöllisten kehittämistoimenpiteiden ja yrittäjyyttä edistävien toimenpiteiden rajalinjaa selkiytetään entisestään. Aktiviteettipalveluita ja paikallistuotteita lähimaaseudulla –painopisteen kautta rahoitetaan hankkeita, joissa kyse on puhtaasti yritystoiminnasta. Tämän painopisteen yhteydessä ei suunnitelmamme tavoitteiden toteutumisen kannalta (kuten ei myöskään kilpailullisista syistä) ole perusteltua rahoittaa yhteisöllisiä hankkeita. Yhteisöllisinä rahoitettavien aktiviteettipalveluiden ja vastaavien toimenpiteiden pitää palvella nimenomaan yhteisöllisiä paikallisia tarpeita.

”Miksi” on osoittautunut hanketyötä tehtäessä tärkeimmäksi yksittäiseksi sanaksi. Hanke on väline, joten kuten minkä muun hyvänsä muunkin välineen kohdalla nytkin pitää kysyä, että miksi sitä käytetään. Kylätalon vuotava katto ei riitä hankkeen rahoituksen syyksi. Jos kyseiselle tilalle on selkeä tarve, niin tilanne on toinen. Hankkeen toteuttajan kanssa yhdessä hankkeen tavoitteista sovittaessa tämä tärkeä näkökulma tulee huomioitua. Hankkeena rahoitettavan toimenpi-

teen tulee olla merkittävä sen toteuttajan kannalta, mutta sen pitää myös sopia meidän kehittämissuunnitelmaamme ja edistää sen toteutumista.

4. Tiellä ykkömaaseuduksi

Tulevaisuus toteutuu aina tavalla tai toisella. Tulevaisuudentutkijat jaottelevat tulevaisuudenkuvat kolmeen ryhmään: mahdollinen, todennäköinen ja toivottu / ei-toivottu tulevaisuus. Kehittämissuunnitelmallamme pyritään vaikuttamaan siihen millaiseksi tulevaisuus muodostuu, siksi toivottu tulevaisuus on meitä kiinnostavin tulevaisuuden lajeista. Olemme kunnittaisissa tilaisuuksissa, kyselyssä ja johtokunnan ohjelmatyöskentelyssä kysyneet sitä, miltä oman alueemme maaseutu näyttää 10 tai 20 vuoden kuluttua tästä hetkestä. Toivotun tulevaisuudenkuvan ohella olemme pystyneet lukemaan vastauksista ja kuulemaan keskusteluista myös ajatuksia siitä, millaista tulevaisuutta ei haluta. Materiaalin pohjalta on tehty kolme skenaariota siitä, miltä Kantrin toimialue voisi näyttää vuonna 2020. Skenaarioista ensimmäinen kuvaa tavoiteltua tulevaisuutta ja kaksi muuta sellaisia tulevaisuudenkuvia, joita pyritään välttämään. Kaikki esitetyt tulevaisuudenkuvat ovat mahdollisia. Maaseutulähiö on tulevaisuudenkuvana myös todennäköinen. Viimeisenä esitetty tulevaisuudenkuva on kuitenkin hieman karrikoitu, ja se toteutuisi vasta usean erityisehdon täytyessä. Skenaarioilla ei pyritä ennustamaan sitä, millaiseksi tulevaisuus muodostuu, vaan kuvaamaan erilaisia mahdollisia kehityskulkuja sekä niitä toimenpiteitä ja asioita, jotka johtavat ja vaikuttavat niiden toteutumiseen, ja siten auttavat hahmottamaan kehittämistyön strategiaa.

Skenaario 1. Lähellä mutta kaukana

Tampereen seutukunnan maaseutumaiset alueet ovat saaneet oman osuutensa tilastojen ennustamasta seutukunnan väestön kasvusta. Kasvu on kuitenkin ollut hallittua. Asutuksen rakenne ja asumisvaihtoehdot ovat monipuolistuneet. Maaseutualueilla asuu monen ikäisiä ja taustaisia ihmisiä ja siellä on omistusasuntojen ohella myös vuokra-asuntoja. Jatkuvasta seutukunnan asukasmäärän ripeästä kasvusta johtuen myös uusia taajaan asuttuja alueita on väistämättä syntynyt. Niilläkin uusi asutus on syntynyt paremmin ihmisten ja ympäristön hyvinvointi huomioiden kuin aiemmin, maaseutumaisemmin. Taajemman asutuksen ohella selkeät maaseutumaiset alueet ovat säilyneet ja jokaisen alueen koulun lähistöllä, kävely- tai pyöräilyetäisyydellä, on toimiva maatila. Palvelut ja luonto ovat alueella asuvan lähellä, mutta kaupungin hälinä on riittävän etäällä, mutta kuitenkin sillä etäisyydellä, että päivittäinen työssä käyminen siellä on vaivatonta. Olemme siis lähellä mutta kaukana. Alueella on vireitä ja yhteistyökykyisiä asuinyhteisöjä, joissa toimii positiivinen sosiaalinen kontrolli, ketään ei jätetä yksin ja heitteille. Alueella on mahdollista nauttia maaseudun ja kaupungin hyvistä puolista. Alueella omaksutaan yhteisön omista tarpeista lähtevien ja muualta, myös muista maista, saatavien hyvien käytäntöjen mukainen asuinympäristön sosiaalisen ja yhteisöllisen vuorovaikutuksen positiivinen kehittämisote.

Skenaario 2. Maaseutulähiö

Alueen kasvu on tapahtunut muiden kuin ihmisten ja ympäristön ehdoilla. Rakentaminen on tapahtunut maaseudulle vieraassa mittakaavassa ja tylissä. Alueelle on syntynyt paljon asutusta, joka ei muodosta sosiaalista yhteisöä. Ulkoiset puitteet ovat hienot, mutta asukkaita yhdistävät tekijät puuttuvat. Asutus on yksipuolista, sillä maatilat ja muut pienyritykset ovat alueelta lähes täysin kadonneet. Perinteistä maaseutumaisemaa löytää alueelta enää muutamista yksittäisistä

pienialaisista kohteista. Maaseutualueella vuokralla asumisen mahdollisuuksia ei ole eikä vanhuksiakaan asu alueella kovin paljoa. Asutuksen merkittävästä lisääntymisestä huolimatta palvelut ovat etääntyneet sieltä, missä niiden käyttäjät asuvat. Toisaalta muutamille aiemmin selkeästi maaseutumaisille alueille on syntynyt laajoja palvelukeskittymiä.

Skenaario 3. Reservaatti

Palveluiden keskittymisestä ja polttoaineen hinnan erittäin suuren nousun johdosta seutukunnan suuresta väestön kasvusta huolimatta maaseutualueella asuvien määrä on vähentynyt merkittävästi. Sen sijaan loma-asutuksen osuus on kasvanut. Lisääntynyt väestö on ohjattu asumaan tiiviisti osin taajamien rakennetta tiivistäen ja osin laajentamalla tiiviisti rakennettuja taajamia aiemmin maaseutumaisille alueille. Alueen rooli luontomatkailu- ja virkistysalueena on kasvanut. Maisema on pusikoitunut aiempaan verrattuna. Pusikoituminen on osin seurausta siitä, että maatalous on muuttunut kannattamattomaksi ja osin ihmisten yhä lisääntyneestä välinpitämättömyydestä. EU ohjaa vahvasti eloa ja oloa suomalaisella maaseudulla määräyksin ja keinoin, joista monet eivät sovellu sinne kovin hyvin.

5. Tavoitteet

5.1. Tavoitteiden määrittely: yhteisöllisyys ja ympäristö

Ohjelmaprosessin aikana eri tilanteissa alueemme kehittämistarpeita pohdittaessa kaksi y – kirjaimella alkavaa sanaa nousi hyvin vahvasti esille: yhteisöllisyys ja ympäristö. Alueemme erityispiirteistä johtuen esimerkiksi työpaikkoihin ja palveluihin liittyvät kehittämistarpeet ovat olleet prosessissa vähemmän esillä. Ne asiat ovat pääosin kunnossa ja niihin vaikuttavat ja kehittävät mekanismit ovat kuitenkin yleensä muita kuin toimintaryhmätyö.

Tampereen seutukunnan, ja myös suunnitelmamme piirissä olevien sen maaseutualueiden, väestön määrä kasvaa tilastoennusteiden mukaan lähimmät vuosikymmenet. Mm. väestön ikärakenteesta johtuen kasvu jatkuu (pienempänä toki) väestöennusteiden mukaan 2030 –luvulle asti, vaikka muuttovoittoa ei alueelle kertyisi enää yhtään. Väestönkasvusta johtuen alueellamme ympäristöön kohdistuu sekä lisärakentamisen (asuminen, tiet ja muu infra jne.) että erilaisten kuormitusten (esim. liikenne) kasvun vuoksi huomattavan suuria paineita.

Kasvu ja muutos on väistämätön asia alueellamme. Muutoksen toteutumisen tapa on asia, johon haluamme ja pystymme vaikuttamaan. Haluamme vahvistaa hyvää ja eliminoida huonoa kehitystä. Tässä asiassa merkittävä näkökulma on yhteistyökumppanimme, Madridin ympäristössä toimivan toimintaryhmän, havainto, että maaseutu on ison kaupungin lähistöllä muuttunut hyvin suuresti, eikä näillä muuttuneilla alueilla ole enää paluuta perinteiselle maaseudulle, haluttiin sitä tai ei. Siksi kehittämistyön yhteydessä on tärkeää rakentaa kuvaa ”uudesta maaseudusta”, jota kehittämistyön avulla tavoitellaan. Tätä määrittelyä tehdään tällä kehittämissuunnitelmalla, mutta sitä työtä on tarpeen tehdä myös omana prosessinaan.

Kehittämissuunnitelmallemme määrittelemme vain muutamia laadullisia tai määrällisiä tavoitteita. Suunnitelman tavoitteissa onnistumista pitää määritellä kehittämissuunnitelman toteutusajana, toteutusajan päättyessä ja myös riittävän pitkän ajan kuluttua sen päättymisestä. Monen hankkeen tulokset konkretisoituvat vasta sen toteutusajan jälkeen. Hankkeen tulokset ovat paitsi viiveellä toteutuvia niin myös usein hankalasti määriteltäviä. Pelkkä mittaaminen ei anna vält-

tämättä oikeaa kuvaa hankkeen tuloksista. Todelliset (tai mahdollisimman oikeat) tulokset löytyvät vain asian huolellisen analysoinnin kautta.

5.2. Kehittämissuunnitelman tavoitteet ja mittarit

Kantrin kehittämissuunnitelmalla pyritään saavuttamaan kolme tavoitetta. Nämä tavoitteet sekä niiden onnistumisesta kertovat mittarit ovat (korjattu vastaamaan myönnettyä rahoitusta):

Tavoite 1. Ympäristö voi aiempaa paremmin ja mahdollisimman suuri osa maaseutumaisemasta säilyy maaseutumaisena kasvupaineista ja muutoksista huolimatta.

Mittari 1. Alueella tehdään 10 uutta kylien omaehtoista maankäytön suunnitelmaa. Näiden uusien suunnitelmien myötä alueen jokaisessa kunnassa on vähintään yksi tällainen suunnitelma.

Mittari 2. Alueella tehdään ja toteutetaan maisemanhoitosuunnitelma 10 kylässä. Lisäksi tehdään 7 ympäristönhoitosopimusta.

Mittari 3. Hankkeissa luodaan 7 uutta ympäristön tilaa parantavaa tuotetta, menetelmää tai toimintatapaa.

Tavoite 2. Voimakkaasta muuttoliikkeestä ja nopeasti rakentuvista uusista asuinalueista sekä muista muutoksista huolimatta alueella sosiaaliset verkostot vahvistuvat, yhteisöllisyys lisääntyy ja arjen turvaverkot vahvistuvat. Nuorten rooli kehittämistoiminnassa kasvaa, myös kehittämistyötä tekevinä. Kansainvälisyys ja muiden kokemuksista oppiminen vakiintuu alueellamme ruohonjuuritason arjen toiminnaksi.

Mittari 1. Hankkeissa rakennetaan tai kunnostetaan erilaisia yhteisöllisiä kokoontumistiloja sekä luodaan uusia yhteisöllisiä toiminnan muotoja yhteensä 20 kpl.

Mittari 2. Yhteisöllinen kohtaamispaikka- ja arjen turvaverkkotoiminta on organisoitu kaikissa alueen kunnissa usean toimijan yhteistyönä.

Mittari 3. 25 %: ssa hankkeista toteuttajat tai pääosa heistä on alle 30 –vuotiaita.

Mittari 4. Naiset ovat vähintään puolessa hankkeista toteutuksessa avainroolissa.

Mittari 5. Kehittämissuunnitelmamme kautta toteutetaan 3 ystävyyskylä –periaatteella toteutettua ja 4 muuta ruohonjuuritason toimijoiden kansainvälistä yhteishanketta.

Tavoite 3. Tampereen ja sen ympäristön suuria paikallismarkkinoita hyödynnetään aiempaa laajemmin paikallisten raaka-aineiden ja muiden resurssien jalostamisessa. Toiminta tapahtuu yritysmäisesti ja sosiaalisesti kestäväällä tavalla.

Mittari 1. Alueelle syntyy kehittämistyön kautta 40 uutta yritystä.

Mittari 2. Kehittämistyön kautta syntyy 40 uutta työpaikkaa.

Mittari 3. Kehittämistyön avulla jatkaja löydetään 7 yritykselle.

6. Valittu tema ja painopisteet

Teema: Asukkaan maaseutu

Suuri kaupunki on sitä ympäröivälle maaseudulle yhtä aikaa sekä mahdollisuus että uhka. Tampere mahdollistaa alueemme kehittämisen suunnitelmamme nimen mukaiseksi Ykkösmäaseuduksi. Voimakas keskus tarjoaa sitä ympäröivälle maaseudulle palveluita, työpaikkoja ja markkinoita. Toisaalta voimakas ja vuodesta toiseen jatkuva kasvu myös aiheuttaa Tamperetta ympäröiville alueille suuria maankäytöllisiä ja muita kasvupaineita. Samat ongelmat ja kehittämis-

mahdollisuudet ovat todellisuutta myös muualla EU: n alueella, joten kansainvälisen yhteistyön avulla on mahdollista saada ja antaa kokemuksia erilaisista ratkaisutavoista.

Painopisteet

Painopisteitä määriteltäessä olemme päätyneet LEADER+ -suunnitelmamme tavoin sellaiseen valintaan, että painopisteitä pitää olla hyvin rajallinen määrä, mutta niiden pitää olla sisällöllisesti hyvin kattavia. Olemme pyrkineet siihen, että kukin painopiste kattaa selkeän asiakokonaisuuden, ihmisen elämänpiirin. Painopisteistä muodostuu kokonaisuus, jossa yksi painopiste sisältää asumisen fyysiset puitteet, toinen sen sosiaaliset ja yhteisölliset puitteet ja kolmas paikallislähtöisen palveluiden ja tuotteiden tuotannon niin tällaisiin tarpeisiin vastaamisen kuin myös niiden käytön näkökulmasta tarkasteltuna.

A. Ympäristövastuinen asuminen

Tampereen kaupunkiseudun kasvun paine kohdistuu voimakkaasti myös seutukunnan maaseutumaisiin osiin. Seutukunta on yhä selkeämmin kehittymässä Suomen kakkoskeskukseksi. Koko seutukunnan maaseutualue sijaitsee niin lähellä Tampereen keskustaa, että esimerkiksi päivittäinen työssä käyminen siellä on realistinen vaihtoehto. Seutukunnan kasvu luo maaseutualueille myös muunlaisia maankäytöllisiä paineita (tiet, kaatopaikat, kauppakeskukset jne.). Nämä saattavat olla hankkeina hyvin suuria ja nopeasti toteutuvia. Paineesta ja väistämättä merkittävästä maaseutualueille kohdistuvasta lisärakentamisesta huolimatta pyrimme haasteelliseen tavoitteeseen.

Tavoite: ympäristö voi aiempaa paremmin ja mahdollisimman suuri osa maaseutumaisemasta säilyy maaseutumaisena kasvupaineista ja muutoksista huolimatta.

Jotta tavoite voi toteutua lisääntyvästä asutuksesta ja muista toiminnoista huolimatta, se edellyttää, että meistä itse kunkin ”jalanjälki” ympäristössä on aiempaa pienempi. Tähän pyritään mm. erilaisilla kehittämistoimenpiteillä, jotka kohdistuvat kiinteän ja nestemäisen jätteen käsittelyyn, vesistöjen tilaan sekä energian tuotantoon. Tavoitteen toteutuminen edellyttää myös, että syntyvä asutus ja muu maankäyttö ohjataan hyvän suunnittelun avulla siten, että siitä aiheutuu mahdollisimman vähäiset vaikutukset ympäristöön ja maisemaan. Lisäksi maiseman ja ympäristön kunnostamiseen liittyvät toimenpiteet ovat tarpeen tavoitteemme saavuttamiseksi.

Monet maisematyypit ovat syntyneet ja ne pysyvät yllä ihmisen toimenpiteiden, kuten maatalouden harjoittamisen, avulla. Maaseutumaisema ei säily vain sitä ihmisen vaikutuksilta varjellamalla, vaan myös aktiiviset maisemaa ylläpitävät toimenpiteet ovat tarpeen. Näiden toimenpiteiden pitää olla tasapainossa ympäristön kanssa. Ihmisen ja ympäristön luonnollinen vuorovaikutus vaatii säilyäkseen myös aktiivisia toimenpiteitä. Vaikka Suomen kaikkein kaupunkimaisimmisakaan oloissa luonto ei ole kaukana kenenkään elinympäristöstä, niin hyvin moni on kuitenkin kaupungeissa ja niiden lähialueilla vieraantunut siitä. Ympäristövastuisuus toteutuakseen edellyttää myös, että ihmisen ja ympäristön yhteys tunnetaan ja tunnustetaan.

Tampereen seutukunnassa väestön ja työpaikkojen kasvun myötä liikenteen määrä kasvaa. Jotta ongelmat eivät kärjisty, julkista liikennettä pitää kehittää niin, että siitä tulee kilpailukykyinen vaihtoehto yksityisautoilulle. Tätä työtä tehdään julkisten ja yksityisten joukkoliikenteen parissa

toimivien tahojen yhteistyönä. Toimintaryhmänä voimme mm. edistää toimenpiteitä, joilla kevyt liikenne kehittyy nykyistä toimivammaksi vaihtoehdoksi esimerkiksi työmatkaliikenteessä.

Ympäristövastuinen asuminen -painopisteen osalta eräänä ongelmana tällä hetkellä on se, että tämä asiakokonaisuus koostuu hyvin monesta eri osiosta, jotka eivät kuitenkaan muodosta käytännön toiminnassa kokonaisuutta. Eri osioiden parissa toimitaan ikään kuin ne olisivat ainutkertaisia asioita, jotka eivät muka ole riippuvuussuhteessa näihin muihin osioihin. Eri toimintojen ja toimijoiden yhteistyötä pitää lisätä. Tavoitteena on koota alueella maaseutuasumisen klusteri. Klusteri –sanan käyttö on tällaisessa yhteydessä perusteltua, koska asumista voi aidosti pitää alueemme tärkeimpänä yksittäisenä elinkeinona. Asukkaiden määrän ja asumista palvelevien toimintojen, kuten esimerkiksi energian tuotannon, kasvun myötä tämän elinkeinon rooli kasvaa merkittävästi jo tämänkin suunnitelman toteuttamisen aikana alueellamme.

B. Yhteisöllisyys, paikalliskulttuuri ja nuoriso

Skenaario 2., Maaseutulähiö, on uhkakuva, jonka toteutuminen pitää välttää. Muuttoliikkeen myötä hyvin moni ihminen joutuu eroon juuriltaan. Tämä asia ilmenee sekä aineellisina että aineettomina hyvinvointiin liittyvinä ongelmina. Tutkimusten mukaan sosiaalisella pääomalla on vaikutusta jopa ihmisen elinikään, saatikka nyt sitten elämänlaatuun. Eräs hyvään yhteiskuntaan liittyvä piirre on moniarvoisuus ja siihen liittyen yhteisöjen monimuotoisuus. Tasa-arvo laajasti ajateltuna on moniarvoisuuden toteutumisen kannalta hyvin tärkeä edellytys, joten kehittämissuunnitelmissa pyritään edistämään myös tasa-arvoa.

Tavoite: voimakkaasta muuttoliikkeestä ja nopeasti rakentuvista uusista asuinalueista sekä muista muutoksista huolimatta alueella sosiaaliset verkostot vahvistuvat, yhteisöllisyys lisääntyy ja arjen turvaverkot vahvistuvat. Nuorten rooli kehittämistoiminnassa kasvaa, myös kehittämistyötä tekevinä. Kansainvälisyys ja muiden kokemuksista oppiminen vakiintuu alueellamme ruohonjuuritason arjen toiminnaksi.

Ihmisen elämänpiiri on aiemmin ollut mm. yhteiskunnan nykyistä yksinkertaisemmän rakenteen ja rajallisten kulkumahdollisuuksien vuoksi fyysisesti hyvin rajallinen. Paikallinen yhteistyö on ollut tarpeen sekä maalla että kaupungeissa niin toimeentulon hankkimisen kuin myös asumisen vuoksi. Maailman muuttumisen vuoksi ihmisen elinpiiri on laajentunut ja pirstaloitunut hyvin suuresti. Tämä muutos on ollut erittäin voimakas Kantrin toimialueen tyyppisillä kaupunkiseuduilla. Suuri muuttoliike vielä vahvistaa tätä vaikutusta. Muuttoliike on hyvin voimakasta niin seutukuntaan kuin myös sen sisällä. Niinpä ihmisten juuret ovat usein ”kevyemmin mullassa” kuin syrjäisemmällä maaseutualueilla, joissa asuminen on yleensä pidempiaikaista ja muutokset hitaampia.

Yhteisöllisyys ei ole vain omalle asuinalueelle juurtumiseen ja elämänlaatuun liittyvä vaikuttava asia. Sillä on myös hyvin arkiset ”kasvot”. Suuren muuttoliikkeen kohdealueella hyvin suuri osa alueen asukkaista on tilanteessa, jossa paitsi omat juuret niin myös pääosa omista läheisistä on muualla. Tällöin arjen turvaverkot ovat hyvin suppeat ja pääosin yhteiskunnan tarjonnan varassa. Esimerkiksi lapsen äkillisestä sairastumisesta aiheutuva yllättävä hoidon tarve voi olla suuri ongelma ratkottavaksi, kun luonnollisin apu tällaisissa tilanteissa, omat vanhemmat ja muu lähiympäristö, asuu toisella puolella Suomea.

Yhteisöllisyys on myös omaan elinympäristöön ja sen kehitykseen vaikuttamista. Kylien omaehtoisen maankäytön suunnitteluun liittyy fyysiseen elinympäristöön vaikuttamisen ohella

myös paljon pidemmälle viety asianosaisten osallistuminen kuin Maankäyttö- ja rakennuslaki edellyttää. Tätä työtä tehdään maanomistajien, muiden kyläläisten ja kunnan vuoropuheluna. Osallistumista ja vaikuttamista edistää myös sellaisten käytäntöjen luominen, joiden avulla saadaan esiin ja toteutukseen asioita, joita nousee esille arjen tarpeista. Haluamme tukea kehitystä, jonka avulla myös alueemme suurissa kunnissa saadaan pienen Kaakkois-Pirkanmaan kunnan Luopioisten tapaan kaikkien asukkaiden luovuus käyttöön yhteistä ympäristöämme kehitettäessä, arjen innovaatiot esiin ja toimeksi.

Yhteisöllisyys ei synny itsestään, vaan se yleensä edellyttää toimenpiteitä, jotka mahdollistavat ja edistävät sen syntymisen. Hankkeiden avulla ei voi luoda yhteisöllisyyttä, mutta niiden avulla voidaan merkittävästi edistää ja mahdollistaa sen syntymistä. Tällöin luodaan ja kehitetään erilaisia tiloja, tilanteita ja toimintoja, joissa ihmiset voivat kohdata toisiaan. Yhteisöllisyys syntyäkseen edellyttää yleensä ”yhteistä nimittäjää”. Tällainen voi olla esimerkiksi yhteinen harrastus tai pienet lapset.

Harrastajateatteri, musiikki, ja muu paikallisin voimin ja pääasiallisesti paikallista yleisöä ajatellen tehty kulttuuri- ja kotiseututyö on sekä tärkeä elämän sisällön tuottaja yksittäisille ihmisille että yhteisöllisyyttä ja sosiaalisia verkostoja rakentava voima. Paikalliskulttuuri toimii myös muunlaisissa kehittämissuunnitelmissa hyvänä työvälineenä.

Nuoret ovat kehittämissuunnitelmamme toteutuksessa tärkeällä sijalla mm. siksi, että heidän osuutensa alueen väestöstä on suuri ja nuorten kautta todennäköisemmin toteutuu se, että kehittämissuunnitelmamme toteutuksessa kyetään kurrottamaan pidemmälle kuin suunnitelman toteutusajaksi määritelty ohjelmakausi. Siksi nuoriin kohdistuvien hankkeiden ohella tarvitsemme myös nuorten itse toteuttamia hankkeita.

C. Aktiviteettipalveluita ja paikallistuotteita lähimaaseudulta

Paikallislähtöisessä kehittämistyössä, ja kun teemana on Aasukkaan maaseutu, lähtökohtana pitää olla, että edistämme toimenpiteitä, joilla parannetaan kohdealueen ihmisten toimeentuloa tai joissa hyödynnetään paikallisia raaka-aineita ja muita resursseja. Samoin tuettavassa toiminnassa yhteistyö, aiemman ohjelman termein ”Tuotteiden, palveluiden ja toimijoiden verkot”, pitää löytyä toiminnan kantavana ajatuksena.

Tavoite: Tampereen ja sen ympäristön suuria paikallismarkkinoita hyödynnetään aiempaa laajemmin paikallisten raaka-aineiden ja muiden resurssien jalostamisessa. Toiminta tapahtuu yritysmäisesti ja sosiaalisesti kestäväällä tavalla.

Suuren kaupungin ympäristössä toimittaessa Kantrin LEADER+ -kauden kehittämissuunnitelmassa ollut ajatus, että aktiviteettipalvelusta nautitaan maaseudulla päiväseltään ja yöksi palaan omaan kotiympäristöön, on ollut toimiva kehittämistyön suuntaaja. Seutukunnan suuri väestöpohja ja alueella olevat vetovoimaiset kohteet, kuten Särkänniemi ja Tampere-talo, mahdollistavat tällaisen työtavan. Paikallinen kysyntä ei tarvitse majoitustiloja ja muualta tulevaa kysyntää palvelee laaja ja monipuolinen jo olemassa oleva majoituskapasiteetti, joten tällainen työtapa on myös perusteltu. Tällä tavoin on tarkoitus jatkaa.

Aktiviteettipalveluissa kohderyhmät on mietittävä entistä tarkemmin. Tarjontaa pitää luoda korostetusti asiakkaan tarpeista lähtien. Kilpailu ihmisten ajasta ja myös rahasta kiristyy koko ajan.

Alueen suuri väestöpohja mahdollistaa oman toiminnan segmentoinnin pienille asiakasryhmille tai rajatuille palvelukokonaisuuksille. Alueella olevat suuret ja vetovoimaiset kohteet luovat sen oman väestön oheen merkittävän kysyntäpotentiaalin.

Aktiviteettipalveluiden ohella myös muut paikalliset raaka-aineet ja resurssit ovat kehittämistyömme lähtökohtina. Mielenkiintoisimpana osa-alueena paikallisuuden hyödyntämisessä on energia. Uusiutuvat energiamuodot ovat nyt ja lähivuosina erittäin suuren mielenkiinnon kohteena niin erilaisessa kehittämistoiminnassa kuin myös yhteiskunnallisessa päätöksenteossa. Paikallisuus on energian tuotannon kohdalla merkittävä asia, sillä useiden energiamuotojen kohdalla esimerkiksi kuljetuskustannukset ja maailmanpolitiikan häiriötilanteet vaikuttavat hyvin paljon energian hintaan. Paikallisten uusiutuvien energiaratkaisujen edistäminen on seutukuntamme etu niin energian tuottajan kuin myös sen käyttäjän näkökulmasta tarkastellen. Asian merkitys korostuu suurella ja kasvavalla talousalueella toimittaessa.

Paikallisten raaka-aineiden ja muiden resurssien sekä markkinoiden hyödyntäminen edustavat kestävän kehityksen ekologista ja taloudellista näkökulmaa. Sen sosiaalista ulottuvuutta edustaa toiminta, joka edistää sitä, että mahdollisimman moni jo toimiva terve yritys löytää toiminnalleen jatkajan, eikä lopu siksi, että yrittäjä jää eläkkeelle. Kantrin rooli tässä työssä on muita toimenpiteitä täydentävä. Paikallisten raaka-aineiden ja muiden resurssien hyödyntäminen on myös tasa-arvoa edistävä asia, sillä hyvin huomattava osa tähän aihepiiriin liittyvästä yritystoiminnasta (käsityöt, matkailu, elintarvikkeiden jatkojalostus ja hoivapalvelut) on aloilla, jotka ovat perinteisesti olleet naisvaltaisia.

7. Yhteistyö ja toiminnan yhteys muuhun kehittämistoimintaan

Yhteistyö alueemme muiden toimijoiden kanssa, kuten kunnat ja AKO, on tärkeää monesta syystä. Ne ovat esimerkiksi tärkeä väylä, jonka kautta potentiaaliset hankkeiden toteuttajat saavat tietoa hankemahdollisuuksista. Toimintaryhmän aktiivinen oma tiedottaminen ei pysty korvaamaan sitä hyötyä, mitä tällä tavoin saadaan. Hanketietouden levittäjinä myös jo toteutetut tai toteutettavat hankkeet, ”puskaradio”, ovat merkittävä väylä. AKO:n kanssa myös saadaan aikaan seutukuntaa kehittävien toimintojen kokonaisuus. AKO:n ja toimintaryhmän työllä on Tampereen seutukunnassa sama lähtökohta, suuren kaupungin ja sitä ympäröivän alueen vuorovaikutus.

Muut toimintaryhmät ovat hyvin tärkeä yhteistyökumppani Kantrille. Yhteistyötä tehdään kahdessa eri muodossa: asioissa jotka edistävät kehittämissuunnitelman toteuttamista ja kehittämissuunnitelman aihepiireissä.

Pirkanmaan TE –keskuksen alueella toimivat toimintaryhmät (Joutsenten reitti ry, Pirkan Helmi ry, PoKo ry, Pomoottori ry ja Kantri ry) ovat menossa olevan ohjelmakauden ajan hoitaneet taloushallintonsa yhteistyössä. Työtä on hoitanut Kantrin palkkaama toimintaryhmien yhteinen kirjanpitäjä. Tällaista yhteistyötä ei jatketa. Käyttämämme järjestely on osoittautunut haavoittuvaksi. Edellä mainittujen toimintaryhmien kanssa meillä on ollut yhteiset internetsivut. Lisäksi em. toimintaryhmien sekä Aktiivinen Pohjois-Satakunta ry:n kanssa olemme myös tuottaneet tämän ohjelmakauden ajan kaksi kertaa vuodessa ilmestyvää Kylä –lehteä. Tiedotuksellista yhteistyötä on tarkoitus jatkaa, mutta toimintamuotoja kehittäen. Pirkanmaan toimintaryhmien työntekijät ovat kokoontuneet 1 – 2 kuukauden välein käsittelemään yhteisiä asioita. Myös alueen toimintaryhmien hallitukset ovat kokoontuneet yhteen muutaman kerran ohjelmakauden ai-

kana. Pirkanmaan toimintaryhmien yhteistyö on muotoutunut hyvin tiiviiksi. Yhteistyötä jatketaan ja sen toimintamuotoja kehitetään.

Sisällöllistä yhteistyötä teemme erityisesti toimintaryhmien kanssa, jotka toimivat samantapaisissa kaupunkimaisissa olosuhteissa kuin Kantri. Suomalaisia kumppaneitamme ovat: Hyvin-kään – Riihimäen Seudun Yhteistoimintayhdistys ry YliSet, Jyväskylän seudulla toimiva JyväskyläRiihi ry, Hämeenlinnan tienoon Linnaseutu ry ja Mikkelin ympäristössä toimiva Veej’jakaja ry. Olemme alustavasti sopineet yhteistyöstä, jonka avulla pyritään Maaseudun ja kaupungin vuorovaikutus –teeman toteutumista tukevien toimenpiteiden ulottamiseen myös kaupunkimaisille alueille, esimerkiksi asuinalueiden asukastoiminnan pariin. Seutukunnassamme on saatu hyviä kokemuksia joustavasta pienille hankkeille suunnatusta kehittämisrahoituksesta, joka on kohdistunut nimenomaan tai myös kaupunkimaisille asuinalueille. Lempäälän kunnan omatoimimiraaha tai Hervannan Tavoite 2 –ohjelman kehittämishankkeessa toteutetussa ASKI –hankkeessa rahoitetut pientoimenpiteet ovat esimerkkejä tällaisista välineistä. Tämän tyyppinen kehittämisväline pyritään saamaan aikaan niille alueille seutukunnassamme, jotka eivät voi olla kehittämissuunnitelmamme toteutusalueita.

Sisällöllistä yhteistyötä olemme tehneet myös OMSY –hankkeessamme (Omaehtoiseen maankäytönsuunnitteluun yhteistyössä) kolmen muun LEADER –toimintaryhmän kanssa: ADREPES (Lissabonin ympäristö), Consorcio Sierra Oeste (Madridin ympäristö) ja Rural Dublin LEADER Co. Ltd. (Dublinin ympäristö). Tämän yhteistyön teemana on ollut suuren kaupungin ympäröivälle maaseudulle tuottamat mahdollisuudet ja uhkat. Kantrin osio yhteishankkeesta on maaseudulle paremmin sopivien maankäytön suunnittelun menetelmien kehittäminen. Uuden ohjelmakauden kehittämissuunnitelmamme teemojen myötä erityisesti suhteiden kehittäminen ja lisäarvon saaminen muiden, vastaaviin teemoihin sitoutuneiden eurooppalaisten toimintaryhmien kokemuksista ja vuorovaikutus niiden kanssa on Kantrin toiminnan kannalta tärkeä asia.

Kantrin omista strategisista hankkeista on erityisosaamista hankittu mm. ProAgria Pirkanmaan Maaseutokeskuksen ja Tampereen teknillisen yliopiston yhdyskuntasuunnittelun laitoksen kautta. Näiden ja vastaavanlaisten erityisosaajien kanssa yhteistyötä jatketaan.

Kantrin kehittämissuunnitelma on yhdensuuntainen muiden alueella sovellettavien ohjelmien, kuten Pirkanmaan maakuntaohjelma ja maaseutuohjelma, kanssa. Maakuntamme maaseutuun liittyvien ohjelmien yhteensovittamisesta pidettiin 9.11.2005 eri toimijoiden neuvottelutilaisuus. Lisäksi 1.12.2005 Pirkanmaan TE –keskuksen maaseutuosasto ja alueen toimintaryhmät pitivät tulevaan kauden kehittämissuunnitelmiin liittyvän neuvottelun. Tällaisia neuvotteluja on myös vuoden 2006 aikana pidetty useita.

8. Toimintaryhmä Kantri ry

Kantri ry perustettiin kesällä 1997 Tampereen seutukunnan toimintaryhmäksi toteuttamaan alueella kansallista POMO –ohjelmaa. Ennen perustamista kehittämissuhteistyötä harjoitettiin alueella vapaamuotoisesti noin vuoden ajan. Tällöin ei ollut vielä tietoa minkäänlaisesta rahoituksesta, mutta oman alueen kehittämistyö ja siihen työhön laajan toimijajoukon kokoaminen yhteen koettiin niin tärkeäksi asiaksi, että yhteistyö aloitettiin.

POMO –ohjelman toteuttamisen jälkeen Kantri pääsi mukaan toteuttamaan LEADER+ -yhteisöaloitetta. Ohjelma käynnistettiin toukokuussa 2001 samalla alueella kuin POMO –ohjelmaakin oli toteutettu. Merkittävimmät muutokset POMO –aikaan nähden olivat yritystuki-

en tulo mukaan ”työkalupakkiin” ja toteuttajien kirjon huomattava laventuminen POMO –ajan kylätoimintapainotteisesta toiminnasta.

Kantri ry: llä on 447 jäsentä (30.11.2005 tilanne), joista 402 on yksityishenkilöitä ja 45 yhdistyksiä ja muita yhteisöjä. Kantri ry: n säännöt ovat liitteenä. Jäsenrekisteriä päivitetään säännöllisesti mm. hanke- ja jäsentiedotteen lähettämisen yhteydessä, yhteisöjäsenten jäsenmaksujen laskuttamisen yhteydessä ja jäseniltä tai muutoin asiaan liittyvää tietoa saadessamme. Näin päivityskertoja tulee vähintään 4 kertaa vuodessa.

Toimintaryhmänä Kantrin rooli ja tehtävä on toimialueen luonteesta johtuen jossain määrin pelkistetympi kuin monilla muilla alueilla. Seutukunnassa on hyvin suuri joukko erilaisia kehittäjiä ja toimijoita, joten kovin paljon nykyistä laajempaa tehtäväkenttää ei ole tarpeen ja mahdollista ottaa.

Kantrin tehtävä on mahdollistaa kehittämistä ja kehittymistä. Meidän pitää luoda tilanteita ja olosuhteita, joissa rajoja ylitetään ja sellaisia toimijoita saatetaan yhteen, jotka muutoin toimivat erillään. Toimintaryhmä jo itsessäänkin on tällainen foorumi. Luonnossa elämä on usein monimuotoisinta kahden eri tyyppisen elinympäristön vaihtumisvyöhykkeessä. Myös ihmisen toiminnassa tavanomaisesta poikkeavat kombinaatiot ovat hedelmällisiä.

9. Kehittämissuunnitelman toteutustapa

9.1. Hankkeiden valinta ja toteutuksellinen tuki niille

Hankkeiden valinnassa Kantrin kehittämissuunnitelma on ollut tärkein ohjaava väline. Koska suunnitelmassa ei ole mahdollista ottaa kantaa kaikkiin mahdollisiin hanketyyppeihin ja –sisältöihin, niin kävimme aluksi johtokunnassa pitkän linjauskeskustelun siitä, miten erilaisiin todennäköisesti haettavaksi tuleviin hanketyyppeihin suhtaudutaan (rahoitetaanko, millä edellytyksin jne.). Esimerkiksi vesistöhankeet ovat olleet hanketyyppi, josta tehtiin linjauspäätöksiä tällöin. Linjausten tekeminen on ollut tarpeen, jotta pystytään keskittymään niihin asioihin, jotka ovat kyseisen asian kohdalla olennaisia ja vaikuttavia. Vesistöhankeissa olemme edellyttäneet myös maalla tehtäviä toimenpiteitä, jotta kehittämistyö ei jää vain oireiden hoitamiseen. Koska aivan kaikenlaisiin myöhemmin esille tuleviin tapauksiin emme ole tällöin osanneet ottaa kantaa, niin uudenlaisen hanketyypin (varsinkin jos sen tapaisia hakemuksia on arveltu tulevan myöhemmin muitakin), käsittelyn yhteydessä tai erillisenä asiana olemme tarvittaessa käyneet linjauskeskustelun. Itsearviointin yhteydessä, omaa toimintaa ”asemointaessa”, nämä linjaukset ovat nousseet myös keskusteluun. Tällaista toimintatapaa jatketaan.

Hankkeita valittaessa rahoitettavaksi lainsäädännön ja Kantrin ohjelman mukaisuuden ohella erittäin tärkeä edellytys on se, että hankkeen tavoitteet ovat sellaiset, että niiden vuoksi on tarkoituksenmukaista rahoittaa kyseinen hanke. Hankkeen pitää myös täyttää ”jatkuvuusehto” (tavoitesitoumus –lomakkeen kohta 1.C.).

Kantrin johtokunta kokoontuu käsittelemään hankehakemuksia kokouksiinsa tarvittaessa. Ohjelmakaudella 2001 – 2006 tahti on ollut se, että kokous on ollut kuukausittain (ei heinäkuussa). Johtokunnan kokousrytmistä ja muista hankkeen hakuun ja toteuttamiseen liittyvistä asioista tiedotetaan mm. oman hanke- ja jäsentiedotteen avulla. Johtokunnan kokouksista kesäaikaiset (toukokuusta syys- tai lokakuuhun) järjestetään ”kentällä”. Kokouksen pidon ohella samalla

kertaa tutustutaan johonkin menossa olevaan tai jo toteutettuun hankkeeseemme. Tämä käytäntö on osoittautunut hyväksi.

Kantrin työntekijät neuvovat hankkeen hakijoita ja toteuttajia hankkeen haun ja toteutuksen eri vaiheissa, kuten tähänkin asti on tehty. Suurimpien hankkeiden kohdalla myös ohjausryhmä on tuttu hankkeen toteutusta tuleva toimenpide. Pienille hankkeille palautetaan POMO –aikana käytössä ollut kummijärjestelmä. Hankkeen niin halutessa sille nimetään kummi tai vertaistukihenkilö. Tähän tehtävään ryhtyy vastaavanlaista hanketta toteuttanut tai toteuttava henkilö tai Kantrin johtokunnan jäsen.

Laura Jänis teki vuoden 2006 alussa Kantrin ja Pomoottorin Leader+ -hanketoiminnan arvioinnin. Sen mukaan hankkeen voi ajatella muodostuvan kolmesta rinnakkaisesta prosessista, jotka kukin vaatii omanlaistaan, aika paljonkin toisistaan poikkeavaa osaamista. Näistä prosesseista voi käyttää nimityksiä: ”kädet” (käytännön työ, hankkeen substanssiosaaminen), ”järki” (hankkehallinnointi) ja ”sydän” (sosiaalinen puoli, yhteishengen ylläpito). Nämä hankkeen prosessit pitää mieltää sekä huomioida hankkeen suunnittelun ja toteutuksen yhteydessä, kuten myös hanketta neuvottaessa ja sen riskikohtia mietittäessä.

9.2. Hallinnon järjestäminen

Kantrin hallinto järjestetään pääosin kuten tähänkin asti eli tärkeimmät elementit ovat johtokunta sekä palkattu henkilöstö. Johtokunta valitaan vuosittain Kantrin vuosikokouksessa kolmikan- ta –periaate huomioiden. Johtokunnalla ei ole pysyviä työryhmiä, mutta tilapäisiä työryhmiä valitaan tarvittaessa, kuten tähänkin asti on tehty. Kehittämissuunnitelmaa toteuttavan palkatun henkilöstön muodostavat toiminnanjohtaja ja hankeaktivaattori. Taloushallinnon palvelut ostetaan tilitoimistosta.

Yhdistyksen jäsenmäärän kasvamiseksi toimitaan aktiivisesti. Yhdistyksen sääntöjä kehittämään on päätetty nimetä sääntötyöryhmä. Sääntöjä kehitetään mm. siten, että johtokunnan jäsenten hyvä, riittävä vaihtuvuus varmistetaan. Muutosesitykset tehdään Kantrin vuosikokoukselle ke- vällä 2007.

Johtokunnan ja työntekijöiden koulutuksessa hyödynnetään toimintaryhmien verkostoyksikön tarjontaa. Sen lisäksi vuosittain loppukesästä järjestetään Kantrin johtokunnan ja työntekijöiden opintomatka jonkin muun toimintaryhmän alueelle, kuten tähänkin asti on tehty. Muuta koulutusta hankitaan tarpeen mukaan.

9.3. Tiedotussuunnitelma

LEADER+ -aikana Kantri on toteuttanut omaa hanke- ja jäsentiedotetta. Se on ilmestynyt 4 –6 kertaa vuodessa. Tiedote on postitettu hankkeidemme toteuttajille, jäsenille ja sidosryhmille, kuten alueen kuntiin. Tiedote on täydentänyt muuta, yhteistyössä muiden Pirkanmaan toimintaryhmien kanssa harjoitettua tiedotustoimintaa, kuten kotisivut ja Kylä 200x –lehti.

Tiedotuksen lähtökohdiksi voidaan nähdä joukko kysymyksiä, joista tärkeimpiä ovat: kenelle, mitä, miksi ja miten.

Koska tällä kehittämissuunnitelmalla toteutettava toiminta koskee tavalla tai toisella kaikkia Kantrin sidosryhmiä, niin myös tiedotustoiminnan pitää kohdistua niihin kaikkiin. Osa tiedotuksesta on hanketoimintaan liittyvää erilaista raportointia, joka hoidetaan voimassa olevien säännösten mukaan, eikä niitä erikseen käsitellä tässä kohtaa. Hanketta jo toteuttaville annettu neuvonta ja muu hankkeen toteutukseen liittyvä tiedotus puolestaan käsitellään tässä suunnitelmassa kohdassa 9.1., hankkeen toteuttajille annetun toteutuksen tuen yhteydessä.

Viestinnän tärkeimpiä tehtäviä kehittämissuunnitelmamme osalta on kertoa tarjolla olevasta kehittämistyön välineistä ja niiden kautta saavutetuista tuloksista. Koska tieto näistä asioista on tehtyjen selvitysten perusteella saavuttanut kohderyhmänsä hyvin monia eri väyliä, ja näin voi otaksua tapahtuvan jatkossakin, niin tiedotusta pitää tehdä monen eri välineen ”työkalupakilla”. Tällöin käytämme seuraavia välineitä:

- Kantrin oma hanke- ja jäsentiedote tuotetaan ja lähetetään 4 – 6 kertaa vuodessa hankkeille, jäsenille ja muille sidosryhmille.
- Kantrille tehdään heti ohjelmakauden alussa sen alueelleen tarjoamista kehittämismahdollisuuksista kertova esite.
- Pirkanmaan toimintaryhmien yhteinen tiedotuslehti julkaistaan 2 – 4 kertaa vuodessa. Mukana tätä toteuttamassa voi olla myös muita yhteistyökumppaneita.
- Pirkanmaan toimintaryhmillä on yhteiset kotisivut, joilla on Kantrin oma osio. Kantrin osiota päivitetään säännöllisesti. Kotisivujen yhteyteen luodaan Kantrin johtokunnalle työvälineeksi intranet –sivut.
- Kunnittaiset hankeillat pidetään vähintään kerran vuodessa. Tämä pyritään järjestämään yhdessä ko. kunnan tai jonkin muun käsiteltäviin aihepiireihin sopivan toimijan kanssa. Uusina mukaan tulevien alueiden, Sahalahden ja Viljakkalan, toimijoille järjestettäviin tilaisuuksiin kiinnitetään ohjelmakauden alussa erityistä huomiota.
- Kuntien yhteyshenkilöiden kanssa pidetään vähintään 2 tapaamista vuodessa ja sen lisäksi sähköpostilla heille tuotetaan tarvittaessa erilaisia hanketoimintaan liittyviä ajankohtaistiedotteita. Lisäksi kunnittain järjestetään tarpeen mukaan erilaisia infotilaisuuksia esimerkiksi teemoittain.
- Toteutettavien ja jo toteutettujen hankkeiden yhteistapaamisia, hankesenssejä, pidetään kerran vuodessa.
- Hankkeiden haun käynnistyessä kotisivujen ohella haun käynnistymisestä tiedotetaan ilmoituksilla toimialueella ilmestyvissä paikallislehdissä. Lehti-ilmoitukset jatkuvasta hausta julkaistaan em. lehdissä vähintään joka toinen vuosi.
- Hankkeiden toteuttajat ohjeistetaan osana omaa tiedotustaan kertomaan siitä, että toteutettava toimenpide on osa Leader –toimintatapaa ja –rahoitusta.

9.4. Rahoitussuunnitelma

Toimintaryhmätyön tapainen pienimuotoinen ”täsmälääke” on osoittautunut hyväksi välineeksi Kantrin toimialueen kaltaisella maaseutualueella. Elämän suuret puitteet kuten työpaikat ja palvelut hoituvat pääsääntöisesti muulla tavoin. Työkaluna toimintaryhmien rahoittamat hankkeet ovat riittävän tehokkaita ympäristön, yhteisöllisyyden ja pienyritysten kehittämisen tarpeisiin. Vuotuinen rahoitussuunnitelma tämän kehittämissuunnitelman toteuttamiseen on (suluissa myönnetty taso):

EU: n ja valtion rahaa	678.000 € (585.400 €)
Kuntien rahaa	168.000 € (147.850 €)

Yksityistä rahoitusta	454.000 € (394.800 €)
Yhteensä	1.300.000 € (1.128.050 €)

Rahoituksesta kohdistuu:	
Hallintoon	110.000 € (120.980 €)
Hankkeiden rahoitukseen	1.190.000 € (1.007.070 €)

Painopisteittäin arvioimme hankkeiden rahoituksen jakautuvan:	
Painopiste A. Ympäristövastuinen asuminen	35 %
Painopiste B. Yhteisöllisyys, paikalliskulttuuri ja nuoriso	40 %
Painopiste C. Aktiviteettipalveluita ja paikallistuotteita lähimaaseudulta	25 %

Maaseutuohjelman toimintalinjoittain kokonaisrahoitus jakautuu:	
Toimintalinja 1.	3 %
Toimintalinja 2.	3 %
Toimintalinja 3.	77 %
Toimintalinja 4.	17 %

Toimintalinjat sisältävät mm. seuraavanlaisia toimenpiteitä:

Toimintalinja 1.	maa-, metsä- ja elintarviketalouteen liittyvä koulutus ja tiedotus.
Toimintalinja 2.	maatalouden ympäristötuki, kun kyseessä on usean eri maanomistajan omistama aluekokonaisuus.
Toimintalinja 3.	kylähankkeet ja vastaavanlaiset muut yhteisölliset kehittämis- ja investointihankkeet sekä yritystuet.
Toimintalinja 4.	Kantrin toiminnan pyörittäminen (ns. toimintaraha) sekä kansainväliset ja kansalliset yhteistyöhankkeet.

Tätä rahoitusta haetaan vuosille 2007 – 2013. Rahoitussuunnitelma on laadittu siten, että siinä on mukana nykyisen tyyppisesti yritysrahoitusta. Kehittämissuunnitelman tarvitsemasta kuntarahoituksesta toimialueemme kunnista kukin maksaa 1/7. Kuntien sitoumukset ovat liitteenä n:o 7.

9.5. Arviointi

Tämän suunnitelman toteutumista seurataan tavoitteiden toteutumisen kautta ja myös arvioinnin avulla. Tämän suunnitelman arvioinnin pohjaksi LEADER+ -kehittämissuunnitelman toteutumista tarkasteli Laura Jänis ulkoisena arviointina alkuvuodesta 2006. Osa tähän suunnitelmaan kohdistuvasta arvioinnista tehdään sisäisenä ja osa ulkoisena.

Hanke on väline johonkin tavoitteeseen pyrittäessä. Koska kullakin hankkeella on omanlaisensa tavoitteet, niin tavoitteita pitää määritellä ja tarkastella hankkeittain. ”Miksi” on kehittämistyön tärkein sana. Tärkeä asia on myös se, että hankkeen ja Kantrin kehittämissuunnitelman tavoitteet ovat yhteneväiset. Siksi kunkin hankkeen kanssa määritellään 1- 3 tärkeintä tavoitetta, joihin ko. hankkeella pyritään sekä mittarit, jotka kertovat, miten hyvin tavoitteeseen on päästy. Lomake, jolla tavoitteista sovitaan on liitteenä 4. Raportointien yhteydessä tätä asiaa seurataan ja analysoidaan.

10. Suunnitteluprosessi

Uuden kehittämissuunnitelman teossa kolme materiaalin lähdettä on ollut pääroolissa: kokemukset oman LEADER+ -kehittämissuunnitelman toteutuksesta, kunnittaisissa yleisötilaisuuksilla ja kyse-lyllä kerätyt kehittämisajatukset sekä kirjallinen tilasto- ja muu tausta-aineisto.

Järjestimme syys- ja lokakuun 2005 aikana toimialueellamme kunnittaiset yleisötilaisuudet, joissa keskustellen ja kirjallisesti keräsimme osallistujien kehittämisajatuksia uuden ohjelman teon poh-jaksi. Tilaisuuksia järjestettiin 8, koska alueeseemme uutena mukaan tulevan entisen Sahalahden kunnan alueella halusimme pitää aivan oman tilaisuuden, koska toimijana Kantri ry on heille vielä tuntematon. Tilaisuuksiin osallistui yhteensä 76 henkeä (4 – 21 henkeä / tilaisuus). Suullisesti käy-dyn prosessin ohella osallistujilla teetettiin myös lyhyt kirjallinen tehtävä. Vastaavanlainen tehtävä lähetettiin myös postitse Kantrin jäsenille, hankkeiden toteuttajille ja muille sidosryhmille. Lähetetyistä 456 kyselystä palautettiin 53 kappaletta. Postitse lähetetty kyselylomake on liitteenä 6. Kant-rin johtokunta on työstänyt kehittämissuunnitelmaa kevään, kesän ja syksyn 2005 aikana yhteensä 5 kokoontumisessa. Osa kokoontumisista on ollut osana johtokunnan normaalia kokousta ja osa erilli-siä tapaamisia. Tätä työskentelyä edelsi keväällä 2004 alkanut johtokunnan tulevaisuus- ja itsearvi-oimityöskentely. Suunnitteluprosessin toteuttamisen ja suunnitelman kirjoitustyön ovat tehneet Kantrin työntekijät Airi Paananen ja Heikki Konsala yhteistyössä johtokunnan kanssa.

Alueen kuntien edustajien kanssa järjestettiin 28.11.2005 palaveri, jossa esiteltiin tämän suunnitel-man sisältöä ja toteutustapaa sekä keskusteltiin aluerajauksiin ja kuntarahaan liittyvistä asioista. Asiamme oli myös alueen kunnallisjohtajien kokouksessa 18.11.2005 käsiteltävänä.

Suunnitelmaa on kesän ja alkusyksyn 2006 aikana hiottu toukokuussa saadun palautteen ja muiden kommenttien pohjalta.

Liitteet

- Liite 1. Tilastoja alueelta
- Liite 2. Kantri ry: n säännöt
- Liite 3. Kantrin johtokunta vuonna 2006
- Liite 4. Hankkeen tavoitesitoumus
- Liite 5. Suunnitelman teossa käytetty kyselylomake (vastaavanlaista käytettiin ylei-sötilaisuuksissa)
- Liite 6. Yhteenveto kunnittaisista yleisötilaisuuksista
- Liite 7. Kuntien sitoumukset, erillisenä liitteenä
- Liite 8. Esimerkkihankkeita LEADER+ -kaudelta
- Liite 9. Toiminta-alueen kartat

Liite 1. Tilastoja alueelta

Taulukko 1. Kantrin toimialueen määrittely ja väestön määrät kunnittain

Kunta	Aluerajaus	Mukana olevan väestömäärä
-------	------------	---------------------------

Kangasala	keskustaajaman ulkopuolinen alue mukana ml. Sahalahti	n. 21000
Lempäälä	koko kunnan alue mukana	17733
Nokia	keskustaajaman ulkopuolinen alue mukana	n. 4000
Pirkkala	koko kunta mukana	14560
Tampere	Teiskon ja Aitolahden alue mukana	4284
Vesilahti	koko kunnan alue mukana	3675
Ylöjärvi	Soppeenmäen (n:o 407) tilastoalue poissa, ml. Viljakkala	n. 17000
Yhteensä		n. 82300

Taulukko 2. Väestö Tampereen seutukunnassa 31.12.

(mukana suurimmista kunnista ovat myös ne alueet, jotka eivät ole mukana Kantrin toimialueessa)

	V. 1980	V. 1990	V. 2004
Kangasala	18787	21065	26185 (v. 2004 sisältää Sahalahden)
Sahalahti	1946	2228	-
Lempäälä	12660	14564	17733
Nokia	23644	26063	28604
Pirkkala	9624	11409	14560
Tampere	166228	172560	202932
Vesilahti	3081	3097	3675
Ylöjärvi	12965	18440	22334
Yhteensä	248945	269426	315874

+ Viljakkala 2077 asukasta v. 2004

Lähde: Tilastokeskus

Taulukko 3. Väestöennuste Tampereen seutukunnan alueelle

(mukana suurimmista kunnista ovat myös ne alueet, jotka eivät ole mukana Kantrin toimialueessa)

	V. 2010	Omavaraislaskelma		Trendilaskelma (sis. muuttoliikkeen)		
		V. 2020	V. 2030	V. 2010	V. 2020	V. 2030
Kangasala	23920	24553	25099	25921	28563	29962
Sahalahti	2228	2255	2278	2382	2546	2651
Lempäälä	17997	19005	20014	19559	21780	22989
Nokia	28630	29188	29613	30391	32901	34285
Pirkkala	14907	15615	16413	17241	20265	21838
Tampere	205324	206705	201129	211291	220695	224951
Vesilahti	3690	3777	3987	4198	4704	4999
Viljakkala	2009	1979	1976	2291	2546	2716
Ylöjärvi	22594	23948	25327	23868	25993	26952
Yhteensä	321299	327025	3258836	337142	359993	371343

Lähde: Tilastokeskus

Taulukko 4. Väestön ikärakenne Kantrin toimialueella
A. Ikärakenne vuonna 2004

	0 – 14 v.	15 – 64 v.	65 v. –
	-----	-----	-----
Kantrin toimialue (LEADER+)	21,9 %	66,0 %	12,1 %
Suomen LEADER+ -toimintaryhmät	18,0 %	63,0 %	18,9 %
Koko Suomi	17,5 %	66,7 %	15,9 %

Lähde: Tilastokeskus

B. Kunnittainen ikärakenne vuonna 2004

(mukana suurimmista kunnista ovat myös ne alueet, jotka eivät ole mukana Kantrin toimialueessa)

	0 – 14 v.	15 – 64 v.	65 v. –	
	-----	-----	-----	
Kangasala	20,2 %	66,0 %	13,7 %	ml. Sahalahti
Lempäälä	22,1 %	65,7 %	12,2 %	
Nokia	19,4 %	66,2 %	14,4 %	
Pirkkala	22,5 %	66,8 %	10,7 %	
Tampere	14,9 %	70,1 %	15,0 %	
Vesilahti	23,8 %	59,5 %	16,7 %	
Viljakkala	17,9 %	62,0 %	20,2 %	
Ylöjärvi	22,8 %	66,8 %	10,4 %	

Lähde: Tilastokeskus

Taulukko 5. Elinkeinorakenne Tampereen seutukunnassa 31.12.2002

(mukana suurimmista kunnista ovat myös ne alueet, jotka eivät ole mukana Kantrin toimialueessa)

	Alkutuotanto Jalostus		Palvelut	Tuntematon	Työpaikkaomavaraisuus
	-----	-----	-----	-----	-----
Kangasala	2,4 %	30,6 %	65,6 %	1,4 %	64,0 %
Sahalahti	10,5 %	40,5 %	46,2 %	2,8 %	121,3 %
Lempäälä	1,8 %	32,4 %	64,2 %	1,6 %	61,4 %
Nokia	1,2 %	42,0 %	55,4 %	1,3 %	85,6 %
Pirkkala	0,5 %	32,0 %	66,1 %	1,4 %	59,8 %
Tampere	0,4 %	26,7 %	71,3 %	1,6 %	119,5 %
Vesilahti	13,3 %	25,1 %	59,5 %	2,1 %	50,9 %
Viljakkala	11,6 %	34,4 %	51,7 %	2,3 %	40,4 %
Ylöjärvi	1,1 %	36,1 %	61,5 %	1,4 %	71,3 %

Lähde: Tilastokeskus

Liite 3. Kantrin johtokunta vuonna 2006

Jäsenet	Kolmikanta edustus	Taustataho / asuinpaikka
Eeva Palmolahti, pj	julkinen taho	Tampereen kaupunki, maataloussihteeri

Eero Halme, varapj	yhdistykset	Ylämäen kyläkerho, Vesilahti
Sanna Eklund (uusi)	maaseudun asukas	Tampere
Jorma Keskinie mi	julkinen taho	Ylöjärven kaupunki, suunnittelusihteeri
Pirjo Kivelä	julkinen taho	Pirkkalan kunta, maaseutu ltk pj
Heli Mäkinen	maaseudun asukas	Pirkkala
Riitta Mäkinen	maaseudun asukas	Lempäälä
Markku Männikkö	julkinen taho	Vesilahden kunta, maaseutuasiames
Erkki Nikkilä	maaseudun asukas	Nokia
Anna-Maija Perko	yhdistykset	Iharinkosken kyläyhdistys, Kangasala
Mikko Rydman (uusi)	yhdistykset	Saarikylät Maaseutu Osuuskunta, Kangasala
Antti Teivaala (uusi)	yhdistykset	Etelä-Pirkanmaan MHY, Ylöjärvi
Kirsti Toni	maaseudun asukas	Tampere, Teisko.

Liite 4.
Kantri ry

HANKKEEN TAVOITESITOUMUS

Kantri ry ja hankkeen toteuttaja _____
ovat sopineet _____

-nimisen hankkeen toteutuksessa seuraavista kyseistä hanketta koskevistä tavoitteista ja niiden raportoinnista:

1. Tavoitteet

Hankkeen toteuttaja ja Kantri ry määrittelevät yhdessä 1 – 3 yksilöllistä tavoitetta tälle hankkeelle sekä mittarit näille tavoitteille, jotka kertovat siitä, miten hyvin kunkin tavoitteen saavuttaminen on onnistunut. Tavoite on asia, joka hankkeella pyritään saamaan aikaan. Tavoitteet ja mittarit voi määritellä määrällisinä (kpl, henkeä, euroa jne.) tai laadullisina (veden laatu on parantunut, yhteisöllisyys on lisääntynyt jne.) tai näiden yhdistelmänä. Lisäksi hanke raportoi työllisyysvaikutukset sekä määrittelee sen miten hankkeessa toteutettu toiminta jatkuu hankkeen jälkeen (kunnostettu tila mahdollistaa uusia toimintoja, kehitetty toimintatapa muokkaa pysyvästi käytäntöjä, toiminta jatkuu yritystoimintana tms.).

1.A. Hankkeen omat tavoitteet ja mittarit (1 – 3 tavoitetta sekä 1 – 3 mittaria kullakin)

Tavoite 1. _____

Mittari(t) tavoitteelle 1. _____

Tavoite 2. _____

Mittari(t) tavoitteelle 2. _____

Tavoite 3. _____

Mittari(t) tavoitteelle 3. _____

1.B. Hankkeen työllisyysvaikutukset

- A. Hankkeen tuloksena on tarkoitus saada aikaan _____ pysyvää uutta työpaikkaa. Nämä työpaikat syntyvät hankkeen päättymispäivään mennessä. Näistä työpaikoista:
_____ kpl on kokopäiväisiä
_____ kpl on osa-aikaisia.
Hankkeen vaikutuksesta syntyy _____ kpl määräaikaisia työpaikkoja. Lisäksi 2 vuoden kuluessa hankkeen päättymisestä hankkeen vaikutuksesta syntyy _____ kpl kokoaikaisia ja _____ osa-aikaisia työpaikkoja.
- B. Hankkeessa sen toteutusaikana on tarkoitus työllistää (hankkeen toteuttaja on ko. henkilön työnantaja) _____ henkeä.
Edellä mainittujen työntekijöiden työllisyysvaikutus on _____ henkilötyövuotta.
- C. Hankkeessa on tarkoitus ostaa yrityksiltä työsuorituksia (rakennustyötä, painatuksia, suunnittelua jne.) yhteensä _____ eurolla.
- D. Hankkeen vaikutuksesta syntyy _____ kpl uusia yrityksiä ja jatkaja löytyy _____ yritykselle.

1.C. Millä tavoin hankkeella kehitetty toiminta jatkuu / vaikuttaa hankkeen jälkeen? _____

2. Velvollisuudet

Hankkeen toteuttaja sitoutuu raportoimaan tämän lomakkeen mukaiset hankkeen tavoitteiden toteutumistiedot kerran vuodessa ja hankkeen päättyessä sekä työllisyysvaikutukset lisäksi kaksi vuotta hankkeen päättymisen jälkeen. Työllisyysvaikutuksia raportoidessa hakija ilmoittaa ko. henkilöiden ja yritysten nimet. Loppuraportoinnin

yhteydessä hankkeen toteuttaja tekee lisäksi lyhyen analyysin syistä, jotka edistivät ja haittasivat tavoitteiden saavuttamista. Kantri ry sitoutuu antamaan hankkeen tavoitteen määrittelyyn ja raportointiin liittyvää asiantuntija-apua hankkeen toteuttajalle tarvittaessa.

Tätä sopimusta on tehty kaksi yhtäpitävää kappaletta, yksi kummallekin sopijaosapuolelle.

_____. _____. _____. 20____

Hankkeen toteuttaja

Kantri ry

Liite 6. Yhteenveto kunnittaisista tilaisuuksista

15.9.2005	Kangasala	Äijälä-talo	7 osallistujaa
28.9.2005	Vesilahti	Ahtialan koulu	9 ”
3.10.2005	Lempäälä	Ehtookoto	21 ”
10.10.2005	Nokia	Kaupungintalo, valtuustosali	10 ”
13.10.2005	Tampere	Kanta-Teiskon Nuorisoseurantalo	13 ”
17.10.2005	Ylöjärvi	kirjastotalo Leija	4 ”
18.10.2005	Sahalahti	Lahdenkulman koulu	5 ”
19.10.2005	Pirkkala	Liikuntatalo	7 ”

Liite 8. Esimerkkejä Kantri ry: n rahoittamista LEADER+ -hankkeista

7. Ahtialanjärvi -hanke, kehittäminen

Ahtialanjärvi sijaitsee Lempäälän keskustan välittömässä läheisyydessä. Järven keskeisestä sijainnista ja luonnon edustavuudesta johtuen se sopii erinomaisesti luonnontuntemuksen ja ympäristönsuojelun opetus- ja valistuskohteeksi ja on samalla vetovoimainen linturetki- ja matkailukohde. Kokemäenjoen säännöstely on vuosien saatossa pikkuhiljaa vaikuttanut järven ekologiaan ja on odotettavissa, että ellei mitään tehdä järvi tulee vähitellen kasvamaan umpeen ja sen lintulajisto köyhtyy. Hoitotoimenpiteistä tulevat hyötymään luonnon lisäksi myös kuntalaiset, ranta-asukkaat ja matkailuyrittäjät.

Tavoitteet: 1. Ahtialanjärven säilyttäminen ja parantaminen lintuvetenä.

2. Luontotietouden lisääminen.

3. Ahtialanjärven kehittäminen lintu- ja luontomatkailukohteena.

Toiminta järven pelastamiseksi on aloitettu keväällä 1999. Vuonna 2000 selvitettiin keskeiset järven ekologiaan vaikuttavat seikat yksityiskohtaiset toimenpide-ehdotukset, joihin kuuluu mm. Luontopolun ja liikuntarajoitteisille varustetun lintutornin rakentaminen, maiseman avaaminen rantapuustoa raivaamalla, kahlaajien ja sorsalintujen elinolojen parantamien mm. Niittämällä kaislikkoa ja poistamalla luhta-alueelta pensaikkoa sekä karjan laidunnuksella. Järven tilasta kerrotaan julkaisuilla ja näyttelyillä sekä rakentamalla myöhemmin omana hankkeenaan opastuskeskus/infopiste tässä hankkeessa järjestettävän lintutornin suunnittelukilpailun perusteella.

Kehittämishanke (B), hyväksyttävät kustannukset 253.900,00 mk / 42.702,91 euroa.

Hankkeen toteuttaja: Lempäälän Ympäristönsuojeluyhdistys Ry.

Hankkeen toteutusaika 16.08.2001 - 31.12.2003.

Hanke on saanut Pirkanmaan TE -keskuksen päätöksen 30.10.2001.

20. Maastoratahanke, investointihanke

Hankkeessa rakennetaan maastoratsastusrata palvelemaan Tampereen seutukunnan ratsastusharrastajia. Seura voi käyttää rataa ratsastusvaellusten ja erilaisten tilaisuuksien järjestämiseen. Myös TYKY -projekteille voidaan tarjota vaihtoehtoista toimintaa ratsastuksen parissa.

Investointihanke (A), hyväksyttävät kustannukset 80.368,00 e.

Hankkeen toteuttaja: Nokian Hokit Ry, Nokia.
Hankkeen toteutusaika 13.02.2002 - 30.06.2002.
Hanke on saanut Pirkanmaan TE -keskuksen päätöksen 13.03.2002.

118. A Maastoesteet

Maastoesteet 2005 hankkeen tavoitteena on tarjota Pirkanmaan alueen ratsastajille turvallinen, haastava ja monipuolinen maastoesterata harjoittelua varten. Hankkeen oletetaan vaikuttavan positiivisesti seurojen väliseen yhteistyöhön ja edistävän sekä hevosten, että ratsastajien hyvinvointia. Maastoesteet 2005 -hanke mahdollistaa myös kenttä- ja maastokilpailujen runsaamman tarjonnan lähialueella. Hanke toteutetaan ympäristöä säästäen.

Yhteisöllinen investointihanke (A)

Hankkeen hyväksyttävät kustannukset ovat yhteensä 20.172,50 euroa.

Julkisen rahoituksen osuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 50,00 % eli 10.086,50 euroa, siitä EU:n osuus on 50,00 % eli 5.043,00 euroa, valtion osuus on 30,00 % eli 3.026,25 euroa ja kuntien osuus 20,00 % eli 2.017,25 euroa.

Yksityinen rahoitusosuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 50,00 % eli 10.086,00 euroa.

Hankkeen hakija on Nokian Hokit ry

Hankkeen toteutusaika on 13.10.2004 -31.12.2006.

Hanke on saanut TE -keskuksen päätöksen 01.12.2004.

118. B Maastoesteet

Maastoesteet 2005 hankkeen tavoitteena on tarjota Pirkanmaan alueen ratsastajille turvallinen, haastava ja monipuolinen maastoesterata harjoittelua varten. Hankkeen oletetaan vaikuttavan positiivisesti seurojen väliseen yhteistyöhön ja edistävän sekä hevosten, että ratsastajien hyvinvointia. Maastoesteet 2005 -hanke mahdollistaa myös kenttä- ja maastotaitokilpailujen runsaamman tarjonnan lähialueella. Hanke toteutetaan ympäristöä säästäen.

Yhteisöllinen kehittämishanke (B)

Hankkeen hyväksyttävät kustannukset ovat yhteensä 1.000,00 euroa.

Julkisen rahoituksen osuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 80,00 % eli 800,00 euroa, siitä EU:n osuus on 50,00 % eli 400,00 euroa,

valtion osuus on 30,00 % eli 240,00 euroa ja kuntien osuus 20,00 % eli 160,00 euroa.

Yksityinen rahoitusosuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 20,00 % eli 200,00 euroa.

Hankkeen hakija on Nokian Hokit ry

Hankkeen toteutusaika on 13.10.2004 -31. 12.2006.

Hanke on saanut TE -keskuksen päätöksen 01.12.2004.

10. Nokian ampumaradan ympäristöhanke, investointihanke

Kivääri- ja pistooliradoille rakennetaan lyijyluotien talteenottolaitteet. Aiemmin maaperään joutuneet lyijyluodit kerätään talteen ja lyijyä sisältävä maa-aines käsitellään Riihimäen ongelmajätelaitoksessa. Haulikko- ja sporting- rata kalkitaan määrävälein, millä estetään maastoon joutuvien lyijyhäulien liukeneminen maaperään. Ympäristön asukkaiden viihtyvyyttä parannetaan rakentamalla ampumapaikoille suojavalleja meluhaittojen torjumiseksi. Lisäksi hirviradalla muutetaan ampumakopin rakenteita siten, että syntyvä melu vaimenee. Suunnitteilla olevat toimenpiteet edistävät ampumaurheilun harrastusmahdollisuuksia. Nokian rataa käyttää säännöllisesti kymmenen eri yhdistystä, joista useimmat ovat paikallisia metsästysseuroja. Nokian sporting- radalla voidaan urheilumunnon lisäksi erinomaisesti harjoittaa ja ylläpitää myös metsästystaitoja. Nokian sporting-rata on vasta kolmas tähän tarkoitukseen rakennettu rata Suomessa.

Investointihanke (A), hyväksyttävät kustannukset 36.959,20 e.

Hankkeen toteuttaja: Nokian Seudun Ampujat Ry, Nokia.

Hankkeen toteutusaika: 10.10.2001 - 31.12.2003.

Hanke on saanut Pirkanmaan TE -keskuksen päätöksen 16.04.2002.

76. Nokian ampumaradan kehittämishanke

Hanke muodostuu useista erillisistä kohteista:

Ampumaradan meluntorjuntaa parannetaan rakentamalla kaksi meluvallia (päävalli ja sivuvalli) täyteen korkeuteen (ampumapaikalta + 12 metriä).

Haulikkoradalla skeet- ja trap-radat sijoitetaan maastoon uudelleen. Samalla ratojen ampumasuuntia muutetaan hieman. Toimenpiteen jälkeen haulikkoradalla kaikki haulit jäävät varmasti rata-alueelle.

Hirviradan ampumakoppi rakennetaan uudestaan siten, että koppi vastaa Suomen Metsästäjäliiton uusia kilpailuvaatimuksia. Samalla kopin äänieristystä parannetaan. Uusi ampumakatos vähentää hirviaseiden aiheuttamaa meluhaittaa oleellisesti.

Radan kyltit ja opastetaulut uusitaan tai kunnostetaan.

Kilpailujen tulospalvelujärjestelmää kehitetään edelleen hankkimalla lisää kaksi tulosten kirjaamisessa käytettävää Piccolink-tiedonkeruupäätettä.

Yhteisöllinen investointihanke (A)

Hankkeen hyväksyttävät kustannukset ovat yhteensä 99.013,00 euroa.

Julkisen rahoituksen osuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 50,00 % eli 49.506,50 euroa, siitä EU:n osuus on 50,00 % eli 24.753,25 euroa,

valtion osuus on 30,00 % eli 14.851,95 euroa ja

kuntien osuus 20,00 % eli 9.901,30 euroa.

Yksityinen rahoitusosuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 50,00 % eli 48.506,50 euroa.

Hankkeen hakija on Nokian Seudun Ampujat ry, Nokia.

Hankkeen toteutusaika on 1.7.2003 - 30.6.2006.

Hanke on saanut TE -keskuksen päätöksen 16.9.2004.

127. Nokian Ampumaradan ympäristöhanke II

Hanke käsittää monta erillistä kohdetta, joilla jokaisella pyritään vähentämään ampumaradan ympäristöhaittoja. Ympäristön meluhaittoja vähennetään merkittävästi radalle rakennettavilla maavalleilla ja meluaidoilla. Meluhaittoja vähennetään lisäksi saneeraamalla hirviradan ampumakoppi. Maaperän saastumista ehkäistään rakentamalla haulikkoradoille lyijyhaukien keruujärjestelmä. Ampumaradan viihtyvyyttä parannetaan maisemointia kehittämällä.

Yhteisöllinen investointihanke (A)

Hankkeen hyväksyttävät kustannukset ovat yhteensä 90.271,00 euroa.

Julkisen rahoituksen osuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 49,99 % eli 45.130,00 euroa, siitä EU:n osuus on 50,00 % eli 22.565,00 euroa,

valtion osuus on 30,00 % eli 13.539,00 euroa ja

kuntien osuus 20,00 % eli 9.026,00 euroa.

Yksityinen rahoitusosuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 50,01 % eli 45.141,00 euroa.

Hankkeen hakija on Nokian Seudun Ampujat Ry, Nokia.

Hankkeen toteutusaika on 20.2.2005 - 31.12.2007.

Hanke on saanut TE -keskuksen päätöksen 6.4.2005.

17. Ylöjärven perinnemaisemakohteiden hoidon suunnittelu ja toteutus, kehittämishanke

Hankkeen tavoitteena on suunnitella kunnan alueella olevien perinnemaisemien ja muiden maisemallisesti arvokkaiden pienkohteiden hoitotarve ja hoitokeinot sekä organisoida hoito kyläyhdistysten, muiden järjestöjen tai tahojen (koulut, seurat ym.) Tehtäväksi. Tavoitteena on, että niin luonnonsuojelun kuin maisemansuojelun kannalta arvokkaat kohteet saadaan hoidon piiriin ennen kuin kohteet kasvavat umpeen tai menettävät muuten arvonsa. Tarkoitus on, että kohteet saadaan jatkuvan hoidon piiriin yhteistyötahojen toimesta. Näin edistettäisiin luonnon monimuotoisuutta, asuin-

ympäristön viihtyisyyttä ja kuntalaisten sosiaalista kanssakäymistä. Kehittämishanke (B), hyväksyttävät kustannukset 19806,00 e.

Hankkeen toteuttaja: Ylöjärven kunta.

Hankkeen toteutusaika: 01.02.2002 - 31.12.2002.

Hankkeen toteuttaja: Ylöjärven kunta.

Hankkeen toteutusaika: 01.02.2002 - 31.12.2002.

Hanke on saanut Pirkanmaan TE -keskuksen päätöksen 21.05.2002.

27.B Kangasalan Äijälä -talon kehittämishanke

Hankkeen tarkoituksena on mahdollistaa karjalaisen kulttuuriperinteen kokoaminen, taltiointi, säilyttäminen ja esittely asianmukaisissa huonetiloissa Kangasalan Äijälä-talossa. Nämä tilat on suunniteltu rakennettavaksi Äijälä -talon suureen ullakotilaan. Suunnitelluilla järjestelyillä tehdään Äijälä-talosta merkittävä seudullinen karjalaisen kulttuurin keskus, jolle asian harvinaisuus ja karjalaisen kulttuurin perinnearvo huomioon ottaen, voi asialla arvioida olevan myös kansallista ja valtakunnallista merkitystä.

Kehittämishanke(B), hyväksyttävät kustannukset 61 982,00 €.

Hankkeen toteuttaja: Kangasalan Karjalaiset ry, Kangasala.

Hankkeen toteutusaika: 01.06.2002-31.12.2003.

Hanke on saanut Pirkanmaan TE -keskuksen päätöksen 27.06.2002.

27.A Kangasalan Äijälä-talon investointihanke

Hankkeen tarkoituksena on mahdollistaa karjalaisen kulttuuriperinteen kokoaminen, taltiointi, säilyttäminen ja esittely asianmukaisissa huonetiloissa Kangasalan Äijälä -talossa. Nämä tilat on suunniteltu rakennettavaksi Äijälä -talon suureen ullakotilaan. Suunnitelluilla järjestelyillä tehdään Äijälä-talosta merkittävä seudullinen karjalaisen kulttuurin keskus, jolle asian harvinaisuus ja karjalaisen kulttuurin perinnearvo huomioonottaen, voi asialla arvioida olevan myös kansallista ja valtakunnallista merkitystä.

Investointihanke (A), hyväksyttävät kustannukset 78 087,00 €.

Hankkeen toteuttaja: Kangasalan Karjalaiset ry, Kangasala.

Hankkeen toteutusaika 01.06.2002 - 30.12.2003.

Hanke on saanut Pirkanmaan TE -keskuksen päätöksen 27.06.2002.

117. Kangasalan Karjalainen kulttuurikeskus, Äijälän ympäristöhanke

Äijälätalon piha-alueen kunnostaminen ympäristösuunnitelman pohjalta.

Yhteisöllinen investointihanke (A)

Hankkeen hyväksyttävät kustannukset ovat yhteensä 49.070,00 euroa.

Julkisen rahoituksen osuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 50,00 % eli 24.535,00 euroa, siitä

EU:n osuus on 50,00 % eli 12.267,50 euroa,

valtion osuus on 30,00 % eli 7.360,50 euroa ja

kuntien osuus 20,00 % eli 4.907,00 euroa.

Yksityinen rahoitusosuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 50,00 % eli 24.535,00 euroa.

Hankkeen hakija on Kangasalan Karjalaiset ry, Kangasala.

Hankkeen toteutusaika on 13.10.2004 -31.12.2005.

Hanke on saanut TE -keskuksen päätöksen 21.12.2004.

117. Kangasalan karjalainen kulttuurikeskus

Hankkeessa tallennetaan tietokoneen museo-ohjelmaan Kangasalan Karjalainen kulttuurikeskus

Äijälän perinneaineisto. Esineiden, kirjojen, valokuvien yms. Inventointi- ja luettelointityö jatkuu ja

ne varastoidaan museaalisesti oikeaoppisella tavalla. Esineet kuvataan digitaalisesti. Kirjaston kirjaluettelo kirjaston kautta suuren yleisön tietoon ja käyttöön.

Kartoitetaan siirtokarjalaisten sijoituspaikat Kangasalla.

Hankkeessa tehdään yksi opinnäyte, yliopiston gradu- tutkimus. Siinä tutkitaan karjalaisten sijoittumista ja sijoittumisolosuhteita Kivennavan pitäjässä vuosina 1942-1944.

Yhteisöllinen kehittämishanke (B)

Hankkeen hyväksyttävät kustannukset ovat yhteensä 39.700,00 euroa.

Julkisen rahoituksen osuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 80,00 % eli 31.760,00 euroa, siitä

EU:n osuus on 50,00 % eli 15.880,00 euroa,

valtion osuus on 30,00 % eli 9.528,00 euroa ja

kuntien osuus 20,00 % eli 6.352,00 euroa.

Yksityinen rahoitusosuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 20,00 % eli 7.940,00 euroa.

Hankkeen hakija on Kangasalan Karjalaiset ry, Kangasala.

Hankkeen toteutusaika on 01.01.2005 - 31.12.2005.

Hanke on saanut TE -keskuksen päätöksen 01.12.2004.

21. Kehittyvä Terälahti

Hankkeen lähtökohtana on Terälähdän kyläsuunnitelma 2000 - 2010 ja Tampereen kaupungin Aito-lahti - Teisko strategia. Tavoitteena on 1) tehdä Terälähdän keskustan liikenneolosuhteet turvallisemmiksi ja parantaa koululaisten ja asukkaiden liikuntapalveluja, erityisesti nuorten kuntoliikuntamahdollisuuksia; 2) luoda edellytyksiä Terälahti - Polson alueen vesi- ja viemäriverkoston aikaansaamiseksi aktivoimalla mahdollisimman moni alueen kiinteistön omistaja hankkeeseen mukaan; 3) maiseman ilmeen jatkuva huolehtiminen ja maaseutumaisuuden säilyttäminen ja 4) alueelle muuttavien ja siellä asuvien valistaminen maaseutumaisen asumisen asenteissa ja ympäristön asiallisessa hyödyntämisessä.

Toimenpiteet: Palkataan projektityöntekijä, jonka tehtävänä on kehittämissosioiden (liikunta, kevytliikenne, vesi- ja viemäri, maisemointi ja maaseutuasumisen valistus) selvittelytyö, informointi, asiain markkinointi asukkaille ja lomalaisille, neuvotteluyhteyden järjestäminen viranomaisten ja kylän välille, jatkuva tiedottaminen, tapahtumien organisoiminen ja hankkeen väli- ja loppuraportin laatiminen.

Tuloksena on edellytykset toteuttaa kehittämissosioita koskevat investoinnit (kaupunki tm. Organisaatio) ja palvelutason parantuminen, maaseutuasumisen ja ympäristön käytön tiedon lisääminen ja asenteiden muutos. Vaikutukset ovat myönteisiä elinympäristön, luonnon ja ihmisten yleisessä viihtyvyydessä.

Kehittämishanke (B), hyväksyttävät kustannukset 75 600,00 €.

Hankkeen toteuttaja: Terälähdän Seutu Ry, Tampere.

Hankkeen toteutusaika: 16.01.2002 - 31.12.2004.

Hanke on saanut Pirkanmaan TE -keskuksen päätöksen 12.07.2002

41. SMO:n toiminnan ja markkinoinnin kehittäminen, kehittämishanke

Etsitään uusia yhteistyökumppaneita ja tahoja sekä toimintamuotoja. Laaditaan täsmennetty ja uudistettu yhteismarkkinointisuunnitelma. Sen perusteella uusitaan esite ja mainosmateriaali. Kehitetään tapahtumatoimintaa. Suunnitellaan sellaisia investointihankkeita, joiden toteuttaminen parantaisi toiminnan edellytyksiä.

Kehittämishanke (B), hyväksyttävät kustannukset 30 000,00 €.

Hankkeen toteuttaja: Saarikylät Maaseutu Osuuskunta, Kangasala.

Hankkeen toteutusaika: 01.07.2002 - 31.12.2003.

Hanke on saanut Pirkanmaan TE -keskuksen päätöksen 08.10.2002.

93. Saarikylien kansakoulun alueen kehittämishanke

Jatkoa hankkeelle Saarikylät maaseutu osuuskunnan toiminnan ja markkinoinnin kehittäminen. Koulun alueesta laaditun yleissuunnitelman mukaisesti suunnitellaan koulunalueen kehittämistoimenpiteet.

Yhteisöllinen kehittämishanke (B) Hankkeen hyväksyttävät kustannukset ovat yhteensä 101.750,00 euroa.

Julkisen rahoituksen osuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 85,00 % eli 86.487,00 euroa, siitä EU:n osuus on 50,00 % eli 43.243,00 euroa,

valtion osuus on 32,35 % eli 27.982,00 euroa ja

kuntien osuus 17,65 % eli 15.262,00 euroa.

Yksityinen rahoitusosuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 15,00 % eli 15.263,00 euroa.

Hankkeen hakija on Saarikylät Maaseutu Osuuskunta.

Hankkeen toteutusaika on 15.01.2004 - 31.12.2005.

Hanke on saanut TE -keskuksen päätöksen 29.11.2004.

103. Saarikylien kansakoulun alueen investointihanke

Alueen yleissuunnitelman ja kehittämishankkeen tuloksien mukaisesti:

Kaivon huolto ja kunnostaminen

Laavun rakentaminen

Kiipeilyseinän rakentaminen

Kanoottivajan rakentaminen

Laiva- ja vieraslaiturin rakentaminen

Yhteisöllinen investointihanke (A)

Hankkeen hyväksyttävät kustannukset ovat yhteensä 18.578,53 euroa.

Julkisen rahoituksen osuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 50,00 % eli 9.289,27 euroa, siitä

EU:n osuus on 50,00 % eli 4.644,63 euroa,

valtion osuus on 30,00 % eli 2.786,79 euroa ja

kuntien osuus 20,00 % eli 1.857,85 euroa.

Yksityinen rahoitusosuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 50,00 % eli 9.289,26 euroa.

Hankkeen hakija on Saarikylät Maaseutu Osuuskunta.

Hankkeen toteutusaika on 15.04.2004-31.12.2005.

Hanke on saanut TE -keskuksen päätöksen 29.11.2004.

59. Lempäälän harjun kunnostus ja ennallistus 1) -vaihe kehitys- ja tiedot

Lempäälän kunnan läpi kaakkois-luode suunnassa kulkevan harjujakson ennallistaminen ja kunnostaminen. Hankkeen ensimmäinen vaihe toteutetaan kehitys- ja tiedotushankkeena. Tavoitteena on ympäristön ja maiseman parantaminen vapaaehtoisin toimin maanomistajien ja asukkaiden yhteistyönä. Kehitys- ja tiedotushankkeen tavoitteena on mielenkiinnon ja kansalaisaktiivisuuden lisääminen. Lisäksi tavoitteena on harjun merkityksen (esim. Virkistyskäytön) ja kulttuurihistoriallisen arvon esiin tuominen. Hankkeen tuloksena syntyy kyläsuunnitelman tyyppinen kirja jaettavaksi jokaiseen harjulla sijaitsevaan talouteen sekä opastetulu Ristimäkeen. Kyläsuunnitelmatyyppisessä asiakirjassa tuodaan esille harjun historiaa, geologiaa, nykyisyyttä sekä toimenpide-ehdotuksia harjumaiseman kunnostamiseksi.

Kehittämishanke(B), hyväksyttävät kustannukset 36 442,00e.

Hankkeen toteuttaja: Lempäälän kunta.

Hankkeen toteutusaika: 01.01.2003 - 31.12.2003.

Hanke on saanut Pirkanmaan TE -keskuksen päätöksen 04.03.2003.

42. HYKEVI

Hankkeella kehitetään Haikan yhteisalueita virkistyskäyttöön niin, että ne paremmin palvelevat alueen noin 500:aa asukasta ja lisäävät yleistä viihtyvyyttä. Kylän keskeiseen Haikan lahteen toteu-

tetaan kolme uutta kohdetta: 1) rakennetaan invalaituri, jotta liikuntarajoitteisetkin pääsevät nauttimaan veden läheisyydestä, 2) vanha pesutupa ympäristöineen muutetaan rantasaunaksi vaalimaan perinteistä suomalaista saunauinti-kulttuuria ja lisäämään asukkaiden yhdessäolotapahtumia, 3) sekä rakennetaan uimala laitureineen ja pukukoppeineen lahden suulla olevaan saareen. Neljäntenä uutena kohteena rakennetaan Selkäsaareen grillikatos, mikä palvelee kaikkia saarella jokamiehen-oikeudella liikkuvia ja vähentää saaren luonnonympäristön kulumista. Lisäksi toteutetaan kymmeniä vuosia toiminnassa olleen tanssilavan peruskorjaus.

Hankkeen toteuttaja: Haikan Omakotiyhdistys ry, Pirkkala.

Hankkeen toteutusaika: 12.06.2002 - 31.12.2004.

Hanke on saanut Pirkanmaan TE -keskuksen päätöksen 08.04.2003

65. MÄYSÄ

Kunnostus - ja hoitosuunnitelman teko Mäyhäjärvelle ja Iso-Savijärvelle. Molemmat järvet ovat viime vuosina rehevöityneet ja paikoin kasvaneet umpeen. Vesikasvillisuus on lisääntynyt ja särkikalojen määrä kasvanut. Vesi on limoittunutta ja haisee epämiellyttävältä, mikä on estänyt järvien virkistys- ja hyötykäytön. Mäyhäjärvellä on useina kesinä ollut runsas sinileväkukinta, jonka aikana ympäristöviranomaiset ovat suositelleet, ettei järvessä uida eikä vettä käytetä löylyvetenä eikä eläinten juottoon. Kunnostussuunnitelmassa ratkaistaan, miten ja millä tekniikalla valuma-alueilta tulevien laskuojien vesi puhdistetaan ja miten vähennetään ulkoista kuormitusta ja lasketaan ravinnekuormitus tasolle, joka alittaa järven sietokyvyn. Veden laadun parantuminen hyödyttää monia. Se mahdollistaa järvien virkistys- ja hyötykäytön. Hyödynsaajina ovat vesioikeuden omistajat, mökkläiset, ympärivuotiset asukkaat, mökkien vuokraustoiminta, kalastuskunnat, harrastuskalastajat, veneily ja yleisten uimarantojen käyttäjät.

Yhteisöllinen kehittämishanke (B) .

Hankkeen hyväksytyt kustannukset ovat yhteensä 25.204,00 euroa.

Julkisen rahoituksen osuus hankkeen hyväksytystä kokonaisrahoituksesta on 90,00 %, siitä

EU:n osuus on 50,00 % eli 11.341,50 euroa,

valtion osuus 30,00 % eli 6.805,50 euroa ja

kuntien osuus 20 % eli 4.536,00 euroa.

Yksityinen rahoitusosuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 10,00 % eli 2.521,00 euroa.

Hankkeen päähakija on Mäyhäjärven Suojeluyhdistys ry ja muu hakija Iso-Savijärven Kunnostusyhdistys , Lempäälä.

Toteutusaika on 2.5.2003-31.12.2003.

Hanke on saanut TE - keskuksen päätöksen 5.9.2003.

70. B. Esiselvitys Vesilahden kylien yhteisestä kyläsihteeristä

Kehittämishankkeessa selvitetään käytännön mahdollisuudet Vesilahden kylien yhteisen kyläsihteeripalvelun käynnistämiseksi kevästä 2004 alkaen. Selvityshankkeessa määritellään mm. Yhteisen kyläsihteeripalvelun tehtäväalueet, toimintamalli ja toiminnan ohjaus, kustannukset ja rahoitusmalli sekä erilaiset yhteistyö- ja verkottumisrakenteet sekä paikallisesti että seudullisesti.

Hankkeen taustaa: Vesilahti -toimivista kylistä koostuva maaseutukunta Tampereen kaupunkiseudulla. 2. Kylätoimintaa Vesilahdessa tuloksellisesti yli 20 vuoden ajan. 3. Hanketoimintaa v.

1997?2003 5b-, Alma- ja Leader+ -toimintaympäristössä. 4. Kasvavia tarpeita sekä kylien omien "liiketoimintasuunnitelmien" että "yhteisen liiketoimintasuunnitelman" aikaansaamiseksi (kyläsuunnitelmista asteittain liiketoimintasuunnitelmia.) 5. Kylätoiminnassa osa-

aikaisten/määräaikaisten palvelutarpeiden kerääminen kokoaikaiseksi henkilötyövuodeksi. 6. Yhteishenkilö kylät ja kunta -suhteeseen sekä paikallisen/seudulliset hanketoiminnan tehostamiseen.

Yhteisöllinen kehittämishanke (B). Hankkeen hyväksyttävät kustannukset ovat yhteensä 9.020,00 euroa.

Julkisen rahoituksen osuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 90,00 % eli 8.118,00 euroa, siitä EU:n osuus on 50,00 % eli 4.059,00 euroa, valtion osuus on 37,00 % eli 3.003,66 euroa ja kuntien osuus 13,00 % eli 1.055,34 euroa. Yksityinen rahoitusosuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 10,00 % eli 902,00 euroa. Hankkeen toteuttaja on Rämsöön Kyläkerho ry, Vesilahti. Hankkeen toteutusaika on 1.9.2003 -31.12.2003. Hanke on saanut TE -keskuksen päätöksen 15.12.2003.

91.Vesilahden Kyläsihteeri-yhteistyöhanke

Hankkeella vaikutetaan moniin Kestävän kehityksen toimintaohjelmassa mainittuihin tavoitteisiin, joissa vastuutahoina on mainittu kyläyhdistykset tai kuntalaiset. Vesilahden kunnan eri toimijoiden kumppanuuden kautta sosiaalinen pääoma karttuu. Vesilahden vanhimmat kyläyhdistykset ovat toimineet pitkäjänteisesti 25 vuotta oman kylän ja kunnan hyväksi. Käynnistyvä hanke mahdollistaa pitkään toivotun kylä- ja yhdistysasioita tuntevan yhteisen työntekijän kokeilun. Yhteisen työntekijän avulla säästyy kaikkien aikaa kyläkehittämisessä ja aktiiviset toimijat voivat keskittyä heitä eniten kiinnostaviin alueisiin. Yhdistämällä voimia ja välittämällä tietoutta seitsemän kylän yhdistysten välillä syntyy kokonaan uusia toimintatapoja. Työntekijän ja muodostettavan kyläyhteisön "tietoverkon" avulla yhteiset toimintatavat muotoutuvat ja eri yhdistysten työmäärä vähitellen vähenee. Tapahtumista tiedottaminen helpottuu tapahtumakalenterin ja yhdessä opitun toimintamallin myötä. Luodaan yhteistyötä paikallislehden, Vesilahden -Lempäälän Sanomat, kanssa tiedottamisen alueella; kylille apua tapahtumista tiedottamiseen mm. Ajantasaiset median yhteystiedot, tarvittaessa koulutusta aiheesta ja jonkinlainen kyläkolumni lehteen muutaman kerran vuodessa. Hankkeen myötä saadaan enemmän tuottoa tapahtumista ja pystytään yhdessä työllistämään 1 kokoaikainen henkilö. Yhteisöllinen kehittämishanke (B)

Hankkeen hyväksyttävät kustannukset ovat yhteensä 64.499,00 euroa.

Julkisen rahoituksen osuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 85,00 % eli 54.824,00 euroa, siitä EU:n osuus on 50,00 % eli 27.412,00 euroa, valtion osuus on 30,00 % eli 16.447,20 euroa ja kuntien osuus on 20,00 % eli 10.964,80 euroa.

Yksityinen rahoitusosuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 15,00 % eli 9.675,00 euroa.

Hankkeen hakija on Rämsöön Kyläkerho ry, Vesilahti.

Hankkeen toteutusaika on 01.02.2004-31.12.2005.

Hanke on saanut TE -keskuksen päätöksen 24.08.2004.

88. Kuivakäymälöiden käyttö ja lainsäädäntö Euroopassa

Ihmisten jätteiden hyötykäyttö ravinnon tuotannossa on ollut normaali käytetty tapa monissa maissa. Tapa on kuitenkin katoamassa posliini- istuinten ja vesiverkoston myötä. Kuivakäymälä on helppo ja toimiva tapa hoitaa hallitusti ihmisten omat jätteet. Toimintatapa sopii maaseudun ohella hyvin suunnitellusti myös taajamaolosuhteisiin. Suomessa kuivakäymälöitä on vielä yleisesti käytössä kesämökeillä ja jonkin verran haja-asutusalueilla ympärivuoden asutuissa omakotitaloissa. Meillä on siten tallella vanha hyväksi osoittautunut tapa kompostoida ulostejätteet yhdessä erilaisten paikallisten materiaalien kanssa ja viedä näin syntynyt komposti pellon tai puutarhan ravinteeksi. Hankkeen tarkoituksena on kartoittaa muutamien eurooppalaisten maiden vastaava käytäntö ja selvittää myös kuivakäymälöitä koskeva lainsäädäntö. Samalla selvitetään kunkin maan sairastuvuustilasto ulosteperäisten tautien osalta. Hankkeen aikana tavoitteena on laatia hygieniakoulutuksen ja kuivakäymälöiden edistämisen yhteistyöhanke niiden Leader+ toimintaryhmien kanssa, jotka näkevät kuivakäymälät oman maansa ympäristönsuojelun kannalta keskeisiksi tavoiteltaessa parempaa ja viihtyisämpää elinympäristöä. Hankkeen aikana viedään tietoa suomalaisista kuivakäymälämalleista ja niiden soveltuvuudesta erilaisiin olosuhteisiin yhteistyömaihin. Hankkeen vetä-

jänä toimii yhdistys, jonka tavoitteena on edistää kuivakäymälöiden käyttöä ja parantaa näin elinympäristöä laatua. Mukana hankkeessa on myös ammattikorkeakoulu, jossa on ympäristönsuojelun opetusta ja erityisosaamista.

Yhteisöllinen kansainvälinen kehittämishanke (TL 2, B)

Hankkeen hyväksyttävät kustannukset ovat yhteensä 37.000,00 euroa.

Julkisen rahoituksen osuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 89,19 % eli 33.000,00 euroa, siitä

EU:n osuus on 50,00 % eli 16.500,00 euroa,

valtion osuus on 50,00 % eli 16.500,00 euroa.

Yksityinen rahoitusosuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 10,81 % eli 4000,00 euroa.

Hankkeen hakija on Käymäläseura Huussi ry, Tampere.

Hankkeen toteutusaika on 01.02.2004-30.09.2004.

Hanke on saanut TE -keskuksen päätöksen 26.07.2004.

123. A Kuivakäymälät turvallisesti Eurooppaan

Kuivakäymälät on suomalainen tapa hoitaa mökeillä ja haja-asutusalueella käymäläjätettä. Käymäläseura Huussi ry. Selvitti edellisen hankkeen (14076) aikana eräiden Euroopan maiden tilannetta ja totesi, ettei näissä ole käymälöiden jätteisiin kiinnitetty erityistä huomiota. Kuitenkin tarve tehostaa jäteasiaa kummassakin vaihtoehdossa on suuri, koska EU:n kiristynyt lainsäädäntö edellyttää hallittua jätteiden hoitoa. Käymälä-jätteen sisältämät ravinteet menetetään lähes kaikkialla, vaikka niiden kierrätys olisi äärimmäisen tärkeää.

Tässä hankkeessa hyödynnetään edellisen hankkeen yhteyksiä ja laadittuja hankeaihoita. Samaan aikaan käynnistetään Suomessa käymälärakennusten, -laitteiden ja malliohjeiden laatiminen yhdessä Tampereen ammatti-korkeakoulun ja Tampereen viranomaisten kanssa. Suomessakaan runsaasta käytöstä huolimatta ohjeet ja määräykset eivät ole riittävän selkeitä ja kierrätystä sekä hygieniata huomioivia. Mallit lähetetään valtion ja kuntien viranomaisille uusien määräysten ja ohjeiden valmistelun pohjaksi. Hyvistä käytännöistä laaditaan esittely-materiaali, jota voidaan jakaa oppilaitoksille ja muihin haja-alueen jätevesihuoltoon käsitteleviin tilaisuuksiin sekä käyttää yhteistyömaiden koerakentamishankkeissa. Näitä hankkeita pyritään saamaan aikaan kolme, joista yksi on Viro. Suomalaisen hyvän kuivakäymäläkäytännön kehittämiseksi ja edelleen viemiseksi rakennetaan pilttialue, jossa seurataan laadittujen ohjeiden toimivuutta ja parannetaan tarvittaessa sekä laitteita että ohjeita.

Yhteisöllinen investointihanke (A) TL 2

Hankkeen hyväksyttävät kustannukset ovat yhteensä 20.000,00 euroa.

Julkisen rahoituksen osuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 70,00 % eli 14.000,00 euroa, siitä

EU:n osuus on 50,00 % eli 7.000,00 euroa,

valtion osuus on 30,00 % eli 4.200,00 euroa ja

kuntien osuus 20,00 % eli 2.800,00 euroa.

Yksityinen rahoitusosuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 30,00 % eli 6.000,00 euroa.

Hankkeen hakija on Käymäläseura Huussi Ry, Tampere.

Hankkeen toteutusaika on 1.12.2004 - 31.12.2006.

Hanke on saanut TE -keskuksen päätöksen 21.12.2004.

123. B. Kuivakäymälät turvallisesti Eurooppaan

Kuivakäymälät on suomalainen tapa hoitaa mökeillä ja haja-asutusalueilla käymäläjätettä. Käymäläseura Huussi ry selvitti edellisen hankkeen (14976) aikana Euroopan maiden tilannetta ja totesi, ettei näissä ole käymälöiden jätteisiin kiinnitetty erityistä huomiota. Vesikäymälää tavoiteltiin kaikkialla, mutta jätevesi-kysymystä ei siinäkään huomioitu. Kuitenkin tarve tehostaa jäteasiaa kummassakin vaihtoehdossa on suuri, koska EU:n kiristynyt lainsäädäntö edellyttää hallittua jätteiden hoitoa. Käymälä-jätteen sisältämät ravinteet menetetään lähes kaikkialla, vaikka niiden kierrätys olisi äärimmäisen tärkeää. Tässä hankkeessa hyödynnetään edellisen hankkeen yhteyksiä ja laadit-

tuja hankeaihoita. Samaan aikaan käynnistetään Suomessa Käymälärakennusten, laitteiden ja mal-
liohjeiden laatiminen yhdessä Tampereen Ammattikorkeakoulun ja Tampereen viranomaisten kans-
sa. Suomessakaan runsaasta käytöstä huolimatta ohjeet ja määräykset eivät ole riittävän selkeitä ja
kierrätystä sekä hygieniää huomioivia. Mallit lähetetään valtion ja kuntien viranomaisille uusien
määräysten ja ohjeiden valmistelun pohjaksi. Hyvistä käytännöistä laaditaan esittely-materiaali, jota
voidaan jakaa oppilaitoksille ja muihin haja-alueen jätevesihuoltoon käsitteleviin tilaisuuksiin sekä
käyttää yhteistyömaiden koerakentamishankkeissa. Näitä hankkeita pyritään saamaan aikaan kolme,
joita yksi on Viro. Suomalaisen hyvän kuivakäymäläkäytännön kehittämiseksi ja edelleen viemi-
seksi rakennetaan pilottialue, jossa seurataan laadittujen ohjeiden toimivuutta ja parannetaan tarvit-
taessa sekä laitteita että ohjeita.

Yhteisöllinen kehittämishanke (B) TL 2

Hankkeen hyväksyttävät kustannukset ovat yhteensä 114.400,00 euroa.

Julkisen rahoituksen osuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 89,60 % eli 102.501,00 euroa, siitä
EU:n osuus on 50,22 % eli 51.480,00 euroa,

valtion osuus on 49,78 % eli 51.021,00 euroa ja kuntien osuus 00,00 % 0,00 euroa.

Yksityinen rahoitusosuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 10,40 % eli 11.899,00 euroa.

Hankkeen hakija on Käymäläseura Huussi Ry, Tampere.

Hankkeen toteutusaika on 1.12.2004 - 31.12.2006.

Hanke on saanut TE -keskuksen päätöksen 21.12.2004.

24. Iharin kannaksen kaksivaiheinen aukaisu

Hankkeen avulla pyritään parantamaan Kangasalla, Heposelän ja Pälkäne-veden välissä olevaa Iha-
rinjoen kuntoa ja näin lisätä myös sen virkistyskäyttöä. Vielä 1800-luvun alkupuolella Iharin kan-
naksen kohdalla virtasi koski, joka kuitenkin Kaivannon rakennustöiden ja niiden sortumisen myötä
hävisi. Iharin kannaksen aukaisu kaksivaiheisesti on investointi, jonka kautta pyritään ylläpitämään
ja lisäämään Iharinjoen käyttöä, parantaa vesistöjen kuntoa vesiliikenteen avulla ja kehittää kylän
toimintaa

Hankkeen ensimmäisessä vaiheessa rakennetaan siltarumpu Iharin kannaksen kohdalle. Tienparan-
nussuunnitelmat Ihari-Tyry tiellä 3231 ovat etenemässä. Tien perusparannuksen myötä tien korkeus
nousee ja se edelleen vaikeuttaa alueen vesistöjen virkistyskäyttöä. Siltarummun avulla voidaan
varmistaa, että vesiliikenne onnistuu tulevaisuudessa paremmin. Hankkeen ensimmäisessä vaihees-
sa haetaan myös Länsi- Suomen Ympäristöviraston lupaa hankkeen 2. Vaiheelle, kannaksen lopulli-
selle aukaisulle ja vesistöjen yhdistämiselle Iharin kannaksen kohdalla.

Hankkeen vaihe I : Siltarummun rakentaminen ja pienvieliikenteen jatkuvuuden turvaaminen
tienkunnostustöiden jälkeen maantiellä 3231. Hankkeen vaihe II: Iharin kannaksen lopullinen au-
kaisu Länsi-Suomen Ympäristöviraston luvan saannin jälkeen.

Yhteisöllinen investointihanke (A) Hankkeen hyväksyttävät kustannukset ovat yhteensä 111.817,39
euroa. Julkisen rahoituksen osuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 60,00 % eli 67.090,43 euroa,
siitä EU:n osuus on 50,00 % eli 33.545,22 euroa,

valtion osuus 25,00 % eli 16.772,61 euroa ja

kuntien osuus 25,00 % eli 16772,61 euroa.

Yksityinen rahoitusosuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 40,00 % eli 44.726,96 euroa.

Hankkeen hakija on Iharinkosken Kyläyhdistys ry.

Hankkeen toteutusaika on 01.01.2003 - 31.12.2005.

Hanke on saanut TE -keskuksen päätöksen 31.12.2004.

Muutospäätös 4.8.2005

Muutospäätöksellä hankkeesta poistetaan luvan hakeminen Länsi-Suomen ympäristövirastolta ja
hankkeen kustannusarviosta vähennetään ko. Kustannukset. Tässä päätöksessä on hyväksytty Kantri

ry:n kautta haettu osuus, joka on 60% hankkeen kokonaisrahoituksesta. Hyväksytyt kustannukset ovat hakemuksen mukaisesti 105 536,02 euroa.

Muutospäätös 29.11.2005

Koko hankkeen toteutusaika on 1.1.2003- 31.12.20067. **Ahtialanjärvi -hanke, kehittäminen**

Ahtialanjärvi sijaitsee Lempäälän keskustan välittömässä läheisyydessä. Järven keskeisestä sijainnista ja luonnon edustavuudesta johtuen se sopii erinomaisesti luonnontuntemuksen ja ympäristönsuojelun opetus- ja valistuskohteeksi ja on samalla vetovoimainen linturetki- ja matkailukohde. Kokemäenjoen säännöstely on vuosien saatossa pikkuhiljaa vaikuttanut järven ekologiaan ja on odotettavissa, että ellei mitään tehdä järvi tulee vähitellen kasvamaan umpeen ja sen lintulajisto köyhtyy. Hoitotoimenpiteistä tulevat hyötymään luonnon lisäksi myös kuntalaiset, ranta-asukkaat ja matkailuyrittäjät.

Tavoitteet: 1. Ahtialanjärven säilyttäminen ja parantaminen lintuvetenä.

2. Luontotietouden lisääminen.

3. Ahtialanjärven kehittäminen lintu- ja luontomatkailukohteena.

Toiminta järven pelastamiseksi on aloitettu keväällä 1999. Vuonna 2000 selvitettiin keskeiset järven ekologiaan vaikuttavat seikat yksityiskohtaiset toimenpide-ehdotukset, joihin kuuluu mm. Luontopolun ja liikuntarajoitteisille varustetun lintutornin rakentaminen, maiseman avaaminen rantapuustoa raivaamalla, kahlaajien ja sorsalintujen elinolojen parantamien mm. Niittämällä kaislikkoa ja poistamalla luhta-alueelta pensaikkoa sekä karjan laidunnuksella. Järven tilasta kerrotaan julkaisuilla ja näyttelyillä sekä rakentamalla myöhemmin omana hankkeenaan opastuskeskus/infopiste tässä hankkeessa järjestettävän lintutornin suunnittelukilpailun perusteella.

Kehittämishanke (B), hyväksyttävät kustannukset 253.900,00 mk / 42.702,91 euroa.

Hankkeen toteuttaja: Lempäälän Ympäristönsuojeluyhdistys Ry.

Hankkeen toteutusaika 16.08.2001 - 31.12.2003.

Hanke on saanut Pirkanmaan TE -keskuksen päätöksen 30.10.2001.

20. Maastoratahanke, investointihanke

Hankkeessa rakennetaan maastoratsastusrata palvelemaan Tampereen seutukunnan ratsastusharrastajia. Seura voi käyttää rataa ratsastusvaellusten ja erilaisten tilaisuuksien järjestämiseen. Myös TYKY -projekteille voidaan tarjota vaihtoehtoista toimintaa ratsastuksen parissa.

Investointihanke (A), hyväksyttävät kustannukset 80.368,00 e.

Hankkeen toteuttaja: Nokian Hokit Ry, Nokia.

Hankkeen toteutusaika 13.02.2002 - 30.06.2002.

Hanke on saanut Pirkanmaan TE -keskuksen päätöksen 13.03.2002.

118. A Maastoesteet

Maastoesteet 2005 hankkeen tavoitteena on tarjota Pirkanmaan alueen ratsastajille turvallinen, haastava ja monipuolinen maastoesterata harjoittelua varten. Hankkeen oletetaan vaikuttavan positiivisesti seurojen väliseen yhteistyöhön ja edistävän sekä hevosten, että ratsastajien hyvinvointia. Maastoesteet 2005 -hanke mahdollistaa myös kenttä- ja maastokilpailujen runsaamman tarjonnan lähialueella. Hanke toteutetaan ympäristöä säästäten.

Yhteisöllinen investointihanke (A)

Hankkeen hyväksyttävät kustannukset ovat yhteensä 20.172,50 euroa.

Julkisen rahoituksen osuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 50,00 % eli 10.086,50 euroa, siitä

EU:n osuus on 50,00 % eli 5.043,00 euroa,

valtion osuus on 30,00 % eli 3.026,25 euroa ja

kuntien osuus 20,00 % eli 2.017,25 euroa.

Yksityinen rahoitusosuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 50,00 % eli 10.086,00 euroa.

Hankkeen hakija on Nokian Hokit ry

Hankkeen toteutusaika on 13.10.2004 -31.12.2006.

Hanke on saanut TE -keskuksen päätöksen 01.12.2004.

118. B Maastoesteet

Maastoesteet 2005 hankkeen tavoitteena on tarjota Pirkanmaan alueen ratsastajille turvallinen, haastava ja monipuolinen maastoesterata harjoittelua varten. Hankkeen oletetaan vaikuttavan positiivisesti seurojen väliseen yhteistyöhön ja edistävän sekä hevosten, että ratsastajien hyvinvointia.

Maastoesteet 2005 -hanke mahdollistaa myös kenttä- ja maastotaitokilpailujen runsaamman tarjonnan lähialueella. Hanke toteutetaan ympäristöä säästäen.

Yhteisöllinen kehittämishanke (B)

Hankkeen hyväksyttävät kustannukset ovat yhteensä 1.000,00 euroa.

Julkisen rahoituksen osuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 80,00 % eli 800,00 euroa, siitä

EU:n osuus on 50,00 % eli 400,00 euroa,

valtion osuus on 30,00 % eli 240,00 euroa ja kuntien osuus 20,00 % eli 160,00 euroa.

Yksityinen rahoitusosuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 20,00 % eli 200,00 euroa.

Hankkeen hakija on Nokian Hokit ry

Hankkeen toteutusaika on 13.10.2004 -31. 12.2006.

Hanke on saanut TE -keskuksen päätöksen 01.12.2004.

10. Nokian ampumaradan ympäristöhanke, investointihanke

Kivääri- ja pistooliradoille rakennetaan lyijyjuotien talteenottolaitteet. Aiemmin maaperään joutuneet lyijyjuodit kerätään talteen ja lyijyä sisältävä maa-aines käsitellään Riihimäen ongelmajätelaitoksessa. Haulikko- ja sporting- rata kalkitaan määräväleihin, millä estetään maastoon joutuvien lyijyhäulien liukeneminen maaperään. Ympäristön asukkaiden viihtyvyyttä parannetaan rakentamalla ampumapaikoille suojavalleja meluhaittojen torjumiseksi. Lisäksi hirviradalla muutetaan ampumakopin rakenteita siten, että syntyvä melu vaimenee. Suunnitteilla olevat toimenpiteet edistävät ampumaurheilun harrastusmahdollisuuksia. Nokian rataa käyttää säännöllisesti kymmenen eri yhdistystä, joista useimmat ovat paikallisia metsästysseuroja. Nokian sporting- radalla voidaan urheilumuunnoksen lisäksi erinomaisesti harjoittaa ja ylläpitää myös metsästystaitoja. Nokian sporting-rata on vasta kolmas tähän tarkoitukseen rakennettu rata Suomessa.

Investointihanke (A), hyväksyttävät kustannukset 36.959,20 e.

Hankkeen toteuttaja: Nokian Seudun Ampujat Ry, Nokia.

Hankkeen toteutusaika: 10.10.2001 - 31.12.2003.

Hanke on saanut Pirkanmaan TE -keskuksen päätöksen 16.04.2002.

76. Nokian ampumaradan kehittämishanke

Hanke muodostuu useista erillisistä kohteista:

Ampumaradan meluntorjuntaa parannetaan rakentamalla kaksi meluvallia (päävalli ja sivuvalli) täyteen korkeuteen (ampumapaikalta + 12 metriä).

Haulikkoradalla skeet- ja trap-radat sijoitetaan maastoon uudelleen. Samalla ratojen ampumasuuntia muutetaan hieman. Toimenpiteen jälkeen haulikkoradalla kaikki haulit jäävät varmasti rata-alueelle.

Hirviradan ampumakoppi rakennetaan uudestaan siten, että koppi vastaa Suomen Metsästäjäliiton uusia kilpailuvaatimuksia. Samalla kopin äänieristystä parannetaan. Uusi ampumakatos vähentää hirviaseiden aiheuttamaa meluhaittaa oleellisesti.

Radan kyltit ja opastetaulut uusitaan tai kunnostetaan.

Kilpailujen tulospalvelujärjestelmää kehitetään edelleen hankkimalla lisää kaksi tulosten kirjaamisessa käytettävää Piccolink-tiedonkeruupäätettä.

Yhteisöllinen investointihanke (A)

Hankkeen hyväksyttävät kustannukset ovat yhteensä 99.013,00 euroa.

Julkisen rahoituksen osuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 50,00 % eli 49.506,50 euroa, siitä EU:n osuus on 50,00 % eli 24.753,25 euroa, valtion osuus on 30,00 % eli 14.851,95 euroa ja kuntien osuus 20,00 % eli 9.901,30 euroa. Yksityinen rahoitusosuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 50,00 % eli 48.506,50 euroa. Hankkeen hakija on Nokian Seudun Ampujat ry, Nokia. Hankkeen toteutusaika on 1.7.2003 - 30.6.2006. Hanke on saanut TE -keskuksen päätöksen 16.9.2004.

127. Nokian Ampumaradan ympäristöhanke II

Hanke käsittää monta erillistä kohdetta, joilla jokaisella pyritään vähentämään ampumaradan ympäristöhaittoja. Ympäristön meluhaittoja vähennetään merkittävästi radalle rakennettavilla maavalleilla ja meluaidoilla. Meluhaittoja vähennetään lisäksi saneeraamalla hirviradan ampumakoppi. Maaperän saastumista ehkäistään rakentamalla haulikkoradoille lyijyhaukien keruujärjestelmä. Ampumaradan viihtyvyyttä parannetaan maisemointia kehittämällä.

Yhteisöllinen investointihanke (A)

Hankkeen hyväksyttävät kustannukset ovat yhteensä 90.271,00 euroa.

Julkisen rahoituksen osuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 49,99 % eli 45.130,00 euroa, siitä EU:n osuus on 50,00 % eli 22.565,00 euroa, valtion osuus on 30,00 % eli 13.539,00 euroa ja kuntien osuus 20,00 % eli 9.026,00 euroa.

Yksityinen rahoitusosuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 50,01 % eli 45.141,00 euroa.

Hankkeen hakija on Nokian Seudun Ampujat Ry, Nokia.

Hankkeen toteutusaika on 20.2.2005 - 31.12.2007.

Hanke on saanut TE -keskuksen päätöksen 6.4.2005.

17. Ylöjärven perinnemaisemakohteiden hoidon suunnittelu ja toteutus, kehittämishanke

Hankkeen tavoitteena on suunnitella kunnan alueella olevien perinnemaisemien ja muiden maisemallisesti arvokkaiden pienkohteiden hoitotarve ja hoitokeinot sekä organisoida hoito kyläyhdistysten, muiden järjestöjen tai tahojen (koulut, seurat ymv.) Tehtäväksi. Tavoitteena on, että niin luonnonsuojelun kuin maisemansuojelun kannalta arvokkaat kohteet saadaan hoidon piiriin ennen kuin kohteet kasvavat umpeen tai menettävät muuten arvonsa. Tarkoitus on, että kohteet saadaan jatkuvan hoidon piiriin yhteistyötahojen toimesta. Näin edistettäisiin luonnon monimuotoisuutta, asuin ympäristön viihtyisyyttä ja kuntalaisten sosiaalista kanssakäymistä. Kehittämishanke (B), hyväksyttävät kustannukset 19806,00 e.

Hankkeen toteuttaja: Ylöjärven kunta.

Hankkeen toteutusaika: 01.02.2002 - 31.12.2002.

Hankkeen toteuttaja: Ylöjärven kunta.

Hankkeen toteutusaika: 01.02.2002 - 31.12.2002.

Hanke on saanut Pirkanmaan TE -keskuksen päätöksen 21.05.2002.

27.B Kangasalan Äijälä -talon kehittämishanke

Hankkeen tarkoituksena on mahdollistaa karjalaisen kulttuuriperinteen kokoaminen, taltiointi, säilyttäminen ja esittely asianmukaisissa huonetiloissa Kangasalan Äijälä-talossa. Nämä tilat on suunniteltu rakennettavaksi Äijälä -talon suureen ullakotilaan. Suunnitelluilla järjestelyillä tehdään Äijälä-talosta merkittävä seudullinen karjalaisen kulttuurin keskus, jolle asian harvinaisuus ja karjalaisen kulttuurin perinnearvo huomioon ottaen, voi asialla arvioida olevan myös kansallista ja valtakunnallista merkitystä.

Kehittämishanke(B), hyväksyttävät kustannukset 61 982,00 €.

Hankkeen toteuttaja: Kangasalan Karjalaiset ry, Kangasala.

Hankkeen toteutusaika: 01.06.2002-31.12.2003.

Hanke on saanut Pirkanmaan TE -keskuksen päätöksen 27.06.2002.

27.A Kangasalan Äijälä-talon investointihanke

Hankkeen tarkoituksena on mahdollistaa karjalaisen kulttuuriperinteen kokoaminen, taltiointi, säilyttäminen ja esittely asianmukaisissa huonetiloissa Kangasalan Äijälä -talossa. Nämä tilat on suunniteltu rakennettavaksi Äijälä -talon suureen ullakotilaan. Suunnitelluilla järjestelyillä tehdään Äijälä-talosta merkittävä seudullinen karjalaisen kulttuurin keskus, jolle asian harvinaisuus ja karjalaisen kulttuurin perinnearvo huomioonottaen, voi asialla arvioida olevan myös kansallista ja valtakunnallista merkitystä.

Investointihanke (A), hyväksyttävät kustannukset 78 087,00 €.

Hankkeen toteuttaja: Kangasalan Karjalaiset ry, Kangasala.

Hankkeen toteutusaika 01.06.2002 - 30.12.2003.

Hanke on saanut Pirkanmaan TE -keskuksen päätöksen 27.06.2002.

117. Kangasalan Karjalainen kulttuurikeskus, Äijälän ympäristöhanke

Äijälätalon piha-alueen kunnostaminen ympäristösuunnitelman pohjalta.

Yhteisöllinen investointihanke (A)

Hankkeen hyväksyttävät kustannukset ovat yhteensä 49.070,00 euroa.

Julkisen rahoituksen osuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 50,00 % eli 24.535,00 euroa, siitä

EU:n osuus on 50,00 % eli 12.267,50 euroa,

valtion osuus on 30,00 % eli 7.360,50 euroa ja

kuntien osuus 20,00 % eli 4.907,00 euroa.

Yksityinen rahoitusosuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 50,00 % eli 24.535,00 euroa.

Hankkeen hakija on Kangasalan Karjalaiset ry, Kangasala.

Hankkeen toteutusaika on 13.10.2004 -31.12.2005.

Hanke on saanut TE -keskuksen päätöksen 21.12.2004.

117. Kangasalan karjalainen kulttuurikeskus

Hankkeessa tallennetaan tietokoneen museo-ohjelmaan Kangasalan Karjalainen kulttuurikeskus Äijälän perinneaineisto. Esineiden, kirjojen, valokuvien yms. Inventointi- ja luettelointityö jatkuu ja ne varastoidaan museaalisesti oikeaoppisella tavalla. Esineet kuvataan digitaalisesti. Kirjaston kirjaluettelo kirjaston kautta suuren yleisön tietoon ja käyttöön.

Kartoitetaan siirtokarjalaisten sijoituspaikat Kangasalla.

Hankkeessa tehdään yksi opinnäyte, yliopiston progradu- tutkimus. Siinä tutkitaan karjalaisten sijoittumista ja sijoittumisolosuhteita Kivennavan pitäjässä vuosina 1942-1944.

Yhteisöllinen kehittämishanke (B)

Hankkeen hyväksyttävät kustannukset ovat yhteensä 39.700,00 euroa.

Julkisen rahoituksen osuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 80,00 % eli 31.760,00 euroa, siitä

EU:n osuus on 50,00 % eli 15.880,00 euroa,

valtion osuus on 30,00 % eli 9.528,00euroa ja

kuntien osuus 20,00 % eli 6.352,00 euroa.

Yksityinen rahoitusosuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 20,00 % eli 7.940,00 euroa.

Hankkeen hakija on Kangasalan Karjalaiset ry, Kangasala.

Hankkeen toteutusaika on 01.01.2005 - 31.12.2005.

Hanke on saanut TE -keskuksen päätöksen 01.12.2004.

21. Kehittyvä Terälahti

Hankkeen lähtökohtana on Terälahden kyläsuunnitelma 2000 - 2010 ja Tampereen kaupungin Aito-lahti - Teisko strategia. Tavoitteena on 1) tehdä Terälahden keskustan liikenneolosuhteet turvallisemmiksi ja parantaa koululaisten ja asukkaiden liikuntapalveluja, erityisesti nuorten kuntoliikuntamahdollisuuksia; 2) luoda edellytyksiä Terälahti - Polson alueen vesi- ja viemäriverkoston aikaansaamiseksi aktiivisella mahdollisimman moni alueen kiinteistön omistaja hankkeeseen mukaan; 3) maiseman ilmeen jatkuva huolehtiminen ja maaseutumaisuuden säilyttäminen ja 4) alueelle muuttavien ja siellä asuvien valistaminen maaseutumaisen asumisen asenteissa ja ympäristön asiallisessa hyödyntämisessä.

Toimenpiteet: Palkataan projektityöntekijä, jonka tehtävänä on kehittämissisioiden (liikunta, kevytliikenne, vesi- ja viemäri, maisemointi ja maaseutu-asumisen valistus) selvittelytyö, informointi, asiain markkinointi asukkaille ja lomalaisille, neuvotteluyhteyden järjestäminen viranomaisten ja kylän välille, jatkuva tiedottaminen, tapahtumien organisoiminen ja hankkeen väli- ja loppuraportin laatiminen.

Tuloksena on edellytykset toteuttaa kehittämissisioita koskevat investoinnit (kaupunki tm. Organisaatio) ja palvelutason parantuminen, maaseutu-asumisen ja ympäristön käytön tiedon lisääminen ja asenteiden muutos. Vaikutukset ovat myönteisiä elinympäristön, luonnon ja ihmisten yleisessä viihtyvyydessä.

Kehittämishanke (B), hyväksyttävät kustannukset 75 600,00 €.

Hankkeen toteuttaja: Terälahden Seutu Ry, Tampere.

Hankkeen toteutusaika: 16.01.2002 - 31.12.2004.

Hanke on saanut Pirkanmaan TE -keskuksen päätöksen 12.07.2002

41. SMO:n toiminnan ja markkinoinnin kehittäminen, kehittämishanke

Etsitään uusia yhteistyökumppaneita ja tahoja sekä toimintamuotoja. Laaditaan täsmennetty ja uudistettu yhteismarkkinointisuunnitelma. Sen perusteella uusitaan esite ja mainosmateriaali. Kehitetään tapahtumatoimintaa. Suunnitellaan sellaisia investointihankkeita, joiden toteuttaminen parantaisi toiminnan edellytyksiä.

Kehittämishanke (B), hyväksyttävät kustannukset 30 000,00 €.

Hankkeen toteuttaja: Saarikylät Maaseutu Osuuskunta, Kangasala.

Hankkeen toteutusaika: 01.07.2002 - 31.12.2003.

Hanke on saanut Pirkanmaan TE -keskuksen päätöksen 08.10.2002.

93. Saarikylien kansakoulun alueen kehittämishanke

Jatkoa hankkeelle Saarikylät maaseutu osuuskunnan toiminnan ja markkinoinnin kehittäminen.

Koulun alueesta laaditun yleissuunnitelman mukaisesti suunnitellaan koulun alueen kehittämistoimenpiteet.

Yhteisöllinen kehittämishanke (B) Hankkeen hyväksyttävät kustannukset ovat yhteensä 101.750,00 euroa.

Julkisen rahoituksen osuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 85,00 % eli 86.487,00 euroa, siitä

EU:n osuus on 50,00 % eli 43.243,00 euroa,

valtion osuus on 32,35 % eli 27.982,00 euroa ja

kuntien osuus 17,65 % eli 15.262,00 euroa.

Yksityinen rahoitusosuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 15,00 % eli 15.263,00 euroa.

Hankkeen hakija on Saarikylät Maaseutu Osuuskunta.

Hankkeen toteutusaika on 15.01.2004 - 31.12.2005.

Hanke on saanut TE -keskuksen päätöksen 29.11.2004.

103. Saarikylien kansakoulun alueen investointihanke

Alueen yleissuunnitelman ja kehittämishankkeen tuloksien mukaisesti:

Kaivon huolto ja kunnostaminen

Laavun rakentaminen

Kiipeilyseinän rakentaminen

Kanoottivajan rakentaminen

Laiva- ja vieraslaiturin rakentaminen

Yhteisöllinen investointihanke (A)

Hankkeen hyväksyttävät kustannukset ovat yhteensä 18.578,53 euroa.

Julkisen rahoituksen osuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 50,00 % eli 9.289,27 euroa, siitä

EU:n osuus on 50,00 % eli 4.644,63 euroa,

valtion osuus on 30,00 % eli 2.786,79 euroa ja

kuntien osuus 20,00 % eli 1.857,85 euroa.

Yksityinen rahoitusosuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 50,00 % eli 9.289,26 euroa.

Hankkeen hakija on Saarikylät Maaseutu Osuuskunta.

Hankkeen toteutusaika on 15.04.2004-31.12.2005.

Hanke on saanut TE -keskuksen päätöksen 29.11.2004.

59. Lempäälän harjun kunnostus ja ennallistus 1) -vaihe kehitys- ja tiedot

Lempäälän kunnan läpi kaakkois-luode suunnassa kulkevan harjujakson ennallistaminen ja kunnostaminen. Hankkeen ensimmäinen vaihe toteutetaan kehitys- ja tiedotushankkeena. Tavoitteena on ympäristön ja maiseman parantaminen vapaaehtoisin toimin maanomistajien ja asukkaiden yhteistyönä. Kehitys- ja tiedotushankkeen tavoitteena on mielenkiinnon ja kansalaisaktiivisuuden lisääminen. Lisäksi tavoitteena on harjun merkityksen (esim. Virkistyskäytön) ja kulttuurihistoriallisen arvon esiin tuominen. Hankkeen tuloksena syntyy kyläsuunnitelman tyyppinen kirja jaettavaksi jokaiseen harjulla sijaitsevaan talouteen sekä opastetaulu Ristimäkeen. Kyläsuunnitelmatyyppisessä asiakirjassa tuodaan esille harjun historiaa, geologiaa, nykyisyyttä sekä toimenpide-ehdotuksia harjumaiseman kunnostamiseksi.

Kehittämishanke(B), hyväksyttävät kustannukset 36 442,00e.

Hankkeen toteuttaja: Lempäälän kunta.

Hankkeen toteutusaika: 01.01.2003 - 31.12.2003.

Hanke on saanut Pirkanmaan TE -keskuksen päätöksen 04.03.2003.

42. HYKEVI

Hankkeella kehitetään Haikan yhteisalueita virkistyskäyttöön niin, että ne paremmin palvelevat alueen noin 500:aa asukasta ja lisäävät yleistä viihtyvyyttä. Kylän keskeiseen Haikan lahteen toteutetaan kolme uutta kohdetta: 1) rakennetaan invalaituri, jotta liikuntarajoitteisetkin pääsevät nauttimaan veden läheisyydestä, 2) vanha pesutupa ympäristöineen muutetaan rantasaunaksi vaalimaan perinteistä suomalaista saunauinti-kulttuuria ja lisäämään asukkaiden yhdessäolotapahtumia, 3) sekä rakennetaan uimala laitureineen ja pukukoppeineen lahden suulla olevaan saareen. Neljäntenä uutena kohteena rakennetaan Selkäsaaren grillikatos, mikä palvelee kaikkia saarella jokamiehen-oikeudella liikkuvia ja vähentää saaren luonnonympäristön kulumista. Lisäksi toteutetaan kymmeniä vuosia toiminnassa olleen tanssilavan peruskorjaus.

Hankkeen toteuttaja: Haikan Omakotiyhdistys ry, Pirkkala.

Hankkeen toteutusaika: 12.06.2002 - 31.12.2004.

Hanke on saanut Pirkanmaan TE -keskuksen päätöksen 08.04.2003

65. MÄYSÄ

Kunnostus - ja hoitosuunnitelman teko Mäyhäjärvelle ja Iso-Savijärvelle. Molemmat järvet ovat viime vuosina rehevöityneet ja paikoin kasvaneet umpeen. Vesikasvillisuus on lisääntynyt ja särkikalojen määrä kasvanut. Vesi on limoittunutta ja haisee epämiellyttävältä, mikä on estänyt järvien virkistys- ja hyötykäytön. Mäyhäjärvellä on useina kesinä ollut runsas sinileväkukinta, jonka aikana ympäristöviranomaiset ovat suositelleet, ettei järvessä uida eikä vettä käytetä löylyvetenä eikä eläin-

ten juottoon. Kunnostussuunnitelmassa ratkaistaan, miten ja millä tekniikalla valuma-alueilta tulevien laskuojien vesi puhdistetaan ja miten vähennetään ulkoista kuormitusta ja lasketaan ravinnekuormitus tasolle, joka alittaa järven sietokyvyn. Veden laadun parantuminen hyödyttää monia. Se mahdollistaa järvien virkistys- ja hyötykäytön. Hyödynsaajina ovat vesioikeuden omistajat, mökkiläiset, ympärivuotiset asukkaat, mökkien vuokraustoiminta, kalastuskunnat, harrastuskalastajat, veneily ja yleisten uimarantojen käyttäjät.

Yhteisöllinen kehittämishanke (B) .

Hankkeen hyväksytyt kustannukset ovat yhteensä 25.204,00 euroa.

Julkisen rahoituksen osuus hankkeen hyväksytystä kokonaisrahoituksesta on 90,00 %, siitä

EU:n osuus on 50,00 % eli 11.341,50 euroa,

valtion osuus 30,00 % eli 6.805,50 euroa ja

kuntien osuus 20 % eli 4.536,00 euroa.

Yksityinen rahoitusosuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 10,00 % eli 2.521,00 euroa.

Hankkeen päähakija on Mäyhäjärven Suojeluyhdistys ry ja muu hakija Iso-Savijärven Kunnostusyhdistys , Lempäälä.

Toteutusaika on 2.5.2003-31.12.2003.

Hanke on saanut TE - keskuksen päätöksen 5.9.2003.

70. B. Esiselvitys Vesilahden kylien yhteisestä kyläsihteeristä

Kehittämishankkeessa selvitetään käytännön mahdollisuudet Vesilahden kylien yhteisen kyläsihteeripalvelun käynnistämiseksi kevästä 2004 alkaen. Selvityshankkeessa määritellään mm. Yhteisen kyläsihteeripalvelun tehtäväalueet, toimintamalli ja toiminnan ohjaus, kustannukset ja rahoitusmalli sekä erilaiset yhteistyö- ja verkottumisrakenteet sekä paikallisesti että seudullisesti.

Hankkeen taustaa: Vesilahti -toimivista kylistä koostuva maaseutukunta Tampereen kaupunkiseudulla. 2. Kylätoimintaa Vesilahdessa tuloksellisesti yli 20 vuoden ajan. 3. Hanketoimintaa v.

1997?2003 5b-, Alma- ja Leader+ -toimintaympäristössä. 4. Kasvavia tarpeita sekä kylien omien "liiketoimintasuunnitelmien" että "yhteisen liiketoimintasuunnitelman" aikaansaamiseksi (kyläsuunnitelmista asteittain liiketoimintasuunnitelmia.) 5. Kylätoiminnassa osa-

aikaisten/määräaikaisten palvelutarpeiden kerääminen kokoaikaiseksi henkilötyövuodeksi. 6. Yhteishenkilö kylät ja kunta -suhteeseen sekä paikallisen/seudulliset hanketoiminnan tehostamiseen.

Yhteisöllinen kehittämishanke (B). Hankkeen hyväksyttävät kustannukset ovat yhteensä 9.020,00 euroa.

Julkisen rahoituksen osuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 90,00 % eli 8.118,00 euroa, siitä

EU:n osuus on 50,00 % eli 4.059,00 euroa,

valtion osuus on 37,00 % eli 3.003,66 euroa ja

kuntien osuus 13,00 % eli 1.055,34 euroa.

Yksityinen rahoitusosuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 10,00 % eli 902,00 euroa.

Hankkeen toteuttaja on Rämsöön Kyläkerho ry, Vesilahti.

Hankkeen toteutusaika on 1.9.2003 -31.12.2003.

Hanke on saanut TE -keskuksen päätöksen 15.12.2003.

91.Vesilahden Kyläsihteeriyhteistyöhanke

Hankkeella vaikutetaan moniin Kestävän kehityksen toimintaohjelmassa mainittuihin tavoitteisiin, joissa vastuutahoina on mainittu kyläyhdistykset tai kuntalaiset. Vesilahden kunnan eri toimijoiden kumppanuuden kautta sosiaalinen pääoma karttuu. Vesilahden vanhimmat kyläyhdistykset ovat toimineet pitkäjänteisesti 25 vuotta oman kylän ja kunnan hyväksi. Käynnistyvä hanke mahdollistaa pitkään toivotun kylä- ja yhdistysasioita tuntevan yhteisen työntekijän kokeilun. Yhteisen työntekijän avulla säästyy kaikkien aikaa kylien kehittämisessä ja aktiiviset toimijat voivat keskittyä heitä eniten kiinnostaviin alueisiin. Yhdistämällä voimia ja välittämällä tietotaitoa seitsemän kylän yhdistysten välillä syntyy kokonaan uusia toimintatapoja. Työntekijän ja muodostettavan kylien "tieto-

verkon" avulla yhteiset toimintatavat muotoutuvat ja eri yhdistysten työmäärä vähitellen vähenee. Tapahtumista tiedottaminen helpottuu tapahtumakalenterin ja yhdessä opitun toimintamallin myötä. Luodaan yhteistyötä paikallislehden, Vesilahden -Lempäälän Sanomat, kanssa tiedottamisen alueella; kylille apua tapahtumista tiedottamiseen mm. Ajantasaiset median yhteystiedot, tarvittaessa koulutusta aiheesta ja jonkinlainen kyläkolumni lehteen muutaman kerran vuodessa. Hankkeen myötä saadaan enemmän tuottoa tapahtumista ja pystytään yhdessä työllistämään 1 kokoaikainen henkilö.

Yhteisöllinen kehittämishanke (B)

Hankkeen hyväksyttävät kustannukset ovat yhteensä 64.499,00 euroa.

Julkisen rahoituksen osuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 85,00 % eli 54.824,00 euroa, siitä

EU:n osuus on 50,00 % eli 27.412,00 euroa,

valtion osuus on 30,00 % eli 16.447,20 euroa ja

kuntien osuus on 20,00 % eli 10.964,80 euroa.

Yksityinen rahoitusosuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 15,00 % eli 9.675,00 euroa.

Hankkeen hakija on Rämsöön Kyläkerho ry, Vesilahti.

Hankkeen toteutusaika on 01.02.2004-31.12.2005.

Hanke on saanut TE -keskuksen päätöksen 24.08.2004.

88. Kuivakäymälöiden käyttö ja lainsäädäntö Euroopassa

Ihmisten jätteiden hyötykäyttö ravinnon tuotannossa on ollut normaali käytetty tapa monissa maissa. Tapa on kuitenkin katoamassa posliini- istuinten ja vesiverkostojen myötä. Kuivakäymälä on helppo ja toimiva tapa hoitaa hallitusti ihmisten omat jätteet. Toimintatapa sopii maaseudun ohella hyvin suunnitellusti myös taajamaolosuhteisiin. Suomessa kuivakäymälöitä on vielä yleisesti käytössä kesämökeillä ja jonkin verran haja-asutusalueilla ympärivuoden asutuissa omakotitaloissa. Meillä on siten tallella vanha hyväksi osoittautunut tapa kompostoida ulostejätteet yhdessä erilaisten paikallisten materiaalien kanssa ja viedä näin syntynyt komposti pellon tai puutarhan ravinteeksi. Hankkeen tarkoituksena on kartoittaa muutamien eurooppalaisten maiden vastaava käytäntö ja selvittää myös kuivakäymälöitä koskeva lainsäädäntö. Samalla selvitetään kunkin maan sairastuvuustilasto ulosteperäisten tautien osalta. Hankkeen aikana tavoitteena on laatia hygieniakoulutuksen ja kuivakäymälöiden edistämisen yhteistyöhanke niiden Leader+ toimintaryhmien kanssa, jotka näkevät kuivakäymälät oman maansa ympäristönsuojelun kannalta keskeisiksi tavoiteltaessa parempaa ja viihtyisämpää elinympäristöä. Hankkeen aikana viedään tietoa suomalaisista kuivakäymälämalleista ja niiden soveltuvuudesta erilaisiin olosuhteisiin yhteistyömaihin. Hankkeen vetäjänä toimii yhdistys, jonka tavoitteena on edistää kuivakäymälöiden käyttöä ja parantaa näin elinympäristöä laatua. Mukana hankkeessa on myös ammattikorkeakoulu, jossa on ympäristönsuojelun opetusta ja erityisosaamista.

Yhteisöllinen kansainvälinen kehittämishanke (TL 2, B)

Hankkeen hyväksyttävät kustannukset ovat yhteensä 37.000,00 euroa.

Julkisen rahoituksen osuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 89,19 % eli 33.000,00 euroa, siitä

EU:n osuus on 50,00 % eli 16.500,00 euroa,

valtion osuus on 50,00 % eli 16.500,00 euroa.

Yksityinen rahoitusosuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 10,81 % eli 4000,00 euroa.

Hankkeen hakija on Käymäläseura Huussi ry, Tampere.

Hankkeen toteutusaika on 01.02.2004-30.09.2004.

Hanke on saanut TE -keskuksen päätöksen 26.07.2004.

123. A Kuivakäymälät turvallisesti Eurooppaan

Kuivakäymälät on suomalainen tapa hoitaa mökeillä ja haja-asutusalueella käymäläjätettä. Käymäläseura Huussi ry. Selvitti edellisen hankkeen (14076) aikana eräiden Euroopan maiden tilannetta ja totesi, ettei näissä ole käymälöiden jätteisiin kiinnitetty erityistä huomiota. Kuitenkin tarve tehostaa jäteasiaa kummassakin vaihtoehdossa on suuri, koska EU:n kiristynyt lainsäädäntö edellyttää hallit-

tua jätteiden hoitoa. Käymälä-jätteen sisältämät ravinteet menetetään lähes kaikkialla, vaikka niiden kierrätys olisi äärimmäisen tärkeää.

Tässä hankkeessa hyödynnetään edellisen hankkeen yhteyksiä ja laadittuja hankeaihioita. Samaan aikaan käynnistetään Suomessa käymälärakennusten, -laitteiden ja malliohjeiden laatiminen yhdessä Tampereen ammatti-korkeakoulun ja Tampereen viranomaisten kanssa. Suomessakaan runsaasta käytöstä huolimatta ohjeet ja määräykset eivät ole riittävän selkeitä ja kierrätystä sekä hygieniiaa huomioivia. Mallit lähetetään valtion ja kuntien viranomaisille uusien määräysten ja ohjeiden valmistelun pohjaksi. Hyvistä käytännöistä laaditaan esittely-materiaali, jota voidaan jakaa oppilaitoksille ja muihin haja-alueen jätevesihuoltoon käsitteleviin tilaisuuksiin sekä käyttää yhteistyömaiden koerakentamishankkeissa. Näitä hankkeita pyritään saamaan aikaan kolme, joista yksi on Viro. Suomalaisen hyvän kuivakäymäläkäytännön kehittämiseksi ja edelleen viemiseksi rakennetaan pilottialue, jossa seurataan laadittujen ohjeiden toimivuutta ja parannetaan tarvittaessa sekä laitteita että ohjeita.

Yhteisöllinen investointihanke (A) TL 2

Hankkeen hyväksyttävät kustannukset ovat yhteensä 20.000,00 euroa.

Julkisen rahoituksen osuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 70,00 % eli 14.000,00 euroa, siitä

EU:n osuus on 50,00 % eli 7.000,00 euroa,

valtion osuus on 30,00 % eli 4.200,00 euroa ja

kuntien osuus 20,00 % eli 2.800,00 euroa.

Yksityinen rahoitusosuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 30,00 % eli 6.000,00 euroa.

Hankkeen hakija on Käymäläseura Huussi Ry, Tampere.

Hankkeen toteutusaika on 1.12.2004 - 31.12.2006.

Hanke on saanut TE -keskuksen päätöksen 21.12.2004.

123. B. Kuivakäymälät turvallisesti Eurooppaan

Kuivakäymälät on suomalainen tapa hoitaa mökeillä ja haja-asutusalueilla käymäläjätettä. Käymäläseura Huussi ry selvitti edellisen hankkeen (14976) aikana Euroopan maiden tilannetta ja totesi, ettei näissä ole käymälöiden jätteisiin kiinnitetty erityistä huomiota. Vesikäymälää tavoiteltiin kaikkialla, mutta jätevesi-kysymystä ei siinäkään huomioitu. Kuitenkin tarve tehostaa jäteasiantuntijain vaihtoehtona on suuri, koska EU:n kiristynyt lainsäädäntö edellyttää hallittua jätteiden hoitoa. Käymälä-jätteen sisältämät ravinteet menetetään lähes kaikkialla, vaikka niiden kierrätys olisi äärimmäisen tärkeää. Tässä hankkeessa hyödynnetään edellisen hankkeen yhteyksiä ja laadittuja hankeaihioita. Samaan aikaan käynnistetään Suomessa Käymälärakennusten, laitteiden ja malliohjeiden laatiminen yhdessä Tampereen Ammattikorkeakoulun ja Tampereen viranomaisten kanssa. Suomessakaan runsaasta käytöstä huolimatta ohjeet ja määräykset eivät ole riittävän selkeitä ja kierrätystä sekä hygieniiaa huomioivia. Mallit lähetetään valtion ja kuntien viranomaisille uusien määräysten ja ohjeiden valmistelun pohjaksi. Hyvistä käytännöistä laaditaan esittely-materiaali, jota voidaan jakaa oppilaitoksille ja muihin haja-alueen jätevesihuoltoon käsitteleviin tilaisuuksiin sekä käyttää yhteistyömaiden koerakentamishankkeissa. Näitä hankkeita pyritään saamaan aikaan kolme, joista yksi on Viro. Suomalaisen hyvän kuivakäymäläkäytännön kehittämiseksi ja edelleen viemiseksi rakennetaan pilottialue, jossa seurataan laadittujen ohjeiden toimivuutta ja parannetaan tarvittaessa sekä laitteita että ohjeita.

Yhteisöllinen kehittämishanke (B) TL 2

Hankkeen hyväksyttävät kustannukset ovat yhteensä 114.400,00 euroa.

Julkisen rahoituksen osuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 89,60 % eli 102.501,00 euroa, siitä

EU:n osuus on 50,22 % eli 51.480,00 euroa,

valtion osuus on 49,78 % eli 51.021,00 euroa ja kuntien osuus 00,00 % 0,00 euroa.

Yksityinen rahoitusosuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 10,40 % eli 11.899,00 euroa.

Hankkeen hakija on Käymäläseura Huussi Ry, Tampere.

Hankkeen toteutusaika on 1.12.2004 - 31.12.2006.
Hanke on saanut TE -keskuksen päätöksen 21.12.2004.

24. Iharin kannaksen kaksivaiheinen aukaisu

Hankkeen avulla pyritään parantamaan Kangasalla, Heposelän ja Pälkäne-veden välissä olevaa Iharinjoen kuntoa ja näin lisätä myös sen virkistyskäyttöä. Vielä 1800-luvun alkupuolella Iharin kannaksen kohdalla virtasi koski, joka kuitenkin Kaivannon rakennustöiden ja niiden sortumisen myötä hävisi. Iharin kannaksen aukaisu kaksivaiheisesti on investointi, jonka kautta pyritään ylläpitämään ja lisäämään Iharinjoen käyttöä, parantaa vesistöjen kuntoa vesiliikenteen avulla ja kehittää kylän toimintaa

Hankkeen ensimmäisessä vaiheessa rakennetaan siltarumpu Iharin kannaksen kohdalle. Tienparannussuunnitelmat Ihari-Tyry tiellä 3231 ovat etenemässä. Tien perusparannuksen myötä tien korkeus nousee ja se edelleen vaikeuttaa alueen vesistöjen virkistyskäyttöä. Siltarummun avulla voidaan varmistaa, että vesiliikenne onnistuu tulevaisuudessa paremmin. Hankkeen ensimmäisessä vaiheessa haetaan myös Länsi-Suomen Ympäristöviraston lupaa hankkeen 2. Vaiheelle, kannaksen lopulliselle aukaisulle ja vesistöjen yhdistämiselle Iharin kannaksen kohdalla.

Hankkeen vaihe I : Siltarummun rakentaminen ja pienveneliikenteen jatkuvuuden turvaaminen tienkunnostustöiden jälkeen maantiellä 3231. Hankkeen vaihe II: Iharin kannaksen lopullinen aukaisu Länsi-Suomen Ympäristöviraston luvan saannin jälkeen.

Yhteisöllinen investointihanke (A) Hankkeen hyväksyttävät kustannukset ovat yhteensä 111.817,39 euroa. Julkisen rahoituksen osuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 60,00 % eli 67.090,43 euroa, siitä EU:n osuus on 50,00 % eli 33.545,22 euroa,

valtion osuus 25,00 % eli 16.772,61 euroa ja kuntien osuus 25,00 % eli 16772,61 euroa.

Yksityinen rahoitusosuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 40,00 % eli 44.726,96 euroa.

Hankkeen hakija on Iharinkosken Kyläyhdistys ry.

Hankkeen toteutusaika on 01.01.2003 - 31.12.2005.

Hanke on saanut TE -keskuksen päätöksen 31.12.2004.

Muutospäätös 4.8.2005

Muutospäätöksellä hankkeesta poistetaan luvan hakeminen Länsi-Suomen ympäristövirastolta ja hankkeen kustannusarviosta vähennetään ko. Kustannukset. Tässä päätöksessä on hyväksytty Kantri ry:n kautta haettu osuus, joka on 60% hankkeen kokonaisrahoituksesta. Hyväksytyt kustannukset ovat hakemuksen mukaisesti 105 536,02 euroa.

Muutospäätös 29.11.2005

Koko hankkeen toteutusaika on 1.1.2003- 31.12.20067. **Ahtialanjärvi -hanke, kehittäminen**

Ahtialanjärvi sijaitsee Lempäälän keskustan välittömässä läheisyydessä. Järven keskeisestä sijainnista ja luonnon edustavuudesta johtuen se sopii erinomaisesti luonnontuntemuksen ja ympäristönsuojelun opetus- ja valistuskohteeksi ja on samalla vetovoimainen linturetki- ja matkailukohteeksi. Kokenneiden säännöstely on vuosien saatossa pikkuhiljaa vaikuttanut järven ekologiaan ja on odotettavissa, että ellei mitään tehdä järvi tulee vähitellen kasvamaan umpeen ja sen lintulajisto köyhtyy. Hoitotoimenpiteistä tulevat hyötymään luonnon lisäksi myös kuntalaiset, ranta-asukkaat ja matkailuyrittäjät.

Tavoitteet: 1. Ahtialanjärven säilyttäminen ja parantaminen lintuvetenä.

2. Luontotietouden lisääminen.

3. Ahtialanjärven kehittäminen lintu- ja luontomatkailukohteena.

Toiminta järven pelastamiseksi on aloitettu keväällä 1999. Vuonna 2000 selvitettiin keskeiset järven ekologiaan vaikuttavat seikat yksityiskohtaiset toimenpide-ehdotukset, joihin kuuluu mm. Luonto-

polun ja liikuntarajoitteisille varustetun lintutornin rakentaminen, maiseman avaaminen rantapuus-
toa raivaamalla, kahlaajien ja sorsalintujen elinolojen parantamien mm. Niittämällä kaislikkoa ja
poistamalla luhta-alueelta pensaikkoa sekä karjan laidunnuksella. Järven tilasta kerrotaan julkaisuil-
la ja näyttelyillä sekä rakentamalla myöhemmin omana hankkeenaan opastuskeskus/infopiste tässä
hankkeessa järjestettävän lintutornin suunnittelukilpailun perusteella.

Kehittämishanke (B), hyväksyttävät kustannukset 253.900,00 mk / 42.702,91 euroa.

Hankkeen toteuttaja: Lempäälän Ympäristönsuojeluyhdistys Ry.

Hankkeen toteutusaika 16.08.2001 - 31.12.2003.

Hanke on saanut Pirkanmaan TE -keskuksen päätöksen 30.10.2001.

20. Maastoratahanke, investointihanke

Hankkeessa rakennetaan maastoratsastusrata palvelemaan Tampereen seutukunnan ratsastusharras-
tajiä. Seura voi käyttää rataa ratsastusvaellusten ja erilaisten tilaisuuksien järjestämiseen. Myös
TYKY -projekteille voidaan tarjota vaihtoehtoista toimintaa ratsastuksen parissa.

Investointihanke (A), hyväksyttävät kustannukset 80.368,00 e.

Hankkeen toteuttaja: Nokian Hokit Ry, Nokia.

Hankkeen toteutusaika 13.02.2002 - 30.06.2002.

Hanke on saanut Pirkanmaan TE -keskuksen päätöksen 13.03.2002.

118. A Maastoesteet

Maastoesteet 2005 hankkeen tavoitteena on tarjota Pirkanmaan alueen ratsastajille turvallinen ,
haastava ja monipuolinen maastoesterata harjoittelua varten. Hankkeen oletetaan vaikuttavan posi-
tiivisesti seurojen väliseen yhteistyöhön ja edistävän sekä hevosten, että ratsastajien hyvinvointia.
Maastoesteet 2005 -hanke mahdollistaa myös kenttä- ja maastokilpailujen runsaamman tarjonnan
lähialueella. Hanke toteutetaan ympäristöä säästäten.

Yhteisöllinen investointihanke (A)

Hankkeen hyväksyttävät kustannukset ovat yhteensä 20.172,50 euroa.

Julkisen rahoituksen osuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 50,00 % eli 10.086,50 euroa, siitä

EU:n osuus on 50,00 % eli 5.043,00 euroa,

valtion osuus on 30,00 % eli 3.026,25 euroa ja

kuntien osuus 20,00 % eli 2.017,25 euroa.

Yksityinen rahoitusosuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 50,00 % eli 10.086,00 euroa.

Hankkeen hakija on Nokian Hokit ry

Hankkeen toteutusaika on 13.10.2004 -31.12.2006.

Hanke on saanut TE -keskuksen päätöksen 01.12.2004.

118. B Maastoesteet

Maastoesteet 2005 hankkeen tavoitteena on tarjota Pirkanmaan alueen ratsastajille turvallinen, haas-
tava ja monipuolinen maastoesterata harjoittelua varten. Hankkeen oletetaan vaikuttavan positiivi-
sesti seurojen väliseen yhteistyöhön ja edistävän sekä hevosten, että ratsastajien hyvinvointia.

Maastoesteet 2005 -hanke mahdollistaa myös kenttä- ja maastotaitokilpailujen runsaamman tarjon-
nan lähialueella. Hanke toteutetaan ympäristöä säästäten.

Yhteisöllinen kehittämishanke (B)

Hankkeen hyväksyttävät kustannukset ovat yhteensä 1.000,00 euroa.

Julkisen rahoituksen osuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 80,00 % eli 800,00 euroa, siitä

EU:n osuus on 50,00 % eli 400,00 euroa,

valtion osuus on 30,00 % eli 240,00 euroa ja kuntien osuus 20,00 % eli 160,00 euroa.

Yksityinen rahoitusosuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 20,00 % eli 200,00 euroa.

Hankkeen hakija on Nokian Hokit ry

Hankkeen toteutusaika on 13.10.2004 -31. 12.2006.

Hanke on saanut TE -keskuksen päätöksen 01.12.2004.

10. Nokian ampumaradan ympäristöhanke, investointihanke

Kivääri- ja pistooliradoille rakennetaan lyijyjuotien talteenottolaitteet. Aiemmin maaperään joutuneet lyijyjuodit kerätään talteen ja lyijyä sisältävä maa-aines käsitellään Riihimäen ongelmajätelaitoksessa. Haulikko- ja sporting- rata kalkitetaan määräväleihin, millä estetään maastoon joutuvien lyijyhaukien liukeneminen maaperään. Ympäristön asukkaiden viihtyvyyttä parannetaan rakentamalla ampumapaikoille suojavalleja meluhaittojen torjumiseksi. Lisäksi hirviradalla muutetaan ampumakopin rakenteita siten, että syntyvä melu vaimenee. Suunnitteilla olevat toimenpiteet edistävät ampumaurheilun harrastusmahdollisuuksia. Nokian rataa käyttää säännöllisesti kymmenen eri yhdistystä, joista useimmat ovat paikallisia metsästysseuroja. Nokian sporting- radalla voidaan urheilumuunnoksen lisäksi erinomaisesti harjoittaa ja ylläpitää myös metsästystaitoja. Nokian sporting-rata on vasta kolmas tähän tarkoitukseen rakennettu rata Suomessa.

Investointihanke (A), hyväksyttävät kustannukset 36.959,20 e.

Hankkeen toteuttaja: Nokian Seudun Ampujat Ry, Nokia.

Hankkeen toteutusaika: 10.10.2001 - 31.12.2003.

Hanke on saanut Pirkanmaan TE -keskuksen päätöksen 16.04.2002.

76. Nokian ampumaradan kehittämishanke

Hanke muodostuu useista erillisistä kohteista:

Ampumaradan meluntorjuntaa parannetaan rakentamalla kaksi meluvallia (päävalli ja sivuvalli) täyteen korkeuteen (ampumapaikalta + 12 metriä).

Haulikkoradalla skeet- ja trap-radat sijoitetaan maastoon uudelleen. Samalla ratojen ampumasuuntia muutetaan hieman. Toimenpiteen jälkeen haulikkoradalla kaikki haulit jäävät varmasti rata-alueelle.

Hirviradan ampumakoppi rakennetaan uudestaan siten, että koppi vastaa Suomen Metsästäjäliiton uusia kilpailuvaatimuksia. Samalla kopin äänieristystä parannetaan. Uusi ampumakatos vähentää hirviaseiden aiheuttamaa meluhaittaa oleellisesti.

Radan kyltit ja opastetaulut uusitaan tai kunnostetaan.

Kilpailujen tulospalvelujärjestelmää kehitetään edelleen hankkimalla lisää kaksi tulosten kirjaamisessa käytettävää Piccolink-tiedonkeruupäätettä.

Yhteisöllinen investointihanke (A)

Hankkeen hyväksyttävät kustannukset ovat yhteensä 99.013,00 euroa.

Julkisen rahoituksen osuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 50,00 % eli 49.506,50 euroa, siitä EU:n osuus on 50,00 % eli 24.753,25 euroa,

valtion osuus on 30,00 % eli 14.851,95 euroa ja

kuntien osuus 20,00 % eli 9.901,30 euroa.

Yksityinen rahoitusosuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 50,00 % eli 48.506,50 euroa.

Hankkeen hakija on Nokian Seudun Ampujat ry, Nokia.

Hankkeen toteutusaika on 1.7.2003 - 30.6.2006.

Hanke on saanut TE -keskuksen päätöksen 16.9.2004.

127. Nokian Ampumaradan ympäristöhanke II

Hanke käsittää monta erillistä kohdetta, joilla jokaisella pyritään vähentämään ampumaradan ympäristöhaittoja. Ympäristön meluhaittoja vähennetään merkittävästi radalle rakennettavilla maavalleilla ja meluaidoilla. Meluhaittoja vähennetään lisäksi saneeraamalla hirviradan ampumakoppi. Maaperän saastumista ehkäistään rakentamalla haulikkoradoille lyijyhaukien keruujärjestelmä. Ampumaradan viihtyvyyttä parannetaan maisemointia kehittämällä.

Yhteisöllinen investointihanke (A)

Hankkeen hyväksyttävät kustannukset ovat yhteensä 90.271,00 euroa.

Julkisen rahoituksen osuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 49,99 % eli 45.130,00 euroa, siitä

EU:n osuus on 50,00 % eli 22.565,00 euroa,

valtion osuus on 30,00 % eli 13.539,00 euroa ja kuntien osuus 20,00 % eli 9.026,00 euroa.

Yksityinen rahoitusosuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 50,01 % eli 45.141,00 euroa.

Hankkeen hakija on Nokian Seudun Ampujat Ry, Nokia.

Hankkeen toteutusaika on 20.2.2005 - 31.12.2007.

Hanke on saanut TE -keskuksen päätöksen 6.4.2005.

17. Ylöjärven perinnemaisemakohteiden hoidon suunnittelu ja toteutus, kehittämishanke

Hankkeen tavoitteena on suunnitella kunnan alueella olevien perinnemaisemien ja muiden maisemallisesti arvokkaiden pienkohteiden hoitotarve ja hoitokeinot sekä organisoida hoito kyläyhdistysten, muiden järjestöjen tai tahojen (koulut, seurat ymv.) Tehtäväksi. Tavoitteena on, että niin luonnonsuojelun kuin maisemansuojelun kannalta arvokkaat kohteet saadaan hoidon piiriin ennen kuin kohteet kasvavat umpeen tai menettävät muuten arvonsa. Tarkoitus on, että kohteet saadaan jatkuvan hoidon piiriin yhteistyötahojen toimesta. Näin edistettäisiin luonnon monimuotoisuutta, asuin ympäristön viihtyisyyttä ja kuntalaisten sosiaalista kanssakäymistä. Kehittämishanke (B), hyväksyttävät kustannukset 19806,00 e.

Hankkeen toteuttaja: Ylöjärven kunta.

Hankkeen toteutusaika: 01.02.2002 - 31.12.2002.

Hankkeen toteuttaja: Ylöjärven kunta.

Hankkeen toteutusaika: 01.02.2002 - 31.12.2002.

Hanke on saanut Pirkanmaan TE -keskuksen päätöksen 21.05.2002.

27.B Kangasalan Äijälä -talon kehittämishanke

Hankkeen tarkoituksena on mahdollistaa karjalaisen kulttuuriperinteen kokoaminen, taltiointi, säilyttäminen ja esittely asianmukaisissa huonetiloissa Kangasalan Äijälä -talossa. Nämä tilat on suunniteltu rakennettavaksi Äijälä -talon suureen ullakkotilaan. Suunnitelluilla järjestelyillä tehdään Äijälä-talosta merkittävä seudullinen karjalaisen kulttuurin keskus, jolle asian harvinaisuus ja karjalaisen kulttuurin perinnearvo huomioon ottaen, voi asialla arvioida olevan myös kansallista ja valtakunnallista merkitystä.

Kehittämishanke(B), hyväksyttävät kustannukset 61 982,00 €.

Hankkeen toteuttaja: Kangasalan Karjalaiset ry, Kangasala.

Hankkeen toteutusaika: 01.06.2002-31.12.2003.

Hanke on saanut Pirkanmaan TE -keskuksen päätöksen 27.06.2002.

27.A Kangasalan Äijälä-talon investointihanke

Hankkeen tarkoituksena on mahdollistaa karjalaisen kulttuuriperinteen kokoaminen, taltiointi, säilyttäminen ja esittely asianmukaisissa huonetiloissa Kangasalan Äijälä -talossa. Nämä tilat on suunniteltu rakennettavaksi Äijälä -talon suureen ullakkotilaan. Suunnitelluilla järjestelyillä tehdään Äijälä-talosta merkittävä seudullinen karjalaisen kulttuurin keskus, jolle asian harvinaisuus ja karjalaisen kulttuurin perinnearvo huomioonottaen, voi asialla arvioida olevan myös kansallista ja valtakunnallista merkitystä.

Investointihanke (A), hyväksyttävät kustannukset 78 087,00 €.

Hankkeen toteuttaja: Kangasalan Karjalaiset ry, Kangasala.

Hankkeen toteutusaika 01.06.2002 - 30.12.2003.

Hanke on saanut Pirkanmaan TE -keskuksen päätöksen 27.06.2002.

117. Kangasalan Karjalainen kulttuurikeskus, Äijälän ympäristöhanke

Äijälätalon piha-alueen kunnostaminen ympäristösuunnitelman pohjalta.

Yhteisöllinen investointihanke (A)

Hankkeen hyväksyttävät kustannukset ovat yhteensä 49.070,00 euroa.

Julkisen rahoituksen osuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 50,00 % eli 24.535,00 euroa, siitä

EU:n osuus on 50,00 % eli 12.267,50 euroa,

valtion osuus on 30,00 % eli 7.360,50 euroa ja

kuntien osuus 20,00 % eli 4.907,00 euroa.

Yksityinen rahoitusosuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 50,00 % eli 24.535,00 euroa.

Hankkeen hakija on Kangasalan Karjalaiset ry, Kangasala.

Hankkeen toteutusaika on 13.10.2004 -31.12.2005.

Hanke on saanut TE -keskuksen päätöksen 21.12.2004.

117. Kangasalan karjalainen kulttuurikeskus

Hankkeessa tallennetaan tietokoneen museo-ohjelmaan Kangasalan Karjalainen kulttuurikeskus

Äijälän perinneaineisto. Esineiden, kirjojen, valokuvien yms. Inventointi- ja luettelointityö jatkuu ja

ne varastoidaan museaalisesti oikeaoppisella tavalla. Esineet kuvataan digitaalisesti. Kirjaston kirja-

luettelo kirjaston kautta suuren yleisön tietoon ja käyttöön.

Kartoitetaan siirtokarjalaisten sijoituspaikat Kangasalla.

Hankkeessa tehdään yksi opinnäyte, yliopiston progradu- tutkimus. Siinä tutkitaan karjalaisten si-

joittumista ja sijoittumisolosuhteita Kivennavan pitäjässä vuosina 1942-1944.

Yhteisöllinen kehittämishanke (B)

Hankkeen hyväksyttävät kustannukset ovat yhteensä 39.700,00 euroa.

Julkisen rahoituksen osuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 80,00 % eli 31.760,00 euroa, siitä

EU:n osuus on 50,00 % eli 15.880,00 euroa,

valtion osuus on 30,00 % eli 9.528,00euroa ja

kuntien osuus 20,00 % eli 6.352,00 euroa.

Yksityinen rahoitusosuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 20,00 % eli 7.940,00 euroa.

Hankkeen hakija on Kangasalan Karjalaiset ry, Kangasala.

Hankkeen toteutusaika on 01.01.2005 - 31.12.2005.

Hanke on saanut TE -keskuksen päätöksen 01.12.2004.

21. Kehittyvä Terälahti

Hankkeen lähtökohtana on Terälähdien kyläsuunnitelma 2000 - 2010 ja Tampereen kaupungin Aito-

lahti - Teisko strategia. Tavoitteena on 1) tehdä Terälähdien keskustan liikenneolosuhteet turvalli-

semmiksi ja parantaa koululaisten ja asukkaiden liikuntapalveluja, erityisesti nuorten kuntoliikun-

tamahdollisuuksia; 2) luoda edellytyksiä Terälahti - Polson alueen vesi- ja viemäriverkoston aikaan-

saamiseksi aktivoimalla mahdollisimman moni alueen kiinteistön omistaja hankkeeseen mukaan; 3)

maiseman ilmeen jatkuva huolehtiminen ja maaseutumaisuuden säilyttäminen ja 4) alueelle muutta-

vien ja siellä asuvien valistaminen maaseutumaisen asumisen asenteissa ja ympäristön asiallisessa

hyödyntämisessä.

Toimenpiteet: Palkataan projektityöntekijä, jonka tehtävänä on kehittämisosioiden (liikunta, kevyt-

liikenne, vesi- ja viemäri, maisemointi ja maaseutu-asumisen valistus) selvittelytyö, informointi,

asiain markkinointi asukkaille ja lomalaisille, neuvotteluyhteyden järjestäminen viranomaisten ja

kylän välille, jatkuva tiedottaminen, tapahtumien organisoiminen ja hankkeen väli- ja loppuraportin

laatiminen.

Tuloksena on edellytykset toteuttaa kehittämisosioita koskevat investoinnit (kaupunki tm. Organi-

saatio) ja palvelutason parantuminen, maaseutu-asumisen ja ympäristön käytön tiedon lisääminen ja

asenteiden muutos. Vaikutukset ovat myönteisiä elinympäristön, luonnon ja ihmisten yleisessä viih-

tyvydessä.

Kehittämishanke (B), hyväksyttävät kustannukset 75 600,00 €.

Hankkeen toteuttaja: Terälähdien Seutu Ry, Tampere.

Hankkeen toteutusaika: 16.01.2002 - 31.12.2004.

Hanke on saanut Pirkanmaan TE -keskuksen päätöksen 12.07.2002

41. SMO:n toiminnan ja markkinoinnin kehittäminen, kehittämishanke

Etsitään uusia yhteistyökumppaneita ja tahoja sekä toimintamuotoja. Laaditaan täsmennetty ja uudistettu yhteismarkkinointisuunnitelma. Sen perusteella uusitaan esite ja mainosmateriaali. Kehitetään tapahtumatoimintaa. Suunnitellaan sellaisia investointihankkeita, joiden toteuttaminen parantaisi toiminnan edellytyksiä.

Kehittämishanke (B), hyväksyttävät kustannukset 30 000,00 €.

Hankkeen toteuttaja: Saarikylät Maaseutu Osuuskunta, Kangasala.

Hankkeen toteutusaika: 01.07.2002 - 31.12.2003.

Hanke on saanut Pirkanmaan TE -keskuksen päätöksen 08.10.2002.

93. Saarikylien kansakoulun alueen kehittämishanke

Jatkoa hankkeelle Saarikylät maaseutu osuuskunnan toiminnan ja markkinoinnin kehittäminen.

Koulun alueesta laaditun yleissuunnitelman mukaisesti suunnitellaan koulun alueen kehittämistoimenpiteet.

Yhteisöllinen kehittämishanke (B) Hankkeen hyväksyttävät kustannukset ovat yhteensä 101.750,00 euroa.

Julkisen rahoituksen osuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 85,00 % eli 86.487,00 euroa, siitä

EU:n osuus on 50,00 % eli 43.243,00 euroa,

valtion osuus on 32,35 % eli 27.982,00 euroa ja

kuntien osuus 17,65 % eli 15.262,00 euroa.

Yksityinen rahoitusosuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 15,00 % eli 15.263,00 euroa.

Hankkeen hakija on Saarikylät Maaseutu Osuuskunta.

Hankkeen toteutusaika on 15.01.2004 - 31.12.2005.

Hanke on saanut TE -keskuksen päätöksen 29.11.2004.

103. Saarikylien kansakoulun alueen investointihanke

Alueen yleissuunnitelman ja kehittämishankkeen tuloksien mukaisesti:

Kaivon huolto ja kunnostaminen

Laavun rakentaminen

Kiipeilyseinän rakentaminen

Kanoottivajan rakentaminen

Laiva- ja vieraslaiturin rakentaminen

Yhteisöllinen investointihanke (A)

Hankkeen hyväksyttävät kustannukset ovat yhteensä 18.578,53 euroa.

Julkisen rahoituksen osuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 50,00 % eli 9.289,27 euroa, siitä

EU:n osuus on 50,00 % eli 4.644,63 euroa,

valtion osuus on 30,00 % eli 2.786,79 euroa ja

kuntien osuus 20,00 % eli 1.857,85 euroa.

Yksityinen rahoitusosuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 50,00 % eli 9.289,26 euroa.

Hankkeen hakija on Saarikylät Maaseutu Osuuskunta.

Hankkeen toteutusaika on 15.04.2004-31.12.2005.

Hanke on saanut TE -keskuksen päätöksen 29.11.2004.

59. Lempäälän harjun kunnostus ja ennallistus 1) -vaihe kehitys- ja tiedot

Lempäälän kunnan läpi kaakkois-luode suunnassa kulkevan harjukakson ennallistaminen ja kunnostaminen. Hankkeen ensimmäinen vaihe toteutetaan kehitys- ja tiedotushankkeena. Tavoitteena on ympäristön ja maiseman parantaminen vapaaehtoisin toimin maanomistajien ja asukkaiden yhteis-

työnä. Kehitys- ja tiedotushankkeen tavoitteena on mielenkiinnon ja kansalaisaktiivisuuden lisääminen. Lisäksi tavoitteena on harjun merkityksen (esim. Virkistyskäytön) ja kulttuurihistoriallisen arvon esiin tuominen. Hankkeen tuloksena syntyy kyläsuunnitelman tyyppinen kirja jaettavaksi jokaiseen harjulla sijaitsevaan talouteen sekä opastetaulu Ristimäkeen. Kyläsuunnitelmatyyppisessä asiakirjassa tuodaan esille harjun historiaa, geologiaa, nykyisyyttä sekä toimenpide-ehdotuksia harjumaiseman kunnostamiseksi.

Kehittämishanke(B), hyväksyttävät kustannukset 36 442,00e.

Hankkeen toteuttaja: Lempäälän kunta.

Hankkeen toteutusaika: 01.01.2003 - 31.12.2003.

Hanke on saanut Pirkanmaan TE -keskuksen päätöksen 04.03.2003.

42. HYKEVI

Hankkeella kehitetään Haikan yhteisalueita virkistyskäyttöön niin, että ne paremmin palvelevat alueen noin 500:aa asukasta ja lisäävät yleistä viihtyvyyttä. Kylän keskeiseen Haikan lahteen toteutetaan kolme uutta kohdetta: 1) rakennetaan invalaituri, jotta liikuntarajoitteisetkin pääsevät nauttimaan veden läheisyydestä, 2) vanha pesutupa ympäristöineen muutetaan rantasaunaksi vaalimaan perinteistä suomalaista saunauinti-kulttuuria ja lisäämään asukkaiden yhdessäolotapahtumia, 3) sekä rakennetaan uimala laitureineen ja pukukoppeineen lahden suulla olevaan saareen. Neljäntenä uutena kohteena rakennetaan Selkäsaareen grillikatos, mikä palvelee kaikkia saareissa jokamiehen-oikeudella liikkuvia ja vähentää saaren luonnonympäristön kulumista. Lisäksi toteutetaan kymmeniä vuosia toiminnassa olleen tanssilavan peruskorjaus.

Hankkeen toteuttaja: Haikan Omakotiyhdistys ry, Pirkkala.

Hankkeen toteutusaika: 12.06.2002 - 31.12.2004.

Hanke on saanut Pirkanmaan TE -keskuksen päätöksen 08.04.2003

65. MÄYSÄ

Kunnostus - ja hoitosuunnitelman teko Mäyhäjärvelle ja Iso-Savijärvelle. Molemmat järvet ovat viime vuosina rehevöityneet ja paikoin kasvaneet umpeen. Vesikasvillisuus on lisääntynyt ja särkikalojen määrä kasvanut. Vesi on limoittunutta ja haisee epämiellyttävältä, mikä on estänyt järvien virkistys- ja hyötykäytön. Mäyhäjärvellä on useina kesinä ollut runsas sinileväkukinta, jonka aikana ympäristöviranomaiset ovat suositelleet, ettei järvessä uida eikä vettä käytetä löylyvetenä eikä eläinten juottoon. Kunnostussuunnitelmassa ratkaistaan, miten ja millä tekniikalla valuma-alueilta tulevien laskuojien vesi puhdistetaan ja miten vähennetään ulkoista kuormitusta ja lasketaan ravinnekuormitus tasolle, joka alittaa järven sietokyvyn. Veden laadun parantuminen hyödyttää monia. Se mahdollistaa järvien virkistys- ja hyötykäytön. Hyödynsaajina ovat vesioikeuden omistajat, mökkläiset, ympärivuotiset asukkaat, mökkien vuokraustoiminta, kalastuskunnat, harrastuskalastajat, veneily ja yleisten uimarantojen käyttäjät.

Yhteisöllinen kehittämishanke (B) .

Hankkeen hyväksytyt kustannukset ovat yhteensä 25.204,00 euroa.

Julkisen rahoituksen osuus hankkeen hyväksytystä kokonaisrahoituksesta on 90,00 %, siitä

EU:n osuus on 50,00 % eli 11.341,50 euroa,

valtion osuus 30,00 % eli 6.805,50 euroa ja

kuntien osuus 20 % eli 4.536,00 euroa.

Yksityinen rahoitusosuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 10,00 % eli 2.521,00 euroa.

Hankkeen päähakija on Mäyhäjärven Suojeluyhdistys ry ja muu hakija Iso-Savijärven Kunnostusyhdistys , Lempäälä.

Toteutusaika on 2.5.2003-31.12.2003.

Hanke on saanut TE - keskuksen päätöksen 5.9.2003.

70. B. Esiselvitys Vesilahden kylien yhteisestä kyläsihteeristä

Kehittämishankkeessa selvitetään käytännön mahdollisuudet Vesilahden kylien yhteisen kyläsihteeripalvelun käynnistämiseksi kevästä 2004 alkaen. Selvityshankkeessa määritellään mm. Yhteisen kyläsihteeripalvelun tehtäväalueet, toimintamalli ja toiminnan ohjaus, kustannukset ja rahoitusmalli sekä erilaiset yhteistyö- ja verkottumisrakenteet sekä paikallisesti että seudullisesti.

Hankkeen taustaa: Vesilahti -toimivista kylistä koostuva maaseutukunta Tampereen kaupunkiseudulla. 2. Kylätoimintaa Vesilahdessa tuloksellisesti yli 20 vuoden ajan. 3. Hanketoimintaa v. 1997?2003 5b-, Alma- ja Leader+ -toimintaympäristössä. 4. Kasvavia tarpeita sekä kylien omien "liiketoimintasuunnitelmien" että "yhteisen liiketoimintasuunnitelman" aikaansaamiseksi (kyläsuunnitelmista asteittain liiketoimintasuunnitelmia.) 5. Kylätoiminnassa osa-aikaisten/määräaikaisten palvelutarpeiden kerääminen kokoaikaiseksi henkilötyövuodeksi. 6. Yhteishenkilö kylät ja kunta -suhteeseen sekä paikallisen/seudulliset hanketoiminnan tehostamiseen. Yhteisöllinen kehittämishanke (B). Hankkeen hyväksyttävät kustannukset ovat yhteensä 9.020,00 euroa.

Julkisen rahoituksen osuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 90,00 % eli 8.118,00 euroa, siitä EU:n osuus on 50,00 % eli 4.059,00 euroa, valtion osuus on 37,00 % eli 3.003,66 euroa ja kuntien osuus 13,00 % eli 1.055,34 euroa.

Yksityinen rahoitusosuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 10,00 % eli 902,00 euroa.

Hankkeen toteuttaja on Rämsöön Kyläkerho ry, Vesilahti.

Hankkeen toteutusaika on 1.9.2003 -31.12.2003.

Hanke on saanut TE -keskuksen päätöksen 15.12.2003.

91. Vesilahden Kyläsihteeriyhteistyöhanke

Hankkeella vaikutetaan moniin Kestävän kehityksen toimintaohjelmassa mainittuihin tavoitteisiin, joissa vastuutahoina on mainittu kyläyhdistykset tai kuntalaiset. Vesilahden kunnan eri toimijoiden kumppanuuden kautta sosiaalinen pääoma karttuu. Vesilahden vanhimmat kyläyhdistykset ovat toimineet pitkäjänteisesti 25 vuotta oman kylän ja kunnan hyväksi. Käynnistyvä hanke mahdollistaa pitkään toivotun kylä- ja yhdistysasioita tuntevan yhteisen työntekijän kokeilun. Yhteisen työntekijän avulla säästyy kaikkien aikaa kylien kehittämisessä ja aktiiviset toimijat voivat keskittyä heitä eniten kiinnostaviin alueisiin. Yhdistämällä voimia ja välittämällä tietotaitoa seitsemän kylän yhdistysten välillä syntyy kokonaan uusia toimintatapoja. Työntekijän ja muodostettavan kylien "tietoverkon" avulla yhteiset toimintatavat muotoutuvat ja eri yhdistysten työmäärä vähitellen vähenee. Tapahtumista tiedottaminen helpottuu tapahtumakalenterin ja yhdessä opitun toimintamallin myötä. Luodaan yhteistyötä paikallislehden, Vesilahden -Lempäälän Sanomat, kanssa tiedottamisen alueella; kylille apua tapahtumista tiedottamiseen mm. Ajantasaiset median yhteystiedot, tarvittaessa koulutusta aiheesta ja jonkinlainen kyläkolumni lehteen muutaman kerran vuodessa. Hankkeen myötä saadaan enemmän tuottoa tapahtumista ja pystytään yhdessä työllistämään 1 kokoaikainen henkilö. Yhteisöllinen kehittämishanke (B)

Hankkeen hyväksyttävät kustannukset ovat yhteensä 64.499,00 euroa.

Julkisen rahoituksen osuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 85,00 % eli 54.824,00 euroa, siitä EU:n osuus on 50,00 % eli 27.412,00 euroa, valtion osuus on 30,00 % eli 16.447,20 euroa ja kuntien osuus on 20,00 % eli 10.964,80 euroa.

Yksityinen rahoitusosuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 15,00 % eli 9.675,00 euroa.

Hankkeen hakija on Rämsöön Kyläkerho ry, Vesilahti.

Hankkeen toteutusaika on 01.02.2004-31.12.2005.

Hanke on saanut TE -keskuksen päätöksen 24.08.2004.

88. Kuivakäymälöiden käyttö ja lainsäädäntö Euroopassa

Ihmisten jätteiden hyötykäyttö ravinnon tuotannossa on ollut normaali käytetty tapa monissa maissa. Tapa on kuitenkin katoamassa posliini- istuinten ja vesiverkostojen myötä. Kuivakäymälä on helppo ja toimiva tapa hoitaa hallitusti ihmisten omat jätteet. Toimintatapa sopii maaseudun ohella hyvin suunnitellusti myös taajamaolosuhteisiin. Suomessa kuivakäymälöitä on vielä yleisesti käytössä kesämökeillä ja jonkin verran haja-asutusalueilla ympärivuoden asutuissa omakotitaloissa. Meillä on siten tallella vanha hyväksi osoittautunut tapa kompostoida ulostejätteet yhdessä erilaisten paikallisten materiaalien kanssa ja viedä näin syntynyt komposti pellon tai puutarhan ravinteeksi. Hankkeen tarkoituksena on kartoittaa muutamien eurooppalaisten maiden vastaava käytäntö ja selvittää myös kuivakäymälöitä koskeva lainsäädäntö. Samalla selvitetään kunkin maan sairastuvuustilasto ulosteperäisten tautien osalta. Hankkeen aikana tavoitteena on laatia hygieniakoulutuksen ja kuivakäymälöiden edistämisen yhteistyöhanke niiden Leader+ toimintaryhmien kanssa, jotka näkevät kuivakäymälät oman maansa ympäristönsuojelun kannalta keskeisiksi tavoiteltaessa parempaa ja viihtyisämpää elinympäristöä. Hankkeen aikana viedään tietoa suomalaisista kuivakäymälämalleista ja niiden soveltuvuudesta erilaisiin olosuhteisiin yhteistyömaihin. Hankkeen vetäjänä toimii yhdistys, jonka tavoitteena on edistää kuivakäymälöiden käyttöä ja parantaa näin elinympäristöä laatua. Mukana hankkeessa on myös ammattikorkeakoulu, jossa on ympäristönsuojelun opetusta ja erityisosaamista.

Yhteisöllinen kansainvälinen kehittämishanke (TL 2, B)

Hankkeen hyväksyttävät kustannukset ovat yhteensä 37.000,00 euroa.

Julkisen rahoituksen osuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 89,19 % eli 33.000,00 euroa, siitä EU:n osuus on 50,00 % eli 16.500,00 euroa,

valtion osuus on 50,00 % eli 16.500,00 euroa.

Yksityinen rahoitusosuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 10,81 % eli 4000,00 euroa.

Hankkeen hakija on Käymäläseura Huussi ry, Tampere.

Hankkeen toteutusaika on 01.02.2004-30.09.2004.

Hanke on saanut TE -keskuksen päätöksen 26.07.2004.

123. A Kuivakäymälät turvallisesti Eurooppaan

Kuivakäymälät on suomalainen tapa hoitaa mökeillä ja haja-asutusalueella käymäläjätettä. Käymäläseura Huussi ry. Selvitti edellisen hankkeen (14076) aikana eräiden Euroopan maiden tilannetta ja totesi, ettei näissä ole käymälöiden jätteisiin kiinnitetty erityistä huomiota. Kuitenkin tarve tehostaa jätteasiaa kummassakin vaihtoehdossa on suuri, koska EU:n kiristytvä lainsäädäntö edellyttää hallittua jätteiden hoitoa. Käymälä-jätteen sisältämät ravinteet menetetään lähes kaikkialla, vaikka niiden kierrätys olisi äärimmäisen tärkeää.

Tässä hankkeessa hyödynnetään edellisen hankkeen yhteyksiä ja laadittuja hankeaihoita. Samaan aikaan käynnistetään Suomessa käymälärakennusten, -laitteiden ja malliohjeiden laatiminen yhdessä Tampereen ammatti-korkeakoulun ja Tampereen viranomaisten kanssa. Suomessakaan runsaasta käytöstä huolimatta ohjeet ja määräykset eivät ole riittävän selkeitä ja kierrätystä sekä hygieniata huomioivia. Mallit lähetetään valtion ja kuntien viranomaisille uusien määräysten ja ohjeiden valmistelun pohjaksi. Hyvistä käytännöistä laaditaan esittely-materiaali, jota voidaan jakaa oppilaitoksille ja muihin haja-alueen jätevesihuoltoon käsitteleviin tilaisuuksiin sekä käyttää yhteistyömaiden koerakentamishankkeissa. Näitä hankkeita pyritään saamaan aikaan kolme, joista yksi on Viro. Suomalaisen hyvän kuivakäymäläkäytännön kehittämiseksi ja edelleen viemiseksi rakennetaan pilttialue, jossa seurataan laadittujen ohjeiden toimivuutta ja parannetaan tarvittaessa sekä laitteita että ohjeita.

Yhteisöllinen investointihanke (A) TL 2

Hankkeen hyväksyttävät kustannukset ovat yhteensä 20.000,00 euroa.

Julkisen rahoituksen osuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 70,00 % eli 14.000,00 euroa, siitä EU:n osuus on 50,00 % eli 7.000,00 euroa,

valtion osuus on 30,00 % eli 4.200,00 euroa ja

kuntien osuus 20,00 % eli 2.800,00 euroa.

Yksityinen rahoitusosuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 30,00 % eli 6.000,00 euroa.

Hankkeen hakija on Käymäläseura Huussi Ry, Tampere.

Hankkeen toteutusaika on 1.12.2004 - 31.12.2006.

Hanke on saanut TE -keskuksen päätöksen 21.12.2004.

123. B. Kuivakäymälät turvallisesti Eurooppaan

Kuivakäymälät on suomalainen tapa hoitaa mökeillä ja haja-asutusalueilla käymäläjätettä. Käymäläseura Huussi ry selvitti edellisen hankkeen (14976) aikana Euroopan maiden tilannetta ja totesi, ettei näissä ole käymälöiden jätteisiin kiinnitetty erityistä huomiota. Vesikäymälää tavoiteltiin kaikkialla, mutta jätevesi-kysymystä ei siinäkään huomioitu. Kuitenkin tarve tehostaa jäteasiaa kummassakin vaihtoehdossa on suuri, koska EU:n kiristytvä lainsäädäntö edellyttää hallittua jätteiden hoitoa. Käymälä-jätteen sisältämät ravinteet menetetään lähes kaikkialla, vaikka niiden kierrätys olisi äärimmäisen tärkeää. Tässä hankkeessa hyödynnetään edellisen hankkeen yhteyksiä ja laadittuja hankeaihoita. Samaan aikaan käynnistetään Suomessa Käymälärakennusten, laitteiden ja malliohjjeiden laatiminen yhdessä Tampereen Ammattikorkeakoulun ja Tampereen viranomaisten kanssa. Suomessakaan runsaasta käytöstä huolimatta ohjeet ja määräykset eivät ole riittävän selkeitä ja kierrätystä sekä hygieniää huomioivia. Mallit lähetetään valtion ja kuntien viranomaisille uusien määräysten ja ohjeiden valmistelun pohjaksi. Hyvistä käytännöistä laaditaan esittely-materiaali, jota voidaan jakaa oppilaitoksille ja muihin haja-alueen jätevesihuoltoon käsitteleviin tilaisuuksiin sekä käyttää yhteistyömaiden koerakentamishankkeissa. Näitä hankkeita pyritään saamaan aikaan kolme, joita yksi on Viro. Suomalaisen hyvän kuivakäymäläkäytännön kehittämiseksi ja edelleen viemiseksi rakennetaan pilottialue, jossa seurataan laadittujen ohjeiden toimivuutta ja parannetaan tarvittaessa sekä laitteita että ohjeita.

Yhteisöllinen kehittämishanke (B) TL 2

Hankkeen hyväksyttävät kustannukset ovat yhteensä 114.400,00 euroa.

Julkisen rahoituksen osuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 89,60 % eli 102.501,00 euroa, siitä

EU:n osuus on 50,22 % eli 51.480,00 euroa,

valtion osuus on 49,78 % eli 51.021,00 euroa ja kuntien osuus 00,00 % 0,00 euroa.

Yksityinen rahoitusosuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 10,40 % eli 11.899,00 euroa.

Hankkeen hakija on Käymäläseura Huussi Ry, Tampere.

Hankkeen toteutusaika on 1.12.2004 - 31.12.2006.

Hanke on saanut TE -keskuksen päätöksen 21.12.2004.

24. Iharin kannaksen kaksivaiheinen aukaisu

Hankkeen avulla pyritään parantamaan Kangasalla, Heposelän ja Pälkäne-veden välissä olevaa Iharinjoen kuntoa ja näin lisätä myös sen virkistyskäyttöä. Vielä 1800-luvun alkupuolella Iharin kannaksen kohdalla virtasi koski, joka kuitenkin Kaivannon rakennustöiden ja niiden sortumisen myötä hävisi. Iharin kannaksen aukaisu kaksivaiheisesti on investointi, jonka kautta pyritään ylläpitämään ja lisäämään Iharinjoen käyttöä, parantaa vesistöjen kuntoa vesiliikenteen avulla ja kehittää kylän toimintaa

Hankkeen ensimmäisessä vaiheessa rakennetaan siltarumpu Iharin kannaksen kohdalle. Tienparannussuunnitelmat Ihari-Tyry tiellä 3231 ovat etenemässä. Tien perusparannuksen myötä tien korkeus nousee ja se edelleen vaikeuttaa alueen vesistöjen virkistyskäyttöä. Siltarummun avulla voidaan varmistaa, että vesiliikenne onnistuu tulevaisuudessa paremmin. Hankkeen ensimmäisessä vaiheessa haetaan myös Länsi-Suomen Ympäristöviraston lupaa hankkeen 2. Vaiheelle, kannaksen lopulliselle aukaisulle ja vesistöjen yhdistämiselle Iharin kannaksen kohdalla.

Hankkeen vaihe I : Siltarummun rakentaminen ja pienveneliikenteen jatkuvuuden turvaaminen tienkunnostustöiden jälkeen maantiellä 3231. Hankkeen vaihe II: Iharin kannaksen lopullinen aukaisu Länsi-Suomen Ympäristöviraston luvan saannin jälkeen.

Yhteisöllinen investointihanke (A) Hankkeen hyväksyttävät kustannukset ovat yhteensä 111.817,39 euroa. Julkisen rahoituksen osuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 60,00 % eli 67.090,43 euroa, siitä EU:n osuus on 50,00 % eli 33.545,22 euroa, valtion osuus 25,00 % eli 16.772,61 euroa ja kuntien osuus 25,00 % eli 16772,61 euroa. Yksityinen rahoitusosuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on 40,00 % eli 44.726,96 euroa. Hankkeen hakija on Iharinkosken Kyläyhdistys ry. Hankkeen toteutusaika on 01.01.2003 - 31.12.2005. Hanke on saanut TE -keskuksen päätöksen 31.12.2004.

Muutospäätös 4.8.2005

Muutospäätöksellä hankkeesta poistetaan luvan hakeminen Länsi-Suomen ympäristövirastolta ja hankkeen kustannusarviosta vähennetään ko. Kustannukset. Tässä päätöksessä on hyväksytty Kantri ry:n kautta haettu osuus, joka on 60% hankkeen kokonaisrahoituksesta. Hyväksytyt kustannukset ovat hakemuksen mukaisesti 105 536,02 euroa.

Muutospäätös 29.11.2005

Koko hankkeen toteutusaika on 1.1.2003- 31.12.2006